

Rafiq Yusifoğlu

ÖMÜR AĞACINDAN DÜŞƏN YARPAQLAR

Rafiq Yusifoğlu

ÖMÜR AĞACINDAN
DÜŞƏN YARPAQLAR

Bakı-2019

F. Köçəri adına
Respublika Uşaq
KİTABXANASI
INV. № 106325

84(5 Hze)
Y 92

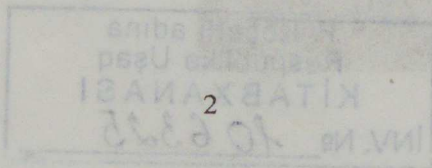
Redaktor

Məhərrəm Qasımlı

Rafiq Yusifoglu. Ömür ağacından düşən yarpaqlar. Şeirlər. Bakı,
ADPU nəşriyyatı, 2019. - 300 səh.

“Ömür ağacından düşən yarpaqlar” adlı kitabına görkəmli şair, ədəbiyyatşünas, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar mədəniyyət işçisi, filologiya elmləri doktoru, professor Rafiq Yusifoglunun ilk qələm təcrübələri, eləcə də indiyə qədər heç bir toplusuna daxil edilməyən yaradıcılıq nümunələri toplanmışdır.

© Rafiq Yusifoglu

ÖN SÖZ ƏVƏZİ

Övladı şikəst doğulduğuna görə atmaq böyük günah olduğu kimi, zəif şeirlərdən də imtina etmək mənə qəbahət göründü ovqatımın bu məqamında, yaşıma bu çağında... Bu şeirlər nə qədər zəif olsa belə, onu yazanın daxili dünyasında gedən prosesi izləmək baxımından maraq doğurur...

Bu şeirlərin heç biri o vaxt çap olunmayıb... Neçə-neçə kitabım işıq üzü görsə də, zəif sandığım üçün onların heç birini bu vaxta qədər nəşr edilən toplularıma daxil etməmişəm. Tərəddüd içində qalmışam. Onları nə cırıb atmağa əlim gəlib, nə də oxucu mühakiməsinə verməyə... Eləcə ayrı-ayrı dəftərlərimdə illər boyu uyuyub qalıblar... Ancaq ömrün bu çağında həmin yazıları oxuyanda mənə aydın oldu ki, yelə verdim ömürdən mənə qalan yalnız və yalnız bunlar və onların doğurduğu yaşantılardı... Bu misralar özünü təsdiqə çalışsan, lakin arzusuna çatmayan bir yeniyetmənin daxili dünyasını, arzu və düşüncələrini, yaşantılarını, sevinc və kədərini xəyalımda canlandırmaq üçün mənim yeganə yardımçım idi... İndi o günlərin xiffətini elə çəkirəm ki...

...Bu mənim öz yaşantılarımdı, onun kimsəyə aidiyyəti yoxdu... Bir də elə bil ki, bu yazılar mənim ədəbiyyat diyarına uçan söz qatarımdan ayrılıb qalan yaralı, uçmağa təqəti olmayan durnalardı...

İndi bu şeirləri ona görə çap elətdirmirəm ki, oxucuların mühakiməsinə verim, ona görə çap etdirirəm ki, ömrümün ötən günlərinin yaşantılarına bu gün bir insan kimi ehtiyacım var... Onların oxucusu yalnız özüm olsam belə...

Müəllif

İLK ADDIMLAR (1966-1971)

ÜRƏK TELLƏRİ

Gözü görünməsən də, sən ey ürək telləri,
Bağlayıbsan qəlbimə çiçəkləri, gülləri.
Bir qanadlı quş kimi seyr edəndə aləmi,
Xəyallara cumaraq götürəndə qələmi,
Unuduram özümü, düzü, unuduram mən,
Ürəyimi titrədən söylə, sən deyilmisən?
Ürək aramla vurur, qələm istəyir yaza,
Sən də qulaq as barı könlümdəki avaza.
Unutmaram haqqını, unutmaram heç zaman,
Ürəyimi həyata axı sən bağlayırsan!
Bu görünməz tellərin çox böyükmüş qüdrəti,
Onunla bağlamışam insanlarla ülfəti.
O uca zirvələrdən ürəyimə yol salıb,
Bu tellərlə qəlbimə neçə arzu yol alıb...

02.02.1966
Qubadlı

YUXUSUZ GECƏLƏR

Gəl-gəl, sənə qarşına çiçəkli çəmənlər, sən
Sən mənim boğazımda kilidlənən qəhərsən.
Ey yuxusuz gecələr, ey sevimli günlərim,
Gecəyə bənzəmirsən, parlayan al səhərsən.

Gecənin xeyirindən sabahın şəri olsun, –
Deyib yatmışam da mən sabahın sorasında.
Ömür qazanmışammı? – Yox, ömrümdən gedibdir,
Bir səhifə ağ qalıb ömrümün varasında.

Ey yuxusuz gecələr, deyən sizi bu qədər
Sevməyimə dəyərmə? – Niyə sevirəm, niyə?
Yatağımdan qalxaraq geyinəndə hər səhər
Sizi xatırlamışam bir şey qazandım deyər.

Hər zülmətli gecəyə sizi bənzətmək olmaz,
Siz qəlbimdə çırpınan şirin arzularsınız.
Kim deyir ki, yuxusuz döyünən ürək olmaz,
Siz dağları çiçəkli, əsən sərin küləkli
Əbədi baharsınız, əbədi baharsınız...

02.01.1966
Qubadlı

ÇAĞIRIR MƏNİ

Mavi göl qoynunda üzən bir sona
Elə bil üzməyə çağırır məni.
Qartalsa qıy vurub baxır dörd yana,
Havada süzməyə çağırır məni.

Yenə də qizarır üfüqlərdə dan,
Gəzirəm çölləri qalxıb obaşdan,
Boylana-boylana bir ürkək ceyran
Çəməndə gəzməyə çağırır məni.

Ürəyim sinəmdə bəzən açıb dil,
Yüz ilin sözünü deyir elə bil.
Gülün həsrətiylə oxuyan bülbül
Hicrana dözməyə çağırır məni.

Odur bax, görürəm bayaqdan bəri,
Yolumu gözləyir o gözəl pəri,
Çəməndən üzərək tər çiçəkləri
Telinə düzməyə çağırır məni.

17.05.1966. Qubadlı

İKİ QƏLƏM

Biri dedi: – Mən gərək
Elə şair olum ki,
Tanısın məni aləm.
Bu niyyətlə o şair
Bir qədər də xərc çəkib,
Düzəltdi qızıl qələm.
Yazdı şeir, hekayət,
Əsərləri heç kəsə
Gərək olmadı fəqət.
Dahi Nizamininsə
Qələmi lələk oldu.
Ancaq yazdığı əsər
Qızıldan daha artıq
Ellərə gərək oldu...

1966

OYANMIŞAM MƏN

İtir təbiətdən qışın izləri,
Baharın seyrinə dayanmışam mən.
Gülür təbiətin çiçək gözləri,
Təbiət söyləyir: –Oyanmışam mən...

1967

ÇƏKİ

Bir qız naz sata-sata
Dedi: – Ata, ay ata,
Elə məni danlayıb,
Çox yüngülsən deyirsən.
Dünən çəkdilər bizi,
Hamıdan ağır am mən.
Ata güldü: – Ay qızım,
Nədir bu çığır-bağır?
Çəkin ağır olunca,
Qoy ağlın olsun ağır...

1966

SƏNİN NƏĞMƏLƏRİN

Səid Rüstəmov

Qaynayır ürəyin bir bulaq kimi,
Nəğmənin ürəklərə axır, Səidim.
Sənin musiqinin qanadlarında
Xəyalım səfərə çıxır, Səidim.

Gəlir gözlərimə axar bulaqlar,
Elə bil onlar da sənə əl çalır.
Gör sənə nə qədər dinləyicini var,
Ürəklər nəğmədən axı güc alır!

Hamımız nəğməylə yoğrulmuşuq biz,
Nəğmələr döyünən ürəyimizdir.
Azəri yurdunda doğulmuşuq biz,
Musiqi ən zərif diləyimizdir...

1967

QIŞ

Sular buza dönür, buza gecələr,
Özün görürsən ki, necədir bu qış!
Qar yağır, sürüşkən olur küçələr,
Yaman zarafatlı qocadır bu qış!

Adamlar sürüşür, yığılır, durur,
Qocalar gileyli qardan, sazaqdan.
Cavanlar sevinir, qəhqəhə vurur,
Cavanlar qar topu atır uzaqdan.

Bu qayğısız gənclər verir səs-səsə,
Dəcəllik etməyi onlar unutmur.
Qış da bir qocadır, ancaq nədənsə,
Onun qocalarla söhbəti tutmur...

1969

TEZ GƏL, AY BA HAR

Yerin sinəsinə novruzgülü tax,
Göz açıb sevin sin qoy ana torpaq,
Bəzəsin evləri yenə çil-çıraq,
Oxusun müğənni, dinsin kaman, tar,
Sənsiz darıxmış ıq, tez gəl, ay bahar!

Yaşıl libasını geyinsin meşə,
Çıxsın kol dibindən yenə bənövşə,
Çoban quzuları ötürsün döşə,
Bürüsün çəmənı xalı tək otlar,
Sənsiz darıxmış ıq, tez gəl, ay bahar!

Sevgilim güllərdən dəstə bağlasın,
Gəlirəm, onları mənə saxlasın,
Yenə qar ərisin, sellər çağlasın,
Bəmbəyaz kürkünü soyunsun dağlar,
Sənsiz darıxmış ıq, tez gəl, ay bahar!

Qol-qola verərək gəzək hər yanı,
Yağsın üstümüzə bahar leysanı.
Azad könlümüzün qoy coşsun qanı,
Ötüşsün səmada dümağ buludlar,
Sənsiz darıxmış ıq, tez gəl, ay bahar!

Açılısın hər yanda güllər, çiçəklər,
Yenə qanadlansın şən kəpənəklər,
Min ətir gətirsın əsən küləklər,
Gətir, gözləyirik, hər nəyin ki var! –
Sənsiz darıxmış ıq, tez gəl, ay bahar!

1969

İŞƏ BAX

Nə vaxdır qalmışam mən yana-yana,
Bu yangı nə vaxtsa heç elər mənı.
Yuxuma girirsən, gündüz bir yana,
Rahat buraxmırsan gecələr mənı.

Sevda gülşənınə girib gizlicə
Dərirəm səni.

İşə bax, gözlərim yumulanda da
Görürəm səni...

11.09.1969

DOSTBAZLIQ

Çalış ki, özünə vəfalı dost seç,
Səmimi insanlar məgər azdımı?
Deyirəm dostbazlıq olmasaydı heç,
Hamı bir-birinə dost olmazdımı?

1969

NÜMAYİŞDƏ

Hamı nümayişə çıxıb,
Yenə bayram libasında
görürəm doğma yurdu.
Əruzda yazılan şeir kimi
nizamla keçir bizim ordu.
Bilirəm, bu gün dostlar sevinibse,
Düşmənin ümidi üzülüb.
Elə bil idmançılar heca,
Kütlə sərbst vəznə yazılan
şeir kimi düzülüb...

08.11.1969

Nə vaxtdır əsirsən
Üstündən meh kimi
Ağsaçlı dağların.
Qayğısız ömrümə
Tökülür şəh kimi
Qayğısız çağların...

1969

SƏLİMƏ

Çox adlar yad düşüb dilimə,
Elə bil od düşüb dilimə,
Gözəl bir ad düşüb dilimə:
Səlimə!

Gözlərim qalıbdır üzündə,
Özümü görürəm gözündə,
Adın da gözləldir, özün də,
Məhəbbət hakimdir könlümə,
Səlimə!

Xəyalın getməyir gözümdən,
Üstümü alsa da duman, çən,
Bilsəm ki, sən məni sevirsen,
Ölümə gedərdim yolunda, ölümə,
Səlimə!

Qaşın yay, kirpiyin ox olsa,
Ay üzün buluda soxulsa,
Əzizim, cavabın yox olsa,
Tab etmək çətindir zülümə,
Səlimə!

1969

Sevən bir ürəyin səsinə boğma,
Günlər necə gəlib gedir, bilmirəm.
Gözlərin də doğma, özün də doğma,
Səndə bu doğmalığ nədir, bilmirəm...

1969

ZARAFAT

X. üçün

Sənsiz ümidimin yarpağı solar,
Könlünə dəyməyə barı zarafat!
Dedin: –Məndən də yaz, axı nə olar?! –
Gülüm, yarı ciddi, yarı zarafat.

Baxışın sevgini edibdir əyan,
Belə olmasaydı gülərdimmi heç?
Həyat çeşməsi tək coşan, qaynayan
Gözlərdən yazmaya bilərdimmi heç?

Qəlbimə mən qulaq asası idim
Özüm olsam belə dumanda, çəndə.
Səndən beş-on misra yazacaq idim
Bunu sən desən də, sən deməsən də...

15.12.1969

Çiçəklər xəzanın girinə düşür,
Ayrı görkəm alır hər tərəf, hər yan.
Qopub şairlərin şeirinə düşür
Yarpaqlar ağacın budaqlarından...

06.11.1970

ARAZ HAQQINDA

DÜŞÜNCƏLƏR

Yenə Araz sahilində
düşünürəm nələr, nələr...

Sıxır məni ağuşuna
acı, şirin xatirələr.

Mən öpürəm xəyalımda
gah o tayı, gah bu tayı,
Sən çaya bax, bir-birindən
dostu, yarı ayırmış.

Elə bil ki, bu torpağın
damarıdır Araz çayı,
Bir ürəyi iki yerə
qan damarı ayırmış.

O tay azər, bu tay azər,
Ortasından Araz boyda
bir çay axır,
Nədir səbəb? –

Keç, bilmirəm.

İki odun arasında

Su nə gəzir heç bilmirəm?!

1970

BAŞ MƏQALƏNİN MONOLOQU

Kimə xoş gəlir ki, de, söz yığımı?
Qəlbim intizarda, ruhum tələşdə.
Çəkir məqalələr paxıllığımı
Yerim olduğuyçün yuxarı başda.

Xəcalət qəlbimi salsa da oda
Bir xeyli səbrlə durub gözlədim.
Gündə qulağıma gəlir bir səda,
Rəsmiyəm, quruyam, niyə gizlədim?

Axı giley-güzar olar nə qədər?
Mən ki, bir kimsəyə toxunmamışam?!
Narahat olmayın, ay məqalələr,
Yerim baş olsa da, oxunmamışam...

20.09.1970

DƏLİL

Deyirsən dəlil göstər
Məni necə sevdini bilim.
–Səni görəndə tutulur dilim,
Ürəyim gəlsə də dilə.
Dəlil göstərə bilməməyim,
dəlildir elə...

01.08.1970

BƏLKƏ DƏ

De, səni günlərim çəkilib haraya?
Ömürlük hicranmı giribdir araya?
Gözlərin qaradır, vurğunam qaraya,
Kim bilir, görüşdük bir hicra kölgədə,
Bəlkə də?!

Nə vaxtdır salmışam könlümü düzlərə,
Getmisən, izlərin qarışıb izlərə.
Ruhumu isidən o qara gözlərə
Yenidən rast gəldim hansısa ölkədə,
Bəlkə də?!

02.05.1970

QƏZƏL

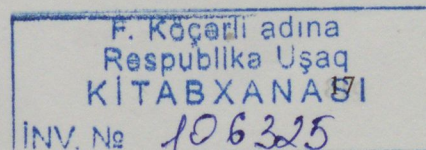
Əkmişik, birgə dərək gəl bu həyat güllərini,
Bəzəyim lələ, qərənfillə sənin tellərini.

İlk bahar sellərini bənzədirəm göz yaşına,
Qoymaram bir də axa mən o bahar sellərini.

Mən vüsəl istəyirəm, hicrin ilə yoxdur aram,
Gəl yada salmayaq heç ayrılığın illərini!..

Şairəm, əllərimə güclə keçib ağ əllər,
Buraxan kimdi əlindən sənin o əllərini?!

13.03.1970

Yenə təsadüfən üz-üzə gəldik,
Sorduk halımızı bir-birimizin.
Baxaraq göz-gözə danışdıq, güldük,
Dindi qulağımda lap həzin-həzin
Ötən xatirələr. Unudulanlar
Gözümüz önündən keçdilər yenə.
İndi yadımıza düşən hər nə var
Sən mənə danışdın, mən də ki sənə.
Buraxdıq bir yana əsas mətləbi,
Tutduq ikimiz də başımızı dik.
Bitirdiyim üçün ali məktəbi
Nəzakət xətrinə söylədin: –Təbrik!
Bilmirəm söhbəti uzaqdan salıb
Özgədən danışmaq nəyə gərəkdir?
Filankəs sevişir filankəs ilə,
Bəhmənkəs bu işə əngəl törədir.
Bir vaxt həyəcanı qova bilmirdik,
İndi nə titrədik, nə də ki əsdik.
“Özümüzə umac ova bilmirdik,
Özgələri üçün əriştə kəsdik”.
Bir söz söyləyəcək bilirəm hərə –
Eh, söz gəzdirenlər yox olmadı ki...
Bilmirəm o soyuq hal-xoşa görə
Bu qədər danışmaq çox olmadı ki...

12.08.1970

PAYIZDA GÖRÜŞ

Zaman əlimizdən baharı aldı,
Ancaq soyumadı isti qəlbimiz.
Bir payız axşamı, ağacın altı...
Yenə də üz-üzə dayanmışıq biz.

Açıb danışmalı o qədər söz var,
Köksümə əyilir o qızın başı.
Qopur budaqlardan sarı damlalar,
Yağır üstümüzə hicran yağışı...

Qərib görkəm alıb yenə yol, cığır,
Suların üstüylə xəzəllər gedir.
Payızın gözündən yarpaqlar yağır,
Aləm nə gözəldir, şairanədir!

Nə qədər əzizdir mənə bu gecə,
Neynirəm hicranla keçən gündüzü?
Həmişə bir olaq, gülüm, beləcə,
Xəzan yağışları “islatsın” bizi...

01.11.1970

GİTARA

Dostum Nizami Abdullayeva

Əlində gitara yollandı yanıma,
Dedi ki, əziz dost, gəl məni qınama...
O çaldı, musiqi yayıldı canıma,
Yenidən vuruldum "Qatar" a,
Dindikcə gitara.

Çal, səni dinləyim mən bir də,
Bir yeni aləmdir hər pərdə,
Bir ürək çırpınır simlərdə,
Musiqi durna tək düzüldü qatara,
Dindikcə gitara.

Gözləri yumulu xəyala daldı o,
Titrəyən qəlbimi odlara saldı o,
Gör nədə muğamat çaldı o,
Qorxdum ki, musiqi qurtara,
Lal ola gitara...

14.11.1970

Sözün varsa, astaca de, əzizim, yetər
Şək gətirmə indən belə bu həqiqətə:
Bağırtı var kəsəri yox zərrəcə qədər,
Piçiltı var ürəkləri salır rıqqətə...

13.09.1970

QIZIL HAQQINDA DÜŞÜNCƏLƏR

Adam var yaxından tanıyıram mən,
Səksəkə içində keçir hər günü.
Qızıl toplamağa həvəs göstərən
Açıqca zay edir qızıl ömrünü.

Azmı qızıl qanla dolub qızıl taxt?
İstəsən onları sayaram bir-bir.
İşində düz olan insana çox vaxt
Nədənsə deyirik qızıl kimidir!

Bilirəm bu gizli həqiqəti mən
Kimdə qızıl varsa, ruhu pas atır.
Düzlük rəmzi olan qızıl bəs nədən
Əyri adamların ağzında yatır?

İnsan azğınlaşır göz görə-görə,
Qızılla örtülür bəzən eyiblər.
Deyirəm bəlkə də qızıla görə
Sarıya ayrılıq rəngi deyiblər?!

Qulağım şəkəldi həzin bir səse,
Oxucu gileyi yerinə düşdü.
Qızıl kimi vaxtım bu gün nədənsə
Bu "Qızıl" şeirimizin girinə düşdü...

13.11.1970

O gün sən ağladın, o görüş günü,

Bu çağın hamını coşdura bilər.

Mən əmin oldum ki, sevinc yaşları

Sısqa bir çayı da daşdıra bilər...

24.03.1970

Düşmən ki deyiləm sənə, dayan bir,

Dərdimə gəl əlac eylə, qızılgül.

Adın ki, məhəbbət, vüsal rəmzidir,

Bəs bu hicran nədir, söylə, qızılgül?!

03.09.1970

Elə bil bir mizrab toxunar simə,

Elə ki, gözlərin mənə tuş gələr.

Bahar sevdasına düşən qəlbimə

Qışın ortasında qaranquş gələr...

17.09.1970

Məhəbbət oduna bir pərvanə tək

Yanırıq, bağrımız olur şan kimi.

Nə qəm, bu atəşdən saflaşar ürək

Sular qaynayanda saflaşan kimi.

27.08.1970

DİŞ HƏKİMİ İLƏ SÖHBƏT

–Darda qoymamışığ hələ heç kimi,

Dişin ağrıyarsa, qorxma, gəl çəkim!

–Deyirəm qəmi də çürük diş kimi

Çəkib atmaq ola kökündən, həkim!

25.08.1970

DİL VƏ ÜRƏK

Edil Eyvazova

Təzə bir mövzu var, qulaq as dedin,

Mənim xatirimə onu nəzmə çək!

“Dil və ürək” adlı şeir yaz dedin,

Bəzən dil deyəni istəmir ürək.

Sən öz sözlərini deyib qurtarcaq,

Zarafət şeytan tək ruhuma girdi.

Dilimdə söylədim yazaram, ancaq

Ürək bu mövzunu istəməyirdi...

04.04.1970

SOYUQ ƏLLƏRİN

Dilində titrəyir sevirəm sözü,
Sevincdən neyləyim bəs indi, gülüm?!
Mənim qulağında hər an səslənən
Sənin o mehriban səsinə, gülüm.

Bənövşə boynunu sinəmə əycək,
Özüm də titrədim bir bənövşə tək.
O soyuq əllərin əlimə dəycək,
Ürəyim isindi, isindi, gülüm...

13.03.1970

ƏGƏR

Yarımçıq sevirdi məni, onunçün
Məhəbbət yolumuz qaldı yarımçıq.
Bunları sən mənə söylədin bir gün,
Getdin, arzuların soldu yarımçıq.

Mənim sevgi dünyam bələndi yasa,
Bəxtiyar-bəxtiyar bir vaxt gülərdim.
Əgər məhəbbətim yarımçıq olsa,
Başqa birisini sevə bilərdim...

27.07.1970

Bilgəh

İSTƏYİRƏM

Çayam, coşqun dənizə
Qarışmaq istəyirəm.
Səni güldən, çiçəkdən
Soruşmaq istəyirəm.
“Sevirəm” desən, gözəl,
Əzizlərəm bu səsi.
A məndən küsən gözəl,
Uzun sözün kəsəsi
Barışmaq istəyirəm.
Öz sakit həyatımla
Vuruşmaq istəyirəm...

20.01.1970

Qara gözlər gözlərimə
Soyuq-soyuq baxan kimi,
İnləyirəm için-için.
Qışın qarı əriyərək
gur çaylara axan kimi
Əriyərəm vüsəl üçün...

20.01.1970

BARIŞACAĞAM

Ürəklərimizin hərəsi
bir planet təki,
Mənim ürəyimdə
Sənin həsrətin, məhəbbətin,
bir də sevənlərə məxsus od.
Bilmək istəyirəm
nədir sənin ürəyindəki? –
“Lunaxod” göndərəcəyəm ürəyinə,
“Lunaxod” –
(Yer Aya “Lunaxod” göndərüb
onu öyrənmək istəyən təki).
Cəzəcəkdir ürəyini qarış-qarış,
Şad xəbər göndərəcəkdir:
–Nahaq küsmüsən, barış!
–Həyat varmı o ürəkdə? –
Həyəcanla soruşacağam.
Deyəcəkdir: –Var! –
Tək sənin məhəbbətin yaşayır!
Barışacağam!
Barışacağam!

Sevdiyim qız hanı?
Yetişdi məhəbbətli
ömrümün xəzanı.
Payız...
Bəlkə də ayrı bir qız

Ötənləri unutmura biləcək,
Daha üzməyəcəyəm
hayana gəldi
yelkənsiz gəmi kimi.
Bəlkə də məhəbbətim
yenidən göyərəcək
güzlük zəmi kimi...

1970

DONMUŞ UŞAQLIĞIM

Uşaqlıq şəklimə baxıram,
Ömrümün bir anı
donubdur kağızda.
Qayğısız çağlarım
şirin bir nağıla
dönübdür kağızda.
Bu hissi keçirər
keçmiş ananlar,
qoy mən də anım!
Buz kimi olsa da donanlar,
Qəlbimi isidir
Don vurmuş bir anım...

10.07.1970

Günlər uçdu quş kimi,
ömür yarı.
–Hələ gözlə! –
Yordu məni sözlərinin
bu “hələ”si...
Məhəbbətimin qarşısında yandı
Ürəyinin qırmızı işıqları,
söndü ümidimin şöləsi...

1970

Bilgəh

SARI

Günəş batanda saralır,
Yarpaq töküləndə.
Bu, təbiətin öz ahəngidir.
Hicran gələndə
rəngimiz sarıya boyanıb,
Deyirlər sarı ayrılıq rəngidir,
Vüsəlin keşiyində dayanıb...

14.04.1970

NƏ YAXŞI Kİ...

Külək haray qoparır,
Odmu düşüb dənizə?
Eşitmirik heç nəyi,
Dayanmışıq üz-üzə,
Elə bil ki, kırıq biz.

Qaranlıqlar içində
Dodaq tapır dodağı.
Tufan qopur ürəkdə
O görüşü, o çağ
Çətin unudaraq biz...

Bir məhəbbət
azaldı dünyadan
biz olmasaydıq.
Bir sədaqət
azaldı dünyadan
biz olmasaydıq. –
Nə yaxşı ki, varıq biz!

09.06.1970

ELEGİYA

Nə olsun ki, ölməmişən,
Nə olsun ki, hələ sağsan,
Yer üzündə yaşasan da,
Mənim üçün daha yoxsan!

Deyirlər ki, nə vaxtdandır
Sirdaşındı xatirələr.
Ürəyimdə dəfn etmişəm indi səni,
Başdaşındı xatirələr.

Məzarında məskən salan çiçəkləri
Göz yaşım ilə sulayıram.
Nə gizlədim,
O xatirə başdaşını
Mən duz kimi yalayırıram...

14.09.1970

Məhəbbət dünyasında
Qızıl tacım olasan.
Elə dərdə düşəm ki,
Sən əlacım olasan.
Deyirsən nişanlıyam . –
Anam-bacım olasan...

Sən məni sevirsən, bilirəm bunu,
Nə gecən gecədir, nə də gündüzün.
Necə olacaqdır bu işin sonu,
Cavab verməyə də acızsən özün.

O gözlər deyir ki, məni danışdır,
Duyğusuz deyiləm, hiss edir ürək.
Çəkdiyən əzablar mənə tanışdır,
Bir zaman sevmişəm mən də sənə tək.

O vaxtlar sevsə də heç sevilməyən
Özümə yamanca yazığım gəlir.
İndi sevilərsən də, sevmə bilmirəm,
İndiki özümə acığım gəlir.

10.05.1970

QƏRİBƏ HUŞSUZLUQ

Doğrusu özümə mat qalmışam mən,
Qorxuram yaddaşın şöləsi sönə.
Dostlar yarı ciddi, yarı zarafat
Huşsuzlar huşsuzu deyirlər mənə.

Görmüşəm hicranın sərt qışını da,
Ancaq elə bilmə soyuqam, buzam.
Bəs niyə ən ani baxışını da
Unuda bilmirəm? – Əcəb huşsuzam!

28.08.1970

Əgər ürəyimin əziz yerində
Sənin adın yoxsa, tez onu yandır!
Məhəbbət dünyamın üfüqlərində
Günəş ol, şəfəq saç, ancaq əzizim,
Özgə üfüqlərdə doğma, amandır!

Bu şirin xəyalı məhəbbətimin
Özgə ürəklərə axıb dolmasın.
Mənim nur mayalı məhəbbətimin
Üstündən heç zaman, üstündən heç vaxt
Şəfəqli əllərin əskik olmasın!

02.12.1970

NECƏ UNUDUM

Bürüyüb üzünü qara bir bulud,
Gözlərin yaşarıb, qəhərini ud.
Titrəyə-titrəyə deyirsən: -Unut!
O nəmli gözünü necə unudum?

Gecəyə çevrildi gözümdə səhər,
Mənim də qəlbimi çulğadı qəhər,
Hər şeyi unutmaq olar birtəhər,
Bəs unut sözünü necə unudum?!

04.09.1970

OLMAZ

Bilirəm bu kiçik qoşmaya görə
Məni bir divanə sanasız, olmaz.
Şairlər hamısı belədir, nə qəm,
Sonası, heyrətdən donasız, olmaz!

Çıxdım od içindən səməndər kimi,
Gülüşün əritdi bütün qəmimi,
Ürək ki, bu qədər oldu səmimi
Onun istəyini danasız, olmaz.

Gecələr yuxu da getmir gözümə,
Təəccüb qalmışam özüm-özümə.
Mehriban gözlərin baxır gözümə,
Sevda baxışlar mənasız olmaz.

Hicranın hər anı ilə bənzəyir,
Məhəbbət kükrəyən selə bənzəyir,
Şairin ürəyi gölə bənzəyir,
Göl də ki, heç zaman sonasız olmaz...

22.08.1970

YURDUMUN QIZLARI

Milli geyimdəsiz bu bayram günü,
Ağ don şəfəq saçır bəyaz qar kimi.
Meydan gölə bənzər, sizsə üzürsüz
Vaqif söyləmişkən, sonalar kimi...

Kaş kəpənək olub qonum yaxana,
Fərəhim, sevincim kükrəyib daşır.
O gözə, o qaşa, o boy-buxuna
Bilirsiz bu geyim necə yaraşır?!

Alışib yanıram xeyli zamandır,
Mənim istəyimi duyun, duyun siz!
Nümayişdən sonra, qızlar, amandır,
O milli geyimi çıxarmayın siz!

03.10.1970

NAĞIL BULAĞI

Tutar nəvəsinin əlindən hər gün,
Onun istəklisi dünyada mənəm.
Şirin nağıl axar dilindən hər gün,
Nağıl bulağıdır elə bil nənəm.

Gözündən görünər qəlbi sızlasa,
Bir elin hikməti hopub qanına.
Hər kimin ürəyi nağılsızlasa,
Durmasın, nənəmin gəlsin yanına...

NƏNƏM

Sevinər, hər nəvə doğulan zaman
Nənəmin təkliyi yetişər sona.
Bir yandan tay-tuşu köçər dünyadan,
Təzə tay-tuş gələr bir yandan ona...

İmtahandan kəsilmisən,
Əlaçıydın bir vaxt sən ki...
Heç özünü sındırmayıb,
Toxdaq-toxdaq deyirsən ki,
Verəcəyəm bu gün-sabah,
Bir göndəriş alıb yenə.
Bəs kim verir göndərişi
Məhəbbətdən kəsilənə?!

1970

METRODA

Metroda qarşılaşdıq,
Dilə gəldi baxışlar,
Özümüz susduq fəqət.
Gözlərindən qəlbimə
Yola düşdü bir qatar,
Sərnişini məhəbbət...

09.09.1970

ÜZMƏ MƏNİ

Yaraladın qəlbimi
Tikanlı sözlərinlə.
Bir vaxt mənə kəc baxan
O qara gözlərinlə
Süzmə məni, əzizim.

Bu eşqin yollarında
Piyadayam, çaparsan.
Gecikmisən, əbəsdir,
Elə bilmə taparsan,
Gəzmə məni, əzizim.

Tənəli sözlərindən
Çox uzağa getmişəm.
Çiçək kimi bir özgə
Çəmənzarda bitmişəm,
Üzmə məni, əzizim...

22.05.1970

Ürəyimi ayrılığın qəmi, sitəmi
Alıbsa da dövrəsinə üzük qaşı tək.
Elə bil ki, bu ayrılıq məhəbbətimi
Gündən-günə ovxarlayır bülöv daşı tək...

24.01.1971

DÜNYAMIZ ŞEİRDİR

Dünyamız şeirdir gecə-gündüzlü,
Dünyamız şeirdir qaralı, ağlı.
Dünyamız şeirdir çaylı, dənizli,
Dünyamız şeirdir dərəli, dağlı.

Dünyamız şeirdir qışlı, baharlı,
Dünyamız şeirdir milyon təzadlı.
Dünyamız şeirdir çovğunlu, qarlı,
Dünyamız şeirdir toylu, büsatlı.

Şadlığa bələnib hər tərəf, hər yan,
Sevinc qəm içindən aranmayıbmı?
İki gənc toy edib birləşən zaman
Dünyanın şah beyti yaranmayıbmı?!

Elə ki, tər tökür, çalışır insan,
Şəhərlər yaranır, kəndlər yaranır.
Ürəyi birlərin qovuşmasından
Dostluğa rəmz olan bəndlər yaranır.

Rahat buraxırmı məni bu fikir? –
Özünə tələbkar şairlər tək
Şeirinin üstündə zaman işləyir,
İşləyir, özü də yaman işləyir...

Neçə təzə misra gəlir dünyaya,
Üstündən xətt çəkir neçə misranın.
Deyirəm zaman da insan tək duya,
Saf-çürüklüyünü seçə misranın.

Vaxtsız solanların halına yanın,
Bir igidin yası elin yasıdır.
Dünyamız şeirdir, hər insan onun
Təkrar olunmayan bir misrasıdır.

1971

TƏNQİDÇİ DOSTUMA

Haqlı tənqidindən incimərəm mən,
İçərəm onları bir şərbət kimi.
Əgər sözlərimi görmək istəsən
Yağışdan sonrakı təbiət kimi,
Daha ürəklə gül mənə güləndə,
Gizlətmə o acı sözlərini sən.
Tənqid yağışıyla məqam gələndə
Yatırt düşüncəmin tozlarını sən...

17.04.1971

ƏLİ ƏMİ

Sənə həqiqətin rəmzimi deyək? –
Belə tanıtmısan bizə özünü.
Elə yazıçı var, niyə gizləyək,
Oxu əsərini, görmə üzünü.

Yurdumun hər oğlu əhdi düz olub,
Tanıyaq düşməni, görək dostları.
Əzəldən ən yaxın dostumuz olub
Sənin yaratdığın “Ürək dostları”.

Qəblərə saldığın silinməz izdə
Hər şey qıt olsa da, ümid bol olub.
Sənət dünyasına bələdçimiz də
Bəlkə “Turachıya gedən yol” olub?

Yazıb yaradanın eldədir canı,
Eli oymaq-oymaq gəzən sən oldun.
Bizim mərd qızları – neçə durnanı
İlk dəfə qatara düzən sən oldun.

Elin sevincini, qəmini duyan
İgid oğul hanı, igid ər hanı?
Sənət meydanında qartal olmayan
Uçura bilməzdi “Bir cüt tərən”i.

Səni qorxutmayıb nə duman, nə çən,
Neçə yol düşsən də dara, çətinə.
Açığı, pərəstiş eləyirəm mən
Sənin dilə düşən məhəbbətinə.

Qulaq asmayanda sözə, öyüdə
Elə bilməyin ki, ürək dəlidir.
Məncə, sənətkarın böyüklüyü də
Onun eşqi ilə ölçülməlidir.

Doğma parçasısan doğma yurduğun,
Müdrək sözlərinlə vətəni bəzə.
Elə bu günlərdə sənət ordunun
“İnqilab əsgəri” gəlmişdi bizə.

Ürəyin deyəni qələmin yazdı,
Kimsədən ummadın pay, Əli əmi.
Səndən danışmağa qüdrəti azdı,
Bağışla Rafiqi, ay Əli əmi...

1971

GÖZ YAŞI

Aramızdan gedən dostun, sirdaşın
İllərlə yasını saxlamışıq biz.
Ömrümüz uzun, bu gizli deyil
Sevincdən, kədərdən ağlamışıq biz.

İnsanlar, siz deyin: hansı kəsdi ki,
Heç vaxt ağlamayıb o için-için?
Göz yaşı onunçün müqəddəsdi ki,
Tökülər həmişə əzizlər üçün...

03.01.1971

SƏNLİ XATİRƏLƏR

Sənli xatirələr düşəndə yada
Ürək həzinləşər, ürək kövrələr.
Eşitsəm qəlbini vermişən yada,
Yaram təzələnər, yaram qövrələr.

Sənsizlik qəlbimə olar göz dağı,
Çox da ki vüsala heç güman olmaz –
Yanar için-için, çıxar cızdağı,
Ürəyim yenə də peşiman olmaz.

1971

Qayğısız çağlarımı
Baxışınla doğra, kəs.
Hər şeyə biganəyəm,
Kövrəldə bilmir heç kəs
Ürəyim daşdır mənim.

Səhra ol, çovğun olum,
Od ol, alovun olum,
Ovçu ol, ovun olum,
Bərədə çaşdır məni.

Çəmən olum, ol külək,
Saçlarıma sıgal çək.
Bahar yağışları tək
Coşdurub daşdır məni.

Sinəmdən ağrı qopa,
Qəlbim həzinlik tapa,
Görə bütün el-oba
Gözlərim yaşdır mənim...

17.08.1975

Əbədi sakın oldun
Mənim ürəyimdə sən.
Ölümümdən qorxmuram,
Qorxuram mən öləndə,
Gülüm, sən də öləsən...

24.08.1975

İKİ QƏPİKLİK SÖHBƏT

Ciblərimi axtarıb
Tapdım iki qəpiklik.
Avtomat telefona
Saldım onu tələsik.
Yığdım tanış nömrəni,
Heyrət bürüdü məni.
Sözləri quru, rəsmi,
Görəsən bu o səsmi?
Dilxor olub dəstəyi
Yerə qoydum nəhayət.
Görən iki qəpiyə
Dəyərdimi bu söhbət?

20.08.1975

VAGZALDA DÜŞÜNCƏ

Düşünürəm, vağzalın
Qərribə görkəmi var.
Dolu gəlir qatarlar,
Dolu gedir qatarlar.

Burda hamı kövrəkdi,
Sən də kövrək ol barı!
Vağzal sanki ürəkdir,
Qatarlar qan damarı...

Vaqonların içində
Gör nə qədər insan var.
Bu polad damarlarda
Sanki qandır insanlar.

28.08.1975

Əllərimdə əllərinin istisi,
Gözlərimdə gözlərinin qarası.
Kor elədi məni hicran tüstüsü
Harda qaldım, ciyərimin parası?

Yollarına divanə tək baxmışam,
Ayaq üstə üzülürəm, əzizim.
Misra-misra əriyərək hər axşam
Varaqlara süzülürəm, əzizim.

Şəhər yatıb, kəsilibdir səs-səmir,
Elə bilmə, mən də rahat yatmışam.
Pəncərədən baxışımı tor kimi
Sən gəzdiyin küçələrə atmışam...

27.09.1975

Göy çəməndə gül daşır,
Qalxıb örtüb gül daşı.
Sən də gəl, qucaq-qucaq
Evinizə gül daşı...

07.10.1975

ATA ARZUSU

Biz quluq övladm
hər şıltaq əmrinə,
Açılan çiçəklər
vədəsiz solmasın.
Bir ata gözləri
bir övlad ömrünə
Son nöqtə olmasın...

ÖMÜR YOLDAŞIMA

Günahım nədir ki,
Günahsız bir gözəl
Sevir məni.
Günahım var isə,
Balanın başına
Çevir məni...

11.10.1975

LOLİTA HAQQINDA

NƏGMƏ

İçin-için yanıram,
Səni xoşbəxt sanıram,
Gözlərini anıram
Söykənib bir palıda.
Lolita.

Yağış süzülür dən-dən,
Unuda bilmirəm mən
Üzünə bəzək verən
O xırdaca xalı da,
Lolita.

Seyr edirəm çəmənini,
Sevirsənmi de, məni?
Gözləyəcəyəm səni
Döysə məni yağış da,
Döysə məni dolu da,
Lolita.

Xəzan yeli əsibdir,
Sona göldən küsübdür,
Yaş fərquimiz kəsibdir
Aradakı yolu da,
Lolita.

Keçdi vüsallı günlər,
Hicrana da sinə gər.
Sevməsydin sən əgər
Ayrılarda gözlərin
Dolardımı buluda –
Lolita?

18.10.1975

ƏNTİQƏDİR

Kösövlər də alışır,
Elə ki, o danışır,
Ürək kükrəyir, daşır –
Səsi də əntiqədir,
Sözü də əntiqədir.

Gülüşündən nur yağır,
Gözündən qürur yağır,
Dönüb maral tək baxır –
Qası da əntiqədir,
Gözü də əntiqədir.

Boğub qara-qorxunu,
Ona necə toxunum?
Duruşu, boy-buxunu,
Adı da Əntiqədir,
Özü də əntiqədir...

30.10.1975

TƏMƏNNASIZ MƏHƏBBƏT

Görüşdük
Oktyabrın sonuncu
dayanacağında.
Ürəyin od tutub yanırdı
yanığında.
Danışırđın, ancaq
Eşidə bilmirdim sözlərini.
Baxışlarımla açırdım
Ürəyinin düymələri
olan gözlərini...
Adımı gizlicə
əzizləyirmişsən ürəyində.
Məni özümədən də
gizləyirmişsən ürəyində...

31.10.1975

İKİ MAŞIN

Yaşıl işıq yanır yolda,
Sür, qardaşım, yol açıqdı!
İkisi də eyni gündə yaranmışdı,
İkisi də eyni gündə yola çıxdı.
İnsan kimi ömr eləyir
maşın da.
Eyni gündə

xarab oldu ikisi də,
Biri yolun yarısında,
Biri mənzil başında.
İndi biz bu maşınlara,
Söylə, qardaş,
Nə haqq ilə
deyək həmyaş?!

02.11.1975

Mənim şəvə saçlarım
dönüb oldu qar kimi,
Dəyişmədim arzumu,
dəyişmədim yolumu.
O qara saçlarımı,
bükülməz qamətimi,
O nəmli gözlərimi,
o qüvvətli qolumu
Bilmədim ki, mən haçan,
Dəyişib ağıl ilə
Oldum müdrik bir qoca.

04.11.1975

DEYİRSƏN Kİ...

Həkim İzzət Sadıqova

Zarafatın bir anda yuyur kədəri, qəmi,
Ona görə çoxları sənin ilə dost olub.
Həkim, ovda atdığı sər rast güllələr kimi
Xəstəliyə atdığı güllə də sər rast olub.

Həyata qayıdıbdır əlinlə neçə insan,
Sənin arzuların da ruh gətirib insana.
Deyirsən ki, həkimlə dost ol,
ancaq heç zaman
işin düşməsin ona...

06.11.1975

Tuş gəlsən bir gözələ
Gözünün içinə bax.
Mümkünmü gözəlliyə,
Gülüm, əsir olmamaq?

Gözümə işıq gəlir
Səni görcək elə bil.
Bilirəm ki, bu sevdə
Baş tutan sevdə deyil.

Yanıram için-için
Görəndə hərdən səni.
Sevmirəm özüm üçün
Sənin üçün sevirəm
mən səni...

08.11.1975

SUBAYLIQ SOLTANLIQDIR

“Subaylıq sultanlıqdı” –
Deyirsən nahaq yerə.
Ata oldum, sevincim
Sığmadı, göyə, yerə.
O sərsəri günlərə
Bir də yaxın düşməyəm.
Qızımın qaça-qaça
Yanıma gəlməsini,
Dodaqlarından qopan
Bir ata kəlməsini
Subaylığın ən əziz
Gününə dəyişməyəm.
Sən öz sərbəstliyinlə
Mənə yandıq vermə gəl.
O subay sultanlıqdan
Evli qul olmaq gözəl...

11.11.1975

TƏLƏSİRƏM MƏN

Bir yerdə duranda darıxıram mən,
Həyat adamına dinclik qəhətdir.
Deyirsən: –Ay qardaş, nə tələsirsən,
Gecikən hər an da bir qənimətdir.

Eh, nələr olmayır axı bir anda,
Zaman elə bil ki, köçəri quşdur.
Sürət övladıyam, saatımın da
Özü yel qanadlı, adı "Uçuş"dur...

Arzular ürəkdə quş kimi səkir,
Sözlərin üstündə hey əsirəm mən.
Dünyadan getməyə tələsmirəm ki,
Görüb-götürməyə tələsirəm mən...

22.11.1975

SƏNİN İKİ YAŞIN

Sən doğulan günü unutmaq olmaz,
O gün sevincimə qanad vermişən.
Ay qızım, iki qış, iki güllü yaz,
İki yay, iki də payız görmüsən...

İlk dəfə dil açıb danışanda sən
Bizim qəlbimizə sevinc dolubdur.
Axı nə gizləyək, səninlə keçən
İki qışımız da bahar olubdur.

Atan bir tərəfdə köks ötürübdür,
Elə bil soyuyub bu ev, bu eşik.
Anan kirpiyiylə od götürübdür, –
Sən xəstə olanda nələr çəkmişik?!

Sənə göz qoyuram mən oğrun-oğrun,
Demə ata qəlbi daşa dönübdür.
Sənin hər sızıltın, sənin hər ağrın
Ananın gözündə yaşa dönübdür.

Nə yaman tez gəldi, qızım, iki il?!
Arzumu görürəm qara gözündə.
Axı təkcə sənin ad günün deyil,
Bu gün ad günüdür eşqimizin də?!

Doğulduğun günü unutmaq olmaz,
O gün sevincimə qanad vermişən.
Ay qızım, iki qış, iki güllü yaz,
İki yay, iki də payız görmüsən...

28.11.1975

HEYKƏLLƏR

Nə qədər heykəl var yer kürəsində,
Heykəllər əbədi bir salnamədir.
Bir əsrin nəfəsi var hərəsində,
Dünəndən bu günə onlar namədir.

Gəlin tarixini yazaq keçmişin,
Verək gələcəyə soraq hər yerdən.
Seyrinə çıxıram uzaq keçmişin,
Heyrətlə gəzirəm Ermitajı mən.

Sənət dilləndirib cansız daşları,
Heykəl də canlıya oxşayır indi.
Ayrı əsrlərin vətəndaşları
Hamısı bir yerdə yaşayır indi.

Qədim misirli də, qədim yunan da
Gəlsəydi özünü tapardı burda.
Heykəllər insana dönsəydi, onda
Görün nə həngamə qopardı burda.

Bu qoca dünyada görmüşük nələr? –
Tarixin yadından çıxmaz biri də...
Qanlı vuruşmalar, müharibələr
İnsan tək öldürüb heykəlləri də...

Bir əsər görüblər bir vaxt can üstə,
Tufanlar var imiş onun başında.
Böyük bir heykəli yıxıb yan üstə
“Yekələr” getdilər xırda maşında...

Bir zaman xalq üçün çalışan kəsin
Başına ip salıb çəkərdilərmidi?
Tutaq ki, qatildir, qoy tarix desin
Sənət əsərini sökərdilərmidi?

Elə qanlı gündə, qadalı gündə
İnsan qaçıbsa da, heykəl qalıbdır.
Hətta əsir düşən əsər önündə
Düşmənin özü də əsir olubdur.

Ellərə əzizdir sənət əsəri,
Qoruyaq onları verib əl-ələ.
Yaşayır dünyada nə vaxtdan bəri,
İstəklər, arzular dönüb heykələ...

29.07.1970

Çardaxlı

Atilar meydana hərdən şir kimi,
Yazmasam, qəlbimi didər ilhamım.
Bəzən dəyməduşər gəlinlər kimi
İnciyib küsülü gedər ilhamım...

16.12.1970

MƏN DƏ AKTYORAM

Bir aktyor dostuma

Yeni tale çıxır yoluna hər gün,
Sən dilə gəlirsən özgə səsiylə.
Girirsən özgənin roluna hər gün,
Baxırsan dünyaya özgə gözüylə...

Əziz dost, mən elə bəxtiyaram ki,
Görməkçün öz doğma gözümdən ayrı
Karıma gələn yox...
Mən elə, mən elə aktyoram ki,
Öz doğma rolumu özümdən ayrı
Oynaya bilən yox...

1970

ARILAR

Hər vaxt dağa-daşa salar özünü,
Çiçəkçün uzağa gələr arılar.
Çalışar, vuruşar ömrü uzununu,
Zəhməti səadət bilər arılar.

Onlara oylaqdır hər bağça, hər bağ,
Onlara tanışdır hər gül, hər yarpaq.
Ancaq arılarda taleyə bir bax,
Çalanda özü də ölər arılar...

07.08.1970

CİRƏ

Elə vaxt olub ki, insan qalıb ac,
Dözübdür səbrini o uda-uda.
Çəkib qılıncını nə vaxt ehtiyac,
Cirəylə verilib çörək də, su da.

Bolluq içindədir indi ölkəmiz,
Çıxmışiq həyatın sərt cirəsindən.
O ağır günləri yad edəndə biz
Baxırıq xatirə pəncərəsindən...

İnsan gülər üzə möhtacdır hər dəm,
Heç kəs bu arzumu yerə salmasın.
Çörəyi cirəylə versələr, nə qəm,
Təki təbəssümlər cirə olmasın!

1970

QAYIDAM GƏRƏK

Əzizim, mən sənə vida desəm də,
Hələ soyumayıb sinəmdə ürək.
Başqa gözəllərə meyl eləsəm də,
Yazdığım əsərin ana xətti tək,
Yenidən mən sənə qayıdam gərək...

1970

YENƏ

İki həsrət insan durub yan-yana,
Ürəklər astadan dillənir yenə.
Təbiət bir yana, sular bir yana,
Duyğular kükrəyib sellənir yenə.

Baxıram uzağa göz işlədikcə,
Ağaclar yarpaqdan geyib "gödəkcə",
Göydən yağış yağır bax tək-cə-tək-cə,
Küçələrin üzü çillənir yenə.

Eşqindən lalə tək dağlı günlərim,
Qaralı günlərim, ağlı günlərim,
Gedirsən, səninlə bağlı günlərim
Arxanca əl edir, yellənir yenə.

Dumana bürünür ayaq izlərim,
Qırılır sim kimi qəmli sözlərim,
Hicrana dözməyən nəmli gözlərim
Sən gedən yollara zillənir yenə...

20.11.1970

Demə bu hicrana şeir yazmadım,
Elə düşünmə ki, hissiz daşam mən.
Hicran ağrısını azaltmaq üçün
Gərək "vidalar"la vidalaşam mən.

26.06.1970

Bilgəh

Ürək isinməyir hicran oduyla,
Neyləyim vüsala tuş olmaq üçün?
Bu şeiri yazmıram şeir adıyla,
Yazıram ürəyim boşalmaq üçün...
Həsrətin qəlbimi elə didir ki,
İnsanığ, hər dərdi götürürük biz.
Üz-üzə gələndə səbəb nədir ki,
Yerişimizi də itiririk biz?!
Ürəklərdə həsrət, gözdə qəm izi,
Məhəbbət üşüyür dumanda, çəndə.
Guya görməyirik bir-birimizi,
Mənim fikrim səndə, səninki məndə...
Axı kim deyir ki, darda, çətinə
Sən məndən, mən səndən soyuyasıyıq?
Yoxsa xatirələr səltənətində
Keçmişə çevrilib uyuyasıyıq?
Bəzən düşünürəm, bəlkə sınaqdı
Bunların hamısı? – Şirin bir xəyal.
Gülüm, bəlkə hicran bizə qonaqdı,
Yenə öz evinə dönəcək vüsal?!
Çox da ürəyimdə hələ ümid var,
Dəyib qayalara eşqimin ilki.
Bizim bu ayrılıq, nə etmək olar
Dünyada birinci hicran deyil ki...

1970

Bilgəh

KÜLƏKLƏR

Bəzən sakit olar, bəzən əsəbi,
Neçə təzə mahnı çalar küləklər.
Elə bil Müşfiqin "Küləklər"ini
Oxuyub xəyala dalar küləklər.

Qəzəbdən insan tək əsər dizləri,
Heç kəsi tanımaz qızsa gözləri,
Yüyrük tək yelləyib mavi Xəzəri
Bir ana laylası çalar küləklər.

Əsəndə elə bil inləyər kaman,
Tənha qalanları üşüdər yaman,
Biz də titrəyərək o əsən zaman,
Soyuğu soyuğa calar küləklər...

O, bəzən səslənər bir cəngi kimi,
Əsər qalibiyyət çələngi kimi,
Füzuli şeirinin ahəngi kimi
Ürəyi rıqqətə salar küləklər.

Yayda sərin olar quzey qarı tək,
Dillənər Əhsənin simli tarı tək,
Həmişə Bakının insanları tək
Coşar, dəliqanlı olar küləklər...

31.03.1970

20 vərəq oxunmuşam, keçib gedib 20 ilim,
Zaman ömür kitabımı vərəqləyir aram-aram.
Bəlkə elə son vərəqdir? –Söyləməyə gəlmir dilim,
Yaşanmamış ömrüm üçün inamıma minnətdaram...

1970

Hicran acısını bal tək yeyirik,
Sonra inləyirik biz için-için.
İşə bax, birinə vida deyirik
Başqa birisiylə görüşmək üçün...

26.06.1970

Bilgəh

Axtardığım mehriban göz tuş olub mənə,
İlk eşqimin küləyimi üstümdən əsən?
Məhəbbətin əzəl gündən faş olub mənə,
Gecikmisən söyləməkdə gecikmisən sən...

06.04.1970

Söndün, göydən axan bir ulduz kimi,
De, hayana getdin sən bu axışla.
Şeirim də məhəbbət yolumuz kimi
Bir az qısa oldu, məni bağışla...

01.04.1970

TƏZƏDƏN

Övlad doğulanda onunla birgə
Ana da doğulur sanki təzədən.
Evimiz alıbdır bir ayrı görkəm,
Balamla birlikdə böyüyürəm mən.

Təzədən ömrümün körpə çağıyla
Həmsöhbət olmağım sayılmaz günah.
Bu gün oynayıram oyuncağıyla,
Dərsə gedəcəyəm onunla sabah.

Qayğılar çoxalır, arzular min-min,
Elə bilməyin ki, susacağam mən.
Əlim əsə-əsə balamla bir gün
İlk sevgi məktubu yazacağam mən...

23.12.1973

ÖMÜR YOLDAŞIMA

İsmətin – ömrümə yaraşıq,
Mən gözəm, sən işiq...

27.12.1973

ATA

Bilirəm, sevirsən bizi ürəkdən,
Bəs niyə dilində xoş söz qəhətdir?
Sonsuz məhəbbəti kiçik ürəkdə
Gizləmək özü də bir məharətdir.

Yanına gəlmişəm, bir üzümə bax,
Elə bil mən sənə ögeyəm, yadam.
Bəs sənin borcunu necə qaytaracağam,
Ömrü altı yerə bölünən atam?!

Övladlara bağlı necə arzunu
Anama söylədin sən oğrun-oğrun.
Bizə sərt olmusan ömrün uzununu,
Olub başımızda danlaq yumruğun...

Kişi kişi olsun gərək dünyada,
Həyatda bu yolu düzgün seçmişən.
Eh, mən də atayam, ata, ay ata,
Sən mənə atalıq dərsi keçmişən.

Səndən gileylənir anam arabir,
Deyir: –Soyuq olmaz daş sənin kimi.
Düşük atalardan acığım gəlir,
Mən ata olaydım kaş sənin kimi...

06.01.1974

Səkkiz əsr əvvəl öldü Nizami,
Onu dəfn etdilər – belədir insan.
Təzədən cücərdi saf toxum kimi,
Heykələ çevrilib qalxdı torpaqdan...

13.02.1974

ÇİÇƏKLƏR ÇİMƏNDƏ

Yağışın altında
Çiçəklər çiməndə,
İkimiz gəzirdik
Çəməndə.

Yuyulmuş güllər tək
Gözlərin gülümsər.
İslanmış saçını,
Gülüm, sər.

Qoy səni nəfəsim
Soyuqdan qorusun.
Ətirli tellərin
Çiynimdə qurusun...

24.04.1974

Görüşəndə dedim heç nə gərəyim deyil,
Ayrılanda özü məni saldı həvəsə.
Elə bildim sinəmdəki ürəyim deyil,
O gözəldir, bir quş kimi düşüb qəfəsə...

07.06.1974

NƏ QƏDƏR ÇƏTİNMİŞ

Qızıma

Anan xəstələndi, yandım gizlicə
Sən əmzik gəzəndə körpə ağzınla.
Onu əvəz edib tək bircə gecə
Oynamaq istədim sənə nazınla.

Dedim ki, anasız körpəm üşüyər,
Beşikdən götürdüm səni ahəstə.
Qucağım çevrildi isti beşiyə,
Səni yırğaladım qollarım üstə.

Yamanca yoruldum, durdum azacıq,
Aramsız ağlayıb kövrəldin məni.
Səni oxşasam da anandan artıq,
Ovuda bilmədim, ay qızım, səni.

Bir özüm bilirəm çəkmişəm nələr? –
Cəmi birçə gecə qalmışam oyaq.
Ananın qədrini analar bilər,
Nə qədər çətinmiş eh, ana olmaq!

26.06.1974

UŞAQLARDAN YAZMA DEYƏN DOSTUMA

Körpələr dünyasından bir az kənar göz dedin,
Uşaqlardan danışmaq uşaq işi deyilmi?
Yüz körpə bir kişinin yerini verməz dedin...
Bu gün uşaq saydığın sabah kişi deyilmi?!

30.06.1974

XƏZƏRİN SAHİLİNDƏ

Binaları düzüm-düzüm,
Baxmaq ilə doymur gözüm.
Küçələri geniş-geniş,
Küçələri yaşıl-yaşıl.
Sahilinə baş qoyaraq
Xəzər yatıb mışıl-mışıl.
Sərin-sərin külək əsir,
Yuxusundan durub Xəzər.
Dalğaların hər birisi
Nəhəng qağayıya bənzər.
Bax sulardan çıxanlara,
Kimdir çimən səhər-səhər?

110

Dalğaların qoynundadır
Elə bil ki, bütün şəhər.
Axı zəfər qazanmamış
Mübarizə meydanından
kim qayıdar?

Hər insan bir dalğa kimi
Xəzərimin qucağından
Çıxıb gəlir Sumqayıta.
Küçələri gecə-gündüz
İşıqlıdır şəhər kimi.
Şəhər olcaq, Sumqayıt da
Dalğalanır Xəzər kimi.

Dəniz coşur, dəniz daşır,
Yenə güclü külək əsir.
Elə bil ki, bir dalğadır
Donub qalıb
Sahildəki binaların hər birisi.
Deməyin ki, hələ gəncdir,
Uzaqlara səsi çatır.
Xəzərdə su azaldıqca,
Sumqayıtda insan artır...
Bu yüksəliş nəyə bənzər?
Bu yüksəliş eli bəzər.
Sinəsində Sumqayıta
Yermi verir
Sahillərdən uzaqlaşan
Mavi Xəzər?!

06.07.1974

111

YADDAN ÇIXMAZ QARABAĞ

Ağabəyim ağaya

Qəlbə daş atanın insafına bax, –
Bu yerin ən parlaq ulduzu söndü.
Getdi, yasa batdı bütün Qarabağ,
Tehran gəlişiylə cənnətə döndü...
Ey igid cavanlar, alışın, yanın,
Çıxdı əlinizdən elin göyçəyi.
Çiçəyi çırtladı Fətəli xanın
Görəndə bu zərif, incə çiçəyi.
Dəyişdi əhvalı ancaq nədənsə,
Vəhşi ehtiraslar söndü bir anda.
Xanın hüsurunda yarpaq tək əsən
Müqəddəs varlığa döndü bir anda.
Qafil, nə edirsən, bir özüne gəl,
Gör kimdir kökləyən könül tarını?
Əyninə geymişdi bu məsum gözəl
Onun anasının toy paltarını.
Xanın istəkləri gedibdir hədə
Sona olmasa da bu Sona kimi.
Deyirlər Fətəli son günə qədər
Ona səcdə edib bir ana kimi...
...Qürbətdə vətəni düşünüb hər gün,
Yaşarmı budaqdan ayrılan yarpaq?
Tehran cənnətə də dönsə onunçün,
Yadından çıxmayıb doğma Qarabağ...

07.07.1974

İnsan gülmək üçün gəlib dünyaya,
Gərək şən yaşasın həyatı sevən.
Fəqət arzuları viranə qoyar
Bir vədəsiz ölüm, bir vaxtsız şivən.

Niyə bu işlərdə acizlik hələ? –
Kədər buzlarını əritmək olmur.
Elə ağladır ki, həyat insanı
Bir dünya yığılsa kiritmək olmur.

Qoy qismət olmasın heç kəsə şivən,
Ancaq ağlamaq da bizə ar deyil.
Uşaq ağlartısı gəlmirsə evdən
O evdə yaşayan bəxtiyar deyil...

12.07.1974

Qubadlı

KÖHNƏ YURD YERİNDƏ

Köhnə yurd yerində tapdım özümü,
Çoban papaq etdi mənə uzaqdan.
Yenə nəm torpağa qoyub dizimi
Əyilib su içdim "Soyuq bulaq"dan.

Doğmalar, əzizlər dəydi gözümə,
Öz tanış ətrini səpdi qantəpər.
Baldırğan başını sürtdü dizimə,
Yalın ayağımı öpdü qantəpər.

Kövrəldim, sən ömrün insana bax,
Mehriban adamlar yadıma düşür.
Sürü həmin sürü, yaylaq o yaylaq,
Bəs hanı baş çoban Mütəllibin kişi?!

O dinsə, dağlar da gələrdi dila
Nərdivan olardı neçə arzuya.
Dağlara səs salan tütəyi ilə
Laylamı çalardı qoyun-quzuya?

Gecə ulduzları yığib başına
Nağıl danışanda solğun üz lü Ay,
Babam uşaqları yığib başına
Nağıl söyləməsə, qopardı haray.

Getdikcə qanrılıb baxıram geri,
Ocaq yerlərində çayır göyərmiş.
Hardan bilərdim ki, köhnə yurd yeri
Boyat fikirləri təzələyərmiş?!

13.07.1974

Qubadlı

SÖZÜM VAR HƏLƏ

Qış gəlib, qapını çovğun alsa da,
Bizim bağçamızda üzüm var hələ.
Sellər çağlasa da, sular daşsa da,
Mənim bu torpaqda izim var hələ.

Gəl biz də qartala qoşulub uçaq,
Doğmadır bu yerdə mənə hər bucaq,
Dinir bulaq üstə çatdığım ocaq,
Şişlərə ət çəkin, közüm var hələ.

Dedim əmlək alağ, dedi çox oldu,
Guya illər acı gözü tox oldu.
Çobanın verdiyi toğlu yox oldu,
Yenə istəməyə üzüm var hələ.

Dedim: – Var dövlətin sellənir, çoban.
Gördüm bir yamacda şellənir çoban.
Eyhamı anlayıb dillənir çoban:
– Sürüdə çox əmlək quzum var hələ!

Meşələri gəzmək oldu canımdan,
Hər tərəf görünür mənim yanımdan.
Dağdayam, axsa da tər dabanımdan
Zirvəyə qalxmağa dözüüm var hələ.

Özümü birtəhər dağa yetirdim,
Güllərin içində sanki itirdim.

Bir gözəl çiçəyi dərib gətirdim,
Yenə də dağlarda gözüüm var hələ.

Göydə şəfəqlənir, xumarlanır ay,
Bizə layla çalır aşib-daşan çay.
Gəlin gətirməyə tələsir Oqtay,
Qabaqda Qorxmaz var, Razim var hələ...

Dəyişmir könlümün coşqun ahəngi,
Sanki şalalələr çalırdı cəngi.
Heyf ki, qurtardı qələmin rəngi,
Mənim söyləməyə sözüüm var hələ...

14.07.1974

Qubadlı

BİZİM KƏNDİMİZDƏ

Qapımız, bacamız qalib başına,
Könlüm sızıldayır yaralı kimi.
Üzüümü sürtürəm qəbir daşına
Dağların bir hürkək maralı kimi.

Sinəmdə illərin həyəcanı var,
Ürək doğmaları yada salıbdır.
Bizim kəndimizdə bizdən yadigar
Təkcə babamızın qəbri qalıbdır...

14.07.1974

Çardaxlı

QONAQLIQDA

Məclis qurub yenə dostlar,
Nə istəsən süfrədə var.
Sağlıqlardan sağolmuşlar
xumar olub.

Dilə gəldim elə bu vaxt:
Tələsməyin, ay uşaqlar,
Bulud dolub, boşqablara
aş yağacaq...

14.07.1974

Qubadlı

TUFAN GÖZLƏYİRƏM

Bilmirəm nə üçün sıxılıram mən,
Adıca sevincdən, adi kədərdən?
Gileyli-gileyli ürək deyindir,
İgid hara çıxsın meydan olmasa?
Dəniz göstərəmməz dənizliyini
Qasırga olmasa, tufan olmasa.
Mənim qulağıma hərdən çatır ki,
Könlüm bir ilahi insan gözləyir.
Bilmirəm, bildiyim bircə odur ki,
Varlığım qasırga, tufan gözləyir...

16.07.1974

Qubadlı

ZARAFATYANA

Dost məclisi dost qəlbini şad elər,
Bir şey gətir, toqqamızı bərkidək.
Çıxış etsin qoy öpüşən badələr,
İclas qurub söz açmağı tərgidək.

Bu rəsmiyyət qəlbimizi hey əzir,
Süfrəmizdə bir nahamar əl gəzir.
Dayanıbdır şampanımız müntəzir,
Ağzındakı "probka"-nı hürküdək.
Tərgitmişəm söyləməyi tərgidək.

Qızıl şərab sanki qızıl qanımız,
Tut arağı şöhrətimiz, şanımız,
Araq bizim ciyərimiz, canımız,
Qızıışanda konyaka da ərk edək.

Nərd oynayaq, könül açsın bu taslar,
Səhərəcən qurtararmı bu tostlar?
Yolumuzu gözləyən var, a dostlar,
Daha bəsdir, bu məclisi tərk edək...

QIZLAR GƏLİN KÖÇƏR...

Toy olsa, daha da şən-lənər Bakı,
Qızlar gəlin köçər, dinər "Vağzalı"...
Qızlıqla gəlinlik arasındakı
Müqəddəs körpüyə dönər "Vağzalı"...

Kaş tərgidəydilər bu pis adəti,
Qəlbi ara sözü dələr biz kimi...
Gəlin gələn gündən sözü, söhbəti
Özüylə gətirər bir cehiz kimi...

19.07.1974

Qubadlı

TERMOS

Əmanətə xəyanət yoxdu. –
Bunun nəyi pisdidi?
Termos ən gözəl əmanətçidi,
Soyuq versən soyuq saxlayar,
İsti versən isti.

30.07.1974

Qubadlı

ATAM XƏSTƏLƏNDİ

Özü möhkəm idi, ürəyi kövrək,
Ona qaynayardı hamının qanı.
Atam sağlam idi buz baltası tək,
Yaxına qoymazdı dava-dərmanı.

Eyninə almazdı dumanı, çəni,
Gəzərdi çölləri köhlən atıyla.
Atam sağaldardı neçə xəstəni
Çox zaman öz duzlu zarafatıyla.

İşləri düyünə düşəndə hərdən
Qəlbən ağlasa da, toxtaq olardı.
Kənarda qalmazdı xeyirdən, şərdən,
Hamının dərдинə ortağ olardı.

Xətrinə dəyməzdi bircə adamın,
Heç zaman həkimə düşməzdi işi.
Yaman yaxaladı azar atamı,
Şam kimi əriyir dağ boyda kişi.

Onu yoluxmağa gəlir el-oba,
Bizim qapımıza sanki çay axır.
Gücüm yox bu dərdə bir əlac tapam,
Çəkilmir qapıdan həkim ayağı.

Pozulub o təmkin bilmirəm nədən,
Bütün kənd onunçün olub narahat.
Bir vaxt adamlarla zarafat edən
İndi də azarla edir zarafat...

05.08.1974

ATAMIN XATİRƏSİNƏ

Mənzilin yaxınmış, əzabın uzun,
Getdin, doğmaların beli qırıldı.
Gözlərin qapandı, radiomuzun
Nəğməli dilinə qıfıl vuruldu...

Sən susdun ağaclar yarpaq tökəndə,
Nə yaman tez gəldi ölüm, ay ata?
Sənin gözlərinə torpaq tökəndə
Niyə qurumadı əlim, ay ata?

Gözlərdə parladı yaş ulduz-ulduz,
Hörmət qazanmaq da hünərdir, ata.
Bir yerə yığışsa göz yaşlarımız,
Tabutun qayığa dönərdi, ata.

Nə parlaq çıraqlar sönür dünyada,
Bu işdə acizmiş elm də, ağıl da.
Saxlaya bilmədi səni dünyada
Həyat bəxş etdiyin altı oğul da...

19.09.1974

ABBAS SƏHHƏTƏ

Millət üçün qulağı səsdə olan,
Adı Səhhətkən özü xəstə olan
Görərək xalqımızın zillətini,
Çalışıbdır oyada millətini.
Yaza bilmirsə, – deyib, at qələmi.
Görmək istərdi o, azad qələmi.
Arayıb seçdi həyat lövhələri,
Şeirinə köçdü həyat lövhələri.
Sınığa çarə “Sınıq saz”ı olub,
Hər sözü millət üçün lazım olub.
Səmərə verdi onun gərgin işi,
Doğdu Məşriqdə də “Məğrib günəşi”.
Millətin ağ günü amalı olub,
Məsləki tərcümeyi-halı olub.
Öyünüb öz bağının barı ilə,
Səhhət atəşli ürəkdən qopan əsarı ilə
İldırımlar saçaraq fırtına “icad eləyib”,
Bu fəlakətdə qalan millətə imdad eləyib.
Gələcək arzulara sərf eləyib boş gününü,
O xəyalında görüb yurdumuzun xoş gününü..

14.08.1974

GÖZƏLLƏRƏ

Bir quş kimi qanad açar,
Gülüşiylə şəfəq saçar.
Mənə baxsa, rəngim qaçar,
Çırtma vursan, qanım çıxar.

Bu həyəcan yetməz sona,
Qabağımda bir cüt sona,
Bilmirəm baxım hansına,
Hansı mənə qənim çıxar?

Götürübdür məni fikir,
Möcüzədir, gülüm, bu ki!
Elə canlar görürəm ki,
Azca qalır canım çıxa.

Bir donu var, ləpə-ləpə,
Gözlərindən sevinc səpər.
O qız məni elə öpə,
Dodağımdan qanım çıxa.

Qısılanda sinəmə sən,
Neyləyərəm bəs onda mən,
Üzdən iraq, təsadüfən
Yandan bizim xanım çıxa!

16.08.1974

NƏĞMƏ

Bir yaşıl yarpaq gördüm
Xəzəllərin içində.
Gözüm tək onu tutdu
Gözəllərin içində.

Ala gözlər can alır,
Qara qaşlar çatmadı.
Əllərimi uzatdım,
Əllərinə çatmadı.

Uçdu göyərçin kimi,
Düşdüm onun dalınca.
Aylar ilə qovuşdu
Ondan cavab alınca.

Onu gören gözlərim
Sübhə qədər yatmadı.
Ondan qeyri gözəllər
Ürəyimə yatmadı.

Gəlib çıxdıq sahile,
Bizi tufan qovurdu.
Külək ağsaç dalğası
Başımıza sovurdu.

Niyə bizi küləklər
Dalğalara qatmadı?
Dənizdə tufan yatdı,
Qəlbimizdə yatmadı...

18.12.1974

TƏZƏ MƏNZİL ALDIM

Gündüzə bənzəyir burda gecə də,
Çoxalib şəhərin yaraşığı da.
Təzə mənzil aldım təzə küçədə,
Artdı dünyamızın bir işığı da.

Könlümdən nə arzu, nə istək sönər,
Aramız dəyibdir yalqızlarının.
İşıqım bir təzə ulduza dönər,
Qarışar dünyanın ulduzlarına...

1975, yanvar

İŞDƏN EVƏ GƏLƏNDƏ

Gözlərimin içinə
Baxdın, kefim duruldu.
Şəfəqləndi gözlərin,
Təbəssümün nur oldu.

Varlığımıza yayıldı
O işıq, o nur, balam.
Ay saçları xurmayı,
Gözləri qonur balam...

22.01.1977

YUXUMDA BİR ATA YAŞAR

Yatdığın torpaq da danışar, dinər,
Dönüb şələləyə çağladım yenə.
Üzümü söykəyib soyuq qəbrinə,
Gecə səhərəcən ağladım yenə.

Dedin ki, a bala, özünü üzmə,
Dost-düşmən var axı, batmayın qəmə.
Mehriban gözlərin baxdı üzümə,
Ayıldım, gördüyüm yuxuymuş demə...

Ömür köhlənini çapıb getmisən,
Bir qəmli nəgmə var könül tarımda.
Ömrümdən, günümdən
qopub getmisən,
İndi yaşayırsan yuxularımda...

07.02.1975

Qapının zəngini basdılar
Gecənin yarısı.
Şiddət elədi
ürəyimin ağrısı.
Bir iynə kimi sancıldı
qəlbimə bu səs.
Geyinib paltarımı,
Yüyürdüm tənginəfəs.

Bu vaxtsız qonaq kim ola?

Fikirlər məni çəkdi
sağa, sola.

Bir şey olmasa
gecənin bu vaxtı...

Elə bil başımda
ildırım çaxdı...

Olmasın bəd xəbər.

Qapını açdım birtəhər.

Utana-utana

gülümsədi qonşumuz,

Dedi: – Zəng eləyin

təcili yardıma! –

Hər şey düşdü yadıma.

Yığdım nömrələri

sevinə-sevinə.

Qonşunun arvadını

apardılar

doğum evinə...

12.02.1975

ACI HƏQİQƏT

Neyləyim, belədir işin qaydası,
Otursan ruhunu tənbəllik basar.
Heç kəsə, heç nəyə dəyməz faydası
Mıxın kəlləsində çəkil olmasa...

13.02.1975

SAAT

Əlimdən yerə düşdü,
Saatsaza apardım.
Əlimdə əlac olsa,
Axtarardım, tapardım
Saatmın dərini.
Xəyala getdi bir az,
Təəssüflə başını
Yırğaladı saatsaz.
Sonra qaytardı geri,
Çarəsi yoxmuş kimi.
Elə bil xərçəng tapdı
Qoca saat həkimi
Mənim bu saatımda.
Toxtaqlıq verdi bir az,
Canın sağ olsun, oğul,
Elə yeri sınıb ki,
O hissəsi tapılmaz.
Saatımın ürəyi
Dayanıbdır deməli
Bir insan ürəyi tək.
Yerinə qoymaq olmur
Daha başqa bir ürək...

15.02.1975

İSTİRAHƏT GÜNÜ

İstəmirəm istirahət gününü mən,
Bazar günü evimizdə
bazar olur,
Yorur bizi gəlib-gedən...

16.02.1975

ATAMIN XATİRƏSİNƏ

Ölüm aldı əlindən bir əvəzsiz qardaşı,
Əridin bir şam kimi, axdı gözünün yaşı.
Dözmədin bu itkiyə, bu matəmə, atacan,
Sənə də qismət oldu axırda məzar daşı.

Ağlamaqdan savayı de, əlimdən nə gələr?
Kaş ki, bütün həsrətim göz yaşına çevrilə.
İstəməzdim sözlərim
həkk olunan bu mərmər
Bir ata məzarının başdaşına çevrilə...

19.02.1975

Adam əlindən
tərpənmək olmur avtobusda.
Gözlərim gözlərində
tora düşüb elə bil.
Bircə qarış məsafə var aramızda,
Barmağında yanan üzük –

tikanlı məftil...

Ürəyindəki arzunu, istəyi boğma,

Bəlkə axırına daş ata bildik

hicranlı günlərin.

Sən Arazın o tayındakı

insanlar kimi dogma,

Aramızdakı məsafə

Arazın özü kimi dərin...

24.02.1975

QONŞUNUN BİR

QIZI VAR

Qonşumun bir qızı var,

Dərdi qəlbimə düşdü.

Gözlərindən qəm yağır,

Ancaq adı gülüşdü.

Anasının yolunu

Gözləyir neçə aydı.

O gedəndə qış idi,

Gəlməyib, indi yaydı.

Balaca ürəyində

Silinməz bir xatirə.

Anası getmişdi ki,

Ona qaçaş gətirə.

Nə uzun oldu bu yol,

Qəm çəkir qəmli gözü.

Qardaş bir yana qalsın,

Bəs niyə gəlmir özü?!

Bir ananın balası

Gülüş yetim qalıbdır.

Dodağında təbəssüm,

Gülüş yetim qalıbdır.

28.02.1975

Eşqindir qurtaran məni çətindən,

Sevən ürəyimi oda az qala.

Əllərim əlinin hərərətindən

Alışır az qala, yanır az qala.

05.03.1975

SƏN BAHAR YAĞIŞI,

MƏN ÇİÇƏK

Gözlərin gözümdə alışar ulduz tək,

Qəlbimdə məhəbbət dəryalar qədərdir.

Sən bahar yağışı, mən çiçək,

Bu istək hədərdi, bu arzu hədərdi.

Yanımmı gizlicə mən ömrüm uzun?
Alınmaz qalaya can atır hey ürək.
Ya gərək öldürüm bu dəli arzunu,
Ya məni öldürər bu istək...

16.05.1975

ARASINDA

Ceyran balasıdır, qayğısız, ürkək,
Dərsəm, əllərimdə solar bu çiçək.
Dəli bir sevdaya tutulub ürək,
Mənə nə deyərlər el arasında?

Gözləri şimşəkmi çaxır üstümə,
Həsət yağışları yağır üstümə,
Odlu bir sel olub axır üstümə,
Bir ada olmuşam sel arasında.

Yanan ürəkləri çapandı gözlər,
Dəryada dürr, inci tapandı gözlər,
Düymələr açıldı, qapandı gözlər,
Su keçməz qol ilə bel arasından.

Çılğın duyğularım gəzər meydanı,
Pozar neçə səddi, neçə qaydanı,
Sözünü dinləyib dəli şeytanın
Həsətli qolların öl arasında.

O öz istəyinə çatıbdır bu gün,
Halaldır qanı da axsa bülbülün,
Bu səhər şəhidir, yoxsa bülbülün
Qanlı göz yaşıdır gül arasında?

19.05.1975

Yenə meydan oxudular
Qızılgülün butasına.
Düşdü yenə dəli könül
Həsət gözün xatasına.

17.06.1975

QIZILGÜLÜM

Hər ləçəyin bir qığılcım,
Kərəm kimi külə dönüm.
Səninlə keçən hər günüm,
Qızıl günüm,
Qızılgülüm...

Yar ürəyin yar alar,
Gəl ocağa çat məni.
Tikanınla yarala,
Ətrinə sağalt məni.

O qayğısız günlərimə
Öz əlimlə daş ataram.
Mən öz bahar nəfəsimlə
Səni qışda yaşadaram.
Çovğun olsa, gəl sinəmə
Qısıll, gülüm,
Qızılgülüm...

Yar ürəyin yar alar,
Gəl ocağa çat məni.
Tikanınla yarala,
Ətrinlə sağalt məni.

Nəfəsimiz gülüstanda
Bir ətirli mehə dönsün.
Gəl görüşək, göz yaşlarım
Ləçəyində şəhə dönsün.
Şəfəq olub varlığıma
Süzül, gülüm,
Qızılgülüm.

Yar ürəyin yar alar,
Gəl ocağa çat məni.
Tikanınla yarala,
Ətrinlə sağalt məni.

17.06.1975

KÖNLÜMÜ

Yarım firqətində, fərağında gəz
Hicran günlərini sayan könlümü.
Bir dünya yığılsa susdura bilməz,
Bir qızın telinə uyan könlümü.

Məhəbbət yolları kəsəkdi, daşdı,
Gördüm gözlərini, kükrədim, daşdım.
Soyuq bir baxışla, a qara qaşlı,
Daşlara çırparsan dayan, könlümü.

Bağ saldım, özgəyə qismətmiş barı,
Uçdu dövrəsinə çəkdiyim barı.
Duyğusuz əlinə verməyin barı
Anlayan könlümü, duyan könlümü.

Sevda başımı duman, çən aldı,
Həsrətli qollarım asıla qaldı.
Doğmalar, əzizlər nə günə saldı
Doğmaya, əzizə həyan könlümü?!

09.07.1975

Qubadlı

MUSA QUBADLININ XATİRƏSİNƏ

Göstərməmiş bir hünər,
Öldü bir cavan əsgər.
Nəymiş bu qara xəbər? —
Dost-tanış batdı yasa.

Bir səməndər quşu tək
Oda girəydin gərək...
El üçün vuran ürək
İnanmıram heç susa.

Hərdən görünür yerin,
Yazardın şirin-şirin...
Alovlu bir şairin
Ürəyi döndü buza.

Bağrı dönübdür qana,
Qalıbdır yana-yana.
Qayıda, ağsaç ana
Onu bağına basa.

Qıymadılar yaşına,
Nələr gəldi başına?!
Dönüb Musa quşuna
Kəndə qayıtdı Musa...

24.07.1975
Qubadlı

30 İYUL

Yetdi sona söylədiyim bir nağıl,
Dünyaya göz açdı kiçik bir oğul.

Əl-qolunu hey ataraq ağladı,
Bir qürur hissi sel olub çağladı...

Zülmət içində alışan nurdumu?
Bir kişisi artdı mənim yurdumun...

30.07.1975
Qubadlı

AY MƏNİM GÜNDÜZ BALAM

Necə bəxtiyarlıq biz,
Çay idik, olduq dəniz.
Gəlişinlə gecəmiz
Olubdur gündüz, balam,
Ay mənim Gündüz balam!

Götür-qoy et dərindən,
Hər işi gör yerində,
Yurdumun göylərində
Qanad açıb süz, balam,
Ay mənim Gündüz balam!

Kövrəldim, sən ömrün insana bax,
Mehriban adamlar yadıma düşür.
Sürü həmin sürü, yaylaq o yaylaq,
Bəs hanı baş çoban Mütəllibin kişi?!

O dinsə, dağlar da gələrdi dila
Nərdivan olardı neçə arzuya.
Dağlara səs salan tütəyi ilə
Laylamı çalardı qoyun-quzuya?

Gecə ulduzları yığib başına
Nağıl danışanda solğun üz lü Ay,
Babam uşaqları yığib başına
Nağıl söyləməsə, qopardı haray.

Getdikcə qanrılıb baxıram geri,
Ocaq yerlərində çayır göyərmiş.
Hardan bilərdim ki, köhnə yurd yeri
Boyat fikirləri təzələyərmiş?!

13.07.1974

Qubadlı

SÖZÜM VAR HƏLƏ

Qış gəlib, qapını çovğun alsa da,
Bizim bağçamızda üzüm var hələ.
Sellər çağlasa da, sular daşsa da,
Mənim bu torpaqda izim var hələ.

Gəl biz də qartala qoşulub uçaq,
Doğmadır bu yerdə mənə hər bucaq,
Dinir bulaq üstə çatdığım ocaq,
Şişlərə ət çəkin, közüm var hələ.

Dedim əmlək alağ, dedi çox oldu,
Guya illər acı gözü tox oldu.
Çobanın verdiyi toğlu yox oldu,
Yenə istəməyə üzüm var hələ.

Dedim: – Var dövlətin sellənir, çoban.
Gördüm bir yamacda şellənir çoban.
Eyhamı anlayıb dillənir çoban:
– Sürüdə çox əmlək quzum var hələ!

Məşələri gəzmək oldu canımdan,
Hər tərəf görünür mənim yanımdan.
Dağdayam, axsa da tər dabanımdan
Zirvəyə qalxmağa dözüüm var hələ.

Özümü birtəhər dağa yetirdim,
Güllərin içində sanki itirdim.

Bir gözəl çiçəyi dərib gətirdim,
Yenə də dağlarda gözüüm var hələ.

Göydə şəfəqlənir, xumarlanır ay,
Bizə layla çalır aşib-daşan çay.
Gəlin gətirməyə tələsir Oqtay,
Qabaqda Qorxmaz var, Razim var hələ...

Dəyişmir könlümün coşqun ahəngi,
Sanki şəlalələr çalırdı cəngi.
Heyf ki, qurtardı qələmin rəngi,
Mənim söyləməyə sözüüm var hələ...

14.07.1974

Qubadlı

BİZİM KƏNDİMİZDƏ

Qapımız, bacamız qalib başına,
Könlüm sızıldayır yaralı kimi.
Üzüümü sürtürəm qəbir daşına
Dağların bir hürkək maralı kimi.

Sinəmdə illərin həyəcanı var,
Ürək doğmaları yada salıbdır.
Bizim kəndimizdə bizdən yadigar
Təkcə babamızın qəbri qalıbdır...

14.07.1974

Çardaxlı

QONAQLIQDA

Məclis qurub yenə dostlar,
Nə istəsən süfrədə var.
Sağlıqlardan sağolmuşlar
xumar olub.

Dilə gəldim elə bu vaxt:
Tələsməyin, ay uşaqlar,
Bulud dolub, boşqablara
aş yağacaq...

14.07.1974

Qubadlı

TUFAN GÖZLƏYİRƏM

Bilmirəm nə üçün sıxılıram mən,
Adıca sevincdən, adi kədərdən?
Gileyli-gileyli ürək deyindir,
İgid hara çıxsın meydan olmasa?
Dəniz göstərəmməz dənizliyini
Qasırğa olmasa, tufan olmasa.
Mənim qulağıma hərdən çatır ki,
Könlüm bir ilahi insan gözləyir.
Bilmirəm, bildiyim bircə odur ki,
Varlığım qasırğa, tufan gözləyir...

16.07.1974

Qubadlı

TƏZƏDƏN

Övlad doğulanda onunla birgə
Ana da doğulur sanki təzədən.
Evimiz alıbdır bir ayrı görkəm,
Balamla birlikdə böyüyürəm mən.

Təzədən ömrümün körpə çağıyla
Həmsöhbət olmağım sayılmaz günah.
Bu gün oynayıram oyuncağıyla,
Dərsə gedəcəyəm onunla sabah.

Qayğılar çoxalır, arzular min-min,
Elə bilməyin ki, susacağam mən.
Əlim əsə-əsə balamla bir gün
İlk sevgi məktubu yazacağam mən...

23.12.1973

ÖMÜR YOLDAŞIMA

İsmətin – ömrümə yaraşıq,
Mən gözəm, sən işiq...

27.12.1973

ATA

Bilirəm, sevirsən bizi ürəkdən,
Bəs niyə dilində xoş söz qəhətdir?
Sonsuz məhəbbəti kiçik ürəkdə
Gizləmək özü də bir məharətdir.

Yanına gəlmişəm, bir üzümə bax,
Elə bil mən sənə ögeyəm, yadam.
Bəs sənin borcunu necə qaytaracağam,
Ömrü altı yerə bölünən atam?!

Övladlara bağlı necə arzunu
Anama söylədin sən oğrun-oğrun.
Bizə sərt olmusan ömrün uzununu,
Olub başımızda danlaq yumruğun...

Kişi kişi olsun gərək dünyada,
Həyatda bu yolu düzgün seçmişən.
Eh, mən də atayam, ata, ay ata,
Sən mənə atalıq dərsi keçmişən.

Səndən giley-lənir anam arabir,
Deyir: –Soyuq olmaz daş sənin kimi.
Düşük atalardan acığım gəlir,
Mən ata olaydım kaş sənin kimi...

06.01.1974

Səkkiz əsr əvvəl öldü Nizami,
Onu dəfn etdilər – belədir insan.
Təzədən cücərdi saf toxum kimi,
Heykələ çevrilib qalxdı torpaqdan...

13.02.1974

ÇİÇƏKLƏR ÇİMƏNDƏ

Yağışın altında
Çiçəklər çiməndə,
İkimiz gəzirdik
Çəməndə.

Yuyulmuş güllər tək
Gözlərin gülümsər.
İslanmış saçını,
Gülüm, sər.

Qoy səni nəfəsim
Soyuqdan qorusun.
Ətirli tellərin
Çiynimdə qurusun...

24.04.1974

Görüşəndə dedim heç nə gərəyim deyil,
Ayrılanda özü məni saldı həvəsə.
Elə bildim sinəmdəki ürəyim deyil,
O gözəldir, bir quş kimi düşüb qəfəsə...

07.06.1974

NƏ QƏDƏR ÇƏTİNMİŞ

Qızıma

Anan xəstələndi, yandım gizlicə
Sən əmzik gəzəndə körpə ağzınla.
Onu əvəz edib tək bircə gecə
Oynamaq istədim sənə nənənin.

Dedim ki, anasız körpəm üşüyər,
Beşikdən götürdüm səni ahəstə.
Qucağım çevrildi isti beşiyə,
Səni yırğaladım qollarım üstə.

Yamanca yoruldum, durdum azacıq,
Aramsız ağlayıb kövrəldin məni.
Səni oxşasam da anandan artıq,
Ovuda bilmədim, ay qızım, səni.

Bir özüm bilirəm çəkmişəm nələr? –
Cəmi birçə gecə qalmışam oyaq.
Ananın qədrini analar bilər,
Nə qədər çətinmiş eh, ana olmaq!

26.06.1974

UŞAQLARDAN YAZMA DEYƏN DOSTUMA

Körpələr dünyasından bir az kənar göz dedin,
Uşaqlardan danışmaq uşaq işi deyilmi?
Yüz körpə bir kişinin yerini verməz dedin...
Bu gün uşaq saydığın sabah kişi deyilmi?!

30.06.1974

XƏZƏRİN SAHİLİNDƏ

Binaları düzüm-düzüm,
Baxmaq ilə doymur gözüm.
Küçələri geniş-geniş,
Küçələri yaşıl-yaşıl.
Sahilinə baş qoyaraq
Xəzər yatıb mışıl-mışıl.
Sərin-sərin külək əsir,
Yuxusundan durub Xəzər.
Dalğaların hər birisi
Nəhəng qağayıya bənzər.
Bax sulardan çıxanlara,
Kimdir çimən səhər-səhər?

110

Dalğaların qoynundadır
Elə bil ki, bütün şəhər.
Axı zəfər qazanmamış
Mübarizə meydanından
kim qayıdar?

Hər insan bir dalğa kimi
Xəzərimin qucağından
Çıxıb gəlir Sumqayıta.
Küçələri gecə-gündüz
İşıqlıdır şəhər kimi.
Şəhər olcaq, Sumqayıt da
Dalğalanır Xəzər kimi.

Dəniz coşur, dəniz daşır,
Yenə güclü külək əsir.
Elə bil ki, bir dalğadır
Donub qalıb
Sahildəki binaların hər birisi.
Deməyin ki, hələ gəncdir,
Uzaqlara səsi çatır.
Xəzərdə su azaldıqca,
Sumqayıtda insan artır...
Bu yüksəliş nəyə bənzər?
Bu yüksəliş eli bəzər.
Sinəsində Sumqayıta
Yermi verir
Sahillərdən uzaqlaşan
Mavi Xəzər?!

06.07.1974

111

YADDAN ÇIXMAZ QARABAĞ

Ağabəyim ağaya

Qəlbə daş atanın insafına bax, –
Bu yerin ən parlaq ulduzu söndü.
Getdi, yasa batdı bütün Qarabağ,
Tehran gəlişiylə cənnətə döndü...
Ey igid cavanlar, alışın, yanın,
Çıxdı əlinizdən elin göyçəyi.
Çiçəyi çırtladı Fətəli xanın
Görəndə bu zərif, incə çiçəyi.
Dəyişdi əhvalı ancaq nədənsə,
Vəhşi ehtiraslar söndü bir anda.
Xanın hüsurunda yarpaq tək əsən
Müqəddəs varlığa döndü bir anda.
Qafil, nə edirsən, bir özüne gəl,
Gör kimdir kökləyən könül tarını?
Əyninə geymişdi bu məsum gözəl
Onun anasının toy paltarını.
Xanın istəkləri gedibdir hədə
Sona olmasa da bu Sona kimi.
Deyirlər Fətəli son günə qədər
Ona səcdə edib bir ana kimi...
...Qürbətdə vətəni düşünüb hər gün,
Yaşarmı budaqdan ayrılan yarpaq?
Tehran cənnətə də dönsə onunçün,
Yadından çıxmayıb doğma Qarabağ...

07.07.1974

İnsan gülmək üçün gəlib dünyaya,
Gərək şən yaşasın həyatı sevən.
Fəqət arzuları viranə qoyar
Bir vədəsiz ölüm, bir vaxtsız şivən.

Niyə bu işlərdə acizlik hələ? –
Kədər buzlarını əritmək olmur.
Elə ağladır ki, həyat insanı
Bir dünya yığılsa kiritmək olmur.

Qoy qismət olmasın heç kəsə şivən,
Ancaq ağlamaq da bizə ar deyil.
Uşaq ağlartısı gəlmirsə evdən
O evdə yaşayan bəxtiyar deyil...

12.07.1974

Qubadlı

KÖHNƏ YURD YERİNDƏ

Köhnə yurd yerində tapdım özümü,
Çoban papaq etdi mənə uzaqdan.
Yenə nəm torpağa qoyub dizimi
Əyilib su içdim "Soyuq bulaq"dan.

Doğmalar, əzizlər dəydi gözümə,
Öz tanış ətrini səpdi qantəpər.
Baldırğan başını sürtdü dizimə,
Yalın ayağımı öpdü qantəpər.

ZARAFATYANA

Dost məclisi dost qəlbini şad elər,
Bir şey gətir, toqqamızı bərkidək.
Çıxış etsin qoy öpüşən badələr,
İclas qurub söz açmağı tərgidək.

Bu rəsmiyyət qəlbimizi hey əzir,
Süfrəmizdə bir nahamar əl gəzir.
Dayanıbdır şampanımız müntəzir,
Ağzındakı "probka"-nı hürküdək.
Tərgitmişəm söyləməyi tərgidək.

Qızıl şərab sanki qızıl qanımız,
Tut arağı şöhrətimiz, şanımız,
Araq bizim ciyərimiz, canımız,
Qızıışanda konyaka da ərk edək.

Nərd oynayaq, könül açsın bu taslar,
Səhərəcən qurtararmı bu tostlar?
Yolumuzu gözləyən var, a dostlar,
Daha bəsdir, bu məclisi tərk edək...

QIZLAR GƏLİN KÖÇƏR...

Toy olsa, daha da şən-lənər Bakı,
Qızlar gəlin köçər, dinər "Vağzalı"...
Qızlıqla gəlinlik arasındakı
Müqəddəs körpüyə dönər "Vağzalı"...

Kaş tərgidəydilər bu pis adəti,
Qəlbi ara sözü dələr biz kimi...
Gəlin gələn gündən sözü, söhbəti
Özüylə gətirər bir cehiz kimi...

19.07.1974

Qubadlı

TERMOS

Əmanətə xəyanət yoxdu. –
Bunun nəyi pisdidi?
Termos ən gözəl əmanətçidi,
Soyuq versən soyuq saxlayar,
İsti versən isti.

30.07.1974

Qubadlı

ATAM XƏSTƏLƏNDİ

Özü möhkəm idi, ürəyi kövrək,
Ona qaynayardı hamının qanı.
Atam sağlam idi buz baltası tək,
Yaxına qoymazdı dava-dərmanı.

Eyninə almazdı dumanı, çəni,
Gəzərdi çölləri köhlən atıyla.
Atam sağaldardı neçə xəstəni
Çox zaman öz duzlu zarafatıyla.

İşləri düyünə düşəndə hərdən
Qəlbən ağlasa da, toxtaq olardı.
Kənarda qalmazdı xeyirdən, şərdən,
Hamının dərдинə ortağ olardı.

Xətrinə dəyməzdi bircə adamın,
Heç zaman həkimə düşməzdi işi.
Yaman yaxaladı azar atamı,
Şam kimi əriyir dağ boyda kişi.

Onu yoluxmağa gəlir el-oba,
Bizim qapımıza sanki çay axır.
Gücüm yox bu dərdə bir əlac tapam,
Çəkilmir qapıdan həkim ayağı.

Pozulub o təmkin bilmirəm nədən,
Bütün kənd onunçün olub narahat.
Bir vaxt adamlarla zarafat edən
İndi də azarla edir zarafat...

05.08.1974

ATAMIN XATİRƏSİNƏ

Mənzilin yaxınmış, əzabın uzun,
Getdin, doğmaların beli qırıldı.
Gözlərin qapandı, radiomuzun
Nəğməli dilinə qıfıl vuruldu...

Sən susdun ağaclar yarpaq tökəndə,
Nə yaman tez gəldi ölüm, ay ata?
Sənin gözlərinə torpaq tökəndə
Niyə qurumadı əlim, ay ata?

Gözlərdə parladı yaş ulduz-ulduz,
Hörmət qazanmaq da hünərdi, ata.
Bir yerə yığışsa göz yaşlarımız,
Tabutun qayığa dönərdi, ata.

Nə parlaq çıraqlar sönür dünyada,
Bu işdə acizmiş elm də, ağıl da.
Saxlaya bilmədi səni dünyada
Həyat bəxş etdiyin altı oğul da...

19.09.1974

ABBAS SƏHHƏTƏ

Millət üçün qulağı səsdə olan,
Adı Səhhətkən özü xəstə olan
Görərək xalqımızın zillətini,
Çalışıbdır oyada millətini.
Yaza bilmirsə, – deyib, at qələmi.
Görmək istərdi o, azad qələmi.
Arayıb seçdi həyat lövhələri,
Şeirinə köçdü həyat lövhələri.
Sınığa çarə “Sınıq saz”ı olub,
Hər sözü millət üçün lazım olub.
Səmərə verdi onun gərgin işi,
Doğdu Məşriqdə də “Məğrib günəşi”.
Millətin ağ günü amalı olub,
Məsləki tərcümeyi-halı olub.
Öyünüb öz bağının barı ilə,
Səhhət atəşli ürəkdən qopan əsarı ilə
İldırımlar saçaraq fırtına “icad eləyib”,
Bu fəlakətdə qalan millətə imdad eləyib.
Gələcək arzulara sərf eləyib boş gününü,
O xəyalında görüb yurdumuzun xoş gününü..

14.08.1974

GÖZƏLLƏRƏ

Bir quş kimi qanad açar,
Gülüşiylə şəfəq saçar.
Mənə baxsa, rəngim qaçar,
Çırtma vursan, qanım çıxar.

Bu həyəcan yetməz sona,
Qabağımda bir cüt sona,
Bilmirəm baxım hansına,
Hansı mənə qənim çıxar?

Götürübdür məni fikir,
Möcüzədir, gülüm, bu ki!
Elə canlar görürəm ki,
Azca qalır canım çıxa.

Bir donu var, ləpə-ləpə,
Gözlərindən sevinc səpər.
O qız məni elə öpə,
Dodağımdan qanım çıxa.

Qısılanda sinəmə sən,
Neyləyəyəm bəs onda mən,
Üzdən iraq, təsadüfən
Yandan bizim xanım çıxa!

16.08.1974

NƏĞMƏ

Bir yaşıl yarpaq gördüm
Xəzəllərin içində.
Gözüm tək onu tutdu
Gözəllərin içində.

Ala gözlər can alır,
Qara qaşlar çatmadı.
Əllərimi uzatdım,
Əllərinə çatmadı.

Uçdu göyərçin kimi,
Düşdüm onun dalınca.
Aylar ilə qovuşdu
Ondan cavab alınca.

Onu gören gözlərim
Sübhə qədər yatmadı.
Ondan qeyri gözəllər
Ürəyimə yatmadı.

Gəlib çıxdıq sahile,
Bizi tufan qovurdu.
Külək ağsaç dalğanı
Başımıza sovurdu.

Niyə bizi küləklər
Dalğalara qatmadı?
Dənizdə tufan yatdı,
Qəlbimizdə yatmadı...

18.12.1974

TƏZƏ MƏNZİL ALDIM

Gündüzə bənzəyir burda gecə də,
Çoxalib şəhərin yaraşığı da.
Təzə mənzil aldım təzə küçədə,
Artdı dünyamızın bir işığı da.

Könlümdən nə arzu, nə istək sönər,
Aramız dəyibdir yalqızlarının.
İşıqım bir təzə ulduza dönər,
Qarışar dünyanın ulduzlarına...

1975, yanvar

İŞDƏN EVƏ GƏLƏNDƏ

Gözlərimin içinə
Baxdın, kefim duruldu.
Şəfəqləndi gözlərin,
Təbəssümün nur oldu.

Varlığımıza yayıldı
O işıq, o nur, balam.
Ay saçları xurmayı,
Gözləri qonur balam...

22.01.1977

YUXUMDA BİR ATA YAŞAR

Yatdığın torpaq da danışar, dinər,
Dönüb şələləyə çağladım yenə.
Üzümü söykəyib soyuq qəbrinə,
Gecə səhərəcən ağladım yenə.

Dedin ki, a bala, özünü üzmə,
Dost-düşmən var axı, batmayın qəmə.
Mehriban gözlərin baxdı üzümə,
Ayıldım, gördüyüm yuxuymuş demə...

Ömür köhlənini çapıb getmişən,
Bir qəmli nəğmə var könül tarımda.
Ömrümdən, günümdən
qopub getmişən,
İndi yaşayırsan yuxularımda...

07.02.1975

Qapının zəngini basdılar
Gecənin yarısı.
Şiddət elədi
ürəyimin ağrısı.
Bir iynə kimi sancıldı
qəlbimə bu səs.
Geyinib paltarımı,
Yüyürdüm tənginəfəs.

Bu vaxtsız qonaq kim ola?

Fikirlər məni çəkdi
sağa, sola.

Bir şey olmasa
gecənin bu vaxtı...

Elə bil başımda
ildırım çaxdı...

Olmasın bəd xəbər.

Qapını açdım birtəhər.

Utana-utana

gülümsədi qonşumuz,

Dedi: – Zəng eləyin

təcili yardıma! –

Hər şey düşdü yadıma.

Yığdım nömrələri

sevinə-sevinə.

Qonşunun arvadını

apardılar

doğum evinə...

12.02.1975

ACI HƏQİQƏT

Neyləyim, belədir işin qaydası,
Otursan ruhunu tənbellik basar.
Heç kəsə, heç nəyə dəyməz faydası
Mıxın kəlləsində çəkil olmasa...

13.02.1975

SAAT

Əlimdən yerə düşdü,
Saatsaza apardım.
Əlimdə əlac olsa,
Axtarardım, tapardım
Saatmın dərini.
Xəyala getdi bir az,
Təəssüflə başını
Yırğaladı saatsaz.
Sonra qaytardı geri,
Çarəsi yoxmuş kimi.
Elə bil xərçəng tapdı
Qoca saat həkimi
Mənim bu saatımda.
Toxtaqlıq verdi bir az,
Canın sağ olsun, oğul,
Elə yeri sınıb ki,
O hissəsi tapılmaz.
Saatımın ürəyi
Dayanıbdır deməli
Bir insan ürəyi tək.
Yerinə qoymaq olmur
Daha başqa bir ürək...

15.02.1975

İSTİRAHƏT GÜNÜ

İstəmirəm istirahət gününü mən,
Bazar günü evimizdə
bazar olur,
Yorur bizi gəlib-gedən...

16.02.1975

ATAMIN XATİRƏSİNƏ

Ölüm aldı əlindən bir əvəzsiz qardaşı,
Əridin bir şam kimi, axdı gözünün yaşı.
Dözmədin bu itkiyə, bu matəmə, atacan,
Sənə də qismət oldu axırda məzar daşı.

Ağlamaqdan savayı de, əlimdən nə gələr?
Kaş ki, bütün həsrətim göz yaşına çevrilə.
İstəməzdim sözlərim
həkk olunan bu mərmər
Bir ata məzarının başdaşına çevrilə...

19.02.1975

Adam əlindən
tərpənmək olmur avtobusda.
Gözlərim gözlərində
tora düşüb elə bil.
Bircə qarış məsafə var aramızda,
Barmağında yanan üzük –

tikanlı məftil...

Ürəyindəki arzunu, istəyi boğma,

Bəlkə axırına daş ata bildik

hicranlı günlərin.

Sən Arazın o tayındakı

insanlar kimi dogma,

Aramızdakı məsafə

Arazın özü kimi dərin...

24.02.1975

QONŞUNUN BİR

QIZI VAR

Qonşumun bir qızı var,

Dərdi qəlbimə düşdü.

Gözlərindən qəm yağır,

Ancaq adı gülüşdü.

Anasının yolunu

Gözləyir neçə aydı.

O gedəndə qış idi,

Gəlməyib, indi yaydı.

Balaca ürəyində

Silinməz bir xatirə.

Anası getmişdi ki,

Ona qaçaş gətirə.

Nə uzun oldu bu yol,

Qəm çəkir qəmli gözü.

Qardaş bir yana qalsın,

Bəs niyə gəlmir özü?!

Bir ananın balası

Gülüş yetim qalıbdır.

Dodağında təbəssüm,

Gülüş yetim qalıbdır.

28.02.1975

Eşqindir qurtaran məni çətindən,

Sevən ürəyimi oda az qala.

Əllərim əlinin hərərətindən

Alışır az qala, yanır az qala.

05.03.1975

SƏN BAHAR YAĞIŞI,

MƏN ÇİÇƏK

Gözlərin gözümdə alışar ulduz tək,

Qəlbimdə məhəbbət dəryalar qədərdir.

Sən bahar yağışı, mən çiçək,

Bu istək hədərdi, bu arzu hədərdi.

Yanımmı gizlicə mən ömrüm uzun?
Alınmaz qalaya can atır hey ürək.
Ya gərək öldürüm bu dəli arzunu,
Ya məni öldürər bu istək...

16.05.1975

ARASINDA

Ceyran balasıdır, qayğısız, ürkək,
Dərsəm, əllərimdə solar bu çiçək.
Dəli bir sevdaya tutulub ürək,
Mənə nə deyərlər el arasında?

Gözləri şimşəkmi çaxır üstümə,
Həsət yağışları yağır üstümə,
Odlu bir sel olub axır üstümə,
Bir ada olmuşam sel arasında.

Yanan ürəkləri çapandı gözlər,
Dəryada dürr, inci tapandı gözlər,
Düymələr açıldı, qapandı gözlər,
Su keçməz qol ilə bel arasından.

Çılğın duyğularım gəzər meydanı,
Pozar neçə səddi, neçə qaydanı,
Sözünü dinləyib dəli şeytanın
Həsətli qolların öl arasında.

O öz istəyinə çatıbdır bu gün,
Halaldır qanı da axsa bülbülün,
Bu səhər şəhidir, yoxsa bülbülün
Qanlı göz yaşıdır gül arasında?

19.05.1975

Yenə meydan oxudular
Qızılgülün butasına.
Düşdü yenə dəli könül
Həsət gözün xatasına.

17.06.1975

QIZILGÜLÜM

Hər ləçəyin bir qığılcım,
Kərəm kimi külə dönüm.
Səninlə keçən hər günüm,
Qızıl günüm,
Qızılgülüm...

Yar ürəyin yar alar,
Gəl ocağa çat məni.
Tikanınla yarala,
Ətrinə sağalt məni.

O qayğısız günlərimə
Öz əlimlə daş ataram.
Mən öz bahar nəfəsimlə
Səni qışda yaşadaram.
Çovğun olsa, gəl sinəmə
Qısıll, gülüm,
Qızılgülüm...

Yar ürəyin yar alar,
Gəl ocağa çat məni.
Tikanınla yarala,
Ətrilə sağalt məni.

Nəfəsimiz gülüstanda
Bir ətirli mehə dönsün.
Gəl görüşək, göz yaşlarım
Ləçəyində şəhə dönsün.
Şəfəq olub varlığıma
Süzül, gülüm,
Qızılgülüm.

Yar ürəyin yar alar,
Gəl ocağa çat məni.
Tikanınla yarala,
Ətrilə sağalt məni.

17.06.1975

KÖNLÜMÜ

Yarım firqətində, fərağında gəz
Hicran günlərini sayan könlümü.
Bir dünya yığılsa susdura bilməz,
Bir qızın telinə uyan könlümü.

Məhəbbət yolları kəsəkdi, daşdı,
Gördüm gözlərini, kükrədim, daşdım.
Soyuq bir baxışla, a qara qaşlı,
Daşlara çırparsan dayan, könlümü.

Bağ saldım, özgəyə qismətmiş barı,
Uçdu dövrəsinə çəkdiyim barı.
Duyğusuz əlinə verməyin barı
Anlayan könlümü, duyan könlümü.

Sevda başımı duman, çən aldı,
Həsrətli qollarım asıla qaldı.
Doğmalar, əzizlər nə günə saldı
Doğmaya, əzizə həyan könlümü?!

09.07.1975

Qubadlı

MUSA QUBADLININ XATİRƏSİNƏ

Göstərməmiş bir hünər,
Öldü bir cavan əsgər.
Nəymiş bu qara xəbər? —
Dost-tanış batdı yasa.

Bir səməndər quşu tək
Oda girəydin gərək...
El üçün vuran ürək
İnanmıram heç susa.

Hərdən görünür yerin,
Yazardın şirin-şirin...
Alovlu bir şairin
Ürəyi döndü buza.

Bağrı dönübdür qana,
Qalıbdır yana-yana.
Qayıda, ağsaç ana
Onu bağına basa.

Qıymadılar yaşına,
Nələr gəldi başına?!
Dönüb Musa quşuna
Kəndə qayıtdı Musa...

24.07.1975
Qubadlı

30 İYUL

Yetdi sona söylədiyim bir nağıl,
Dünyaya göz açdı kiçik bir oğul.

Əl-qolunu hey ataraq ağladı,
Bir qürur hissi sel olub çağladı...

Zülmət içində alışıan nurdumu?
Bir kişisi artdı mənim yurdumun...

30.07.1975
Qubadlı

AY MƏNİM GÜNDÜZ BALAM

Necə bəxtiyarlıq biz,
Çay idik, olduq dəniz.
Gəlişinlə gecəmiz
Olubdur gündüz, balam,
Ay mənim Gündüz balam!

Götür-qoy et dərindən,
Hər işi gör yerində,
Yurdumun göylərində
Qanad açıb süz, balam,
Ay mənim Gündüz balam!

MUSA QUBADLININ XATİRƏSİNƏ

Göstərməmiş bir hünər,
Öldü bir cavan əsgər.
Nəymiş bu qara xəbər? —
Dost-tanış batdı yasa.

Bir səməndər quşu tək
Oda girəydin gərək...
El üçün vuran ürək
İnanmıram heç susa.

Hərdən görünür yerin,
Yazardın şirin-şirin...
Alovlu bir şairin
Ürəyi döndü buza.

Bağrı dönübdür qana,
Qalıbdır yana-yana.
Qayıda, ağsaç ana
Onu bağına basa.

Qıymadılar yaşına,
Nələr gəldi başına?!
Dönüb Musa quşuna
Kəndə qayıtdı Musa...

24.07.1975
Qubadlı

30 İYUL

Yetdi sona söylədiyim bir nağıl,
Dünyaya göz açdı kiçik bir oğul.

Əl-qolunu hey ataraq ağladı,
Bir qürur hissi sel olub çağladı...

Zülmət içində alıšan nurdumu?
Bir kişisi artdı mənim yurdumun...

30.07.1975
Qubadlı

AY MƏNİM GÜNDÜZ BALAM

Necə bəxtiyarlıq biz,
Çay idik, olduq dəniz.
Gəlişinlə gecəmiz
Olubdur gündüz, balam,
Ay mənim Gündüz balam!

Götür-qoy et dərindən,
Hər işi gör yerində,
Yurdumun göylərində
Qanad açıb süz, balam,
Ay mənim Gündüz balam!

O qayğısız günlərimə
Öz əlimlə daş ataram.
Mən öz bahar nəfəsimlə
Səni qışda yaşadaram.
Çovğun olsa, gəl sinəmə
Qısıll, gülüm,
Qızılgülüm...

Yar ürəyin yar alar,
Gəl ocağa çat məni.
Tikanınla yarala,
Ətrilə sağalt məni.

Nəfəsimiz gülüstanda
Bir ətirli mehə dönsün.
Gəl görüşək, göz yaşlarım
Ləçəyində şəhə dönsün.
Şəfəq olub varlığıma
Süzül, gülüm,
Qızılgülüm.

Yar ürəyin yar alar,
Gəl ocağa çat məni.
Tikanınla yarala,
Ətrilə sağalt məni.

17.06.1975

KÖNLÜMÜ

Yarın firqətində, fərağında gəz
Hicran günlərini sayan könlümü.
Bir dünya yığılsa susdura bilməz,
Bir qızın telinə uyan könlümü.

Məhəbbət yolları kəsəkdi, daşdı,
Gördüm gözlərini, kükrədim, daşdım.
Soyuq bir baxışla, a qara qaşlı,
Daşlara çırparsan dayan, könlümü.

Bağ saldım, özgəyə qismətmiş barı,
Uçdu dövrəsinə çəkdiyim barı.
Duyğusuz əlinə verməyin barı
Anlayan könlümü, duyan könlümü.

Sevda başımı duman, çən aldı,
Həsrətli qollarım asıla qaldı.
Doğmalar, əzizlər nə günə saldı
Doğmaya, əzizə həyan könlümü?!

09.07.1975

Qubadlı

SAAT

Əlimdən yerə düşdü,
Saatsaza apardım.
Əlimdə əlac olsa,
Axtarardım, tapardım
Saatmın dərini.
Xəyala getdi bir az,
Təəssüflə başını
Yırğaladı saatsaz.
Sonra qaytardı geri,
Çarəsi yoxmuş kimi.
Elə bil xərçəng tapdı
Qoca saat həkimi
Mənim bu saatımda.
Toxtaqlıq verdi bir az,
Canın sağ olsun, oğul,
Elə yeri sınıb ki,
O hissəsi tapılmaz.
Saatımın ürəyi
Dayanıbdır deməli
Bir insan ürəyi tək.
Yerinə qoymaq olmur
Daha başqa bir ürək...

15.02.1975

İSTİRAHƏT GÜNÜ

İstəmirəm istirahət gününü mən,
Bazar günü evimizdə
bazar olur,
Yorur bizi gəlib-gedən...

16.02.1975

ATAMIN XATİRƏSİNƏ

Ölüm aldı əlindən bir əvəzsiz qardaşı,
Əridin bir şam kimi, axdı gözünün yaşı.
Dözmədin bu itkiyə, bu matəmə, atacan,
Sənə də qismət oldu axırda məzar daşı.

Ağlamaqdan savayı de, əlimdən nə gələr?
Kaş ki, bütün həsrətim göz yaşına çevrilə.
İstəməzdim sözlərim
həkk olunan bu mərmər
Bir ata məzarının başdaşına çevrilə...

19.02.1975

Adam əlindən
tərpənmək olmur avtobusda.
Gözlərim gözlərində
tora düşüb elə bil.
Bircə qarış məsafə var aramızda,
Barmağında yanan üzük –

tikanlı məftil...

Ürəyindəki arzunu, istəyi boğma,

Bəlkə axırına daş ata bildik

hicranlı günlərin.

Sən Arazın o tayındakı

insanlar kimi dogma,

Aramızdakı məsafə

Arazın özü kimi dərin...

24.02.1975

QONŞUNUN BİR

QIZI VAR

Qonşumun bir qızı var,

Dərdi qəlbimə düşdü.

Gözlərindən qəm yağır,

Ancaq adı gülüşdü.

Anasının yolunu

Gözləyir neçə aydı.

O gedəndə qış idi,

Gəlməyib, indi yaydı.

Balaca ürəyində

Silinməz bir xatirə.

Anası getmişdi ki,

Ona qaçaş gətirə.

Nə uzun oldu bu yol,

Qəm çəkir qəmli gözü.

Qardaş bir yana qalsın,

Bəs niyə gəlmir özü?!

Bir ananın balası

Gülüş yetim qalıbdır.

Dodağında təbəssüm,

Gülüş yetim qalıbdır.

28.02.1975

Eşqindir qurtaran məni çətindən,

Sevən ürəyimi oda az qala.

Əllərim əlinin hərərətindən

Alışır az qala, yanır az qala.

05.03.1975

SƏN BAHAR YAĞIŞI,

MƏN ÇİÇƏK

Gözlərin gözümdə alışar ulduz tək,

Qəlbimdə məhəbbət dəryalar qədərdir.

Sən bahar yağışı, mən çiçək,

Bu istək hədərdi, bu arzu hədərdi.

Yanımmı gizlicə mən ömrüm uzun?
Alınmaz qalaya can atır hey ürək.
Ya gərək öldürüm bu dəli arzunu,
Ya məni öldürər bu istək...

16.05.1975

ARASINDA

Ceyran balasıdır, qayğısız, ürkək,
Dərsəm, əllərimdə solar bu çiçək.
Dəli bir sevdaya tutulub ürək,
Mənə nə deyərlər el arasında?

Gözləri şimşəkmi çaxır üstümə,
Həsət yağışları yağır üstümə,
Odlu bir sel olub axır üstümə,
Bir ada olmuşam sel arasında.

Yanan ürəkləri çapandı gözlər,
Dəryada dürr, inci tapandı gözlər,
Düymələr açıldı, qapandı gözlər,
Su keçməz qol ilə bel arasından.

Çılğın duyğularım gəzər meydanı,
Pozar neçə səddi, neçə qaydanı,
Sözünü dinləyib dəli şeytanın
Həsətli qolların öl arasında.

O öz istəyinə çatıbdır bu gün,
Halaldır qanı da axsa bülbülün,
Bu səhər şəhidir, yoxsa bülbülün
Qanlı göz yaşıdır gül arasında?

19.05.1975

Yenə meydan oxudular
Qızılgülün butasına.
Düşdü yenə dəli könül
Həsət gözün xatasına.

17.06.1975

QIZILGÜLÜM

Hər ləçəyin bir qığılcım,
Kərəm kimi külə dönüm.
Səninlə keçən hər günüm,
Qızıl günüm,
Qızılgülüm...

Yar ürəyin yar alar,
Gəl ocağa çat məni.
Tikanınla yarala,
Ətrinə sağalt məni.

YUXUMDA BİR ATA YAŞAR

Yatdığın torpaq da danışar, dinər,
Dönüb şələləyə çağladım yenə.
Üzümü söykəyib soyuq qəbrinə,
Gecə səhərəcən ağladım yenə.

Dedin ki, a bala, özünü üzmə,
Dost-düşmən var axı, batmayın qəmə.
Mehriban gözlərin baxdı üzümə,
Ayıldım, gördüyüm yuxuymuş demə...

Ömür köhlənini çapıb getmişən,
Bir qəmli nəgmə var könül tarımda.
Ömrümdən, günümdən
qopub getmişən,
İndi yaşayırsan yuxularımda...

07.02.1975

Qapının zəngini basdılar
Gecənin yarısı.
Şiddət elədi
ürəyimin ağrısı.
Bir iynə kimi sancıldı
qəlbimə bu səs.
Geyinib paltarımı,
Yüyürdüm tənginəfəs.

Bu vaxtsız qonaq kim ola?

Fikirlər məni çəkdi
sağa, sola.

Bir şey olmasa
gecənin bu vaxtı...

Elə bil başımda
ildırım çaxdı...

Olmasın bəd xəbər.

Qapını açdım birtəhər.

Utana-utana

gülümsədi qonşumuz,

Dedi: – Zəng eləyin

təcili yardıma! –

Hər şey düşdü yadıma.

Yığdım nömrələri

sevinə-sevinə.

Qonşunun arvadını

apardılar

doğum evinə...

12.02.1975

ACI HƏQİQƏT

Neyləyim, belədir işin qaydası,
Otursan ruhunu tənbellik basar.
Heç kəsə, heç nəyə dəyməz faydası
Mıxın kəlləsində çəkil olmasa...

13.02.1975

NƏĞMƏ

Bir yaşıl yarpaq gördüm
Xəzəllərin içində.
Gözüm tək onu tutdu
Gözəllərin içində.

Ala gözlər can alır,
Qara qaşlar çatmadı.
Əllərimi uzatdım,
Əllərinə çatmadı.

Uçdu göyərçin kimi,
Düşdüm onun dalınca.
Aylar ilə qovuşdu
Ondan cavab alınca.

Onu gören gözlərim
Sübhə qədər yatmadı.
Ondan qeyri gözəllər
Ürəyimə yatmadı.

Gəlib çıxdıq sahile,
Bizi tufan qovurdu.
Külək ağsaç dalğası
Başımıza sovurdu.

Niyə bizi küləklər
Dalğalara qatmadı?
Dənizdə tufan yatdı,
Qəlbimizdə yatmadı...

18.12.1974

TƏZƏ MƏNZİL ALDIM

Gündüzə bənzəyir burda gecə də,
Çoxalib şəhərin yaraşığı da.
Təzə mənzil aldım təzə küçədə,
Artdı dünyamızın bir işığı da.

Könlümdən nə arzu, nə istək sönər,
Aramız dəyibdir yalqızlarının.
İşıqım bir təzə ulduza dönər,
Qarışar dünyanın ulduzlarına...

1975, yanvar

İŞDƏN EVƏ GƏLƏNDƏ

Gözlərimin içinə
Baxdın, kefim duruldu.
Şəfəqləndi gözlərin,
Təbəssümün nur oldu.

Varlığımıza yayıldı
O işıq, o nur, balam.
Ay saçları xurmayı,
Gözləri qonur balam...

22.01.1977

ABBAS SƏHHƏTƏ

Millət üçün qulağı səsdə olan,
Adı Səhhətkən özü xəstə olan
Görərək xalqımızın zillətini,
Çalışıbdır oyada millətini.
Yaza bilmirsə, – deyib, at qələmi.
Görmək istərdi o, azad qələmi.
Arayıb seçdi həyat lövhələri,
Şeirinə köçdü həyat lövhələri.
Sınığa çarə “Sınıq saz”ı olub,
Hər sözü millət üçün lazım olub.
Səmərə verdi onun gərgin işi,
Doğdu Məşriqdə də “Məğrib günəşi”.
Millətin ağ günü amalı olub,
Məsləki tərcümeyi-halı olub.
Öyünüb öz bağının barı ilə,
Səhhət atəşli ürəkdən qopan əsarı ilə
İldırımlar saçaraq fırtına “icad eləyib”,
Bu fəlakətdə qalan millətə imdad eləyib.
Gələcək arzulara sərf eləyib boş gününü,
O xəyalında görüb yurdumuzun xoş gününü..

14.08.1974

GÖZƏLLƏRƏ

Bir quş kimi qanad açar,
Gülüşiylə şəfəq saçar.
Mənə baxsa, rəngim qaçar,
Çırtma vursan, qanım çıxar.

Bu həyəcan yetməz sona,
Qabağında bir cüt sona,
Bilmirəm baxım hansına,
Hansı mənə qənim çıxar?

Götürübdür məni fikir,
Möcüzədir, gülüm, bu ki!
Elə canlar görürəm ki,
Azca qalır canım çıxa.

Bir donu var, ləpə-ləpə,
Gözlərindən sevinc səpər.
O qız məni elə öpə,
Dodağımdan qanım çıxa.

Qısılanda sinəmə sən,
Neyləyəyəm bəs onda mən,
Üzdən iraq, təsadüfən
Yandan bizim xanım çıxa!

16.08.1974

ATAM XƏSTƏLƏNDİ

Özü möhkəm idi, ürəyi kövrək,
Ona qaynayardı hamının qanı.
Atam sağlam idi buz baltası tək,
Yaxına qoymazdı dava-dərmanı.

Eyninə almazdı dumanı, çəni,
Gəzərdi çölləri köhlən atıyla.
Atam sağaldardı neçə xəstəni
Çox zaman öz duzlu zarafatıyla.

İşləri düyünə düşəndə hərdən
Qəlbən ağlasa da, toxtaq olardı.
Kənarda qalmazdı xeyirdən, şərdən,
Hamının dərдинə ortağ olardı.

Xətrinə dəyməzdi bircə adamın,
Heç zaman həkimə düşməzdi işi.
Yaman yaxaladı azar atamı,
Şam kimi əriyir dağ boyda kişi.

Onu yoluxmağa gəlir el-oba,
Bizim qapımıza sanki çay axır.
Gücüm yox bu dərdə bir əlac tapam,
Çəkilmir qapıdan həkim ayağı.

Pozulub o təmkin bilmirəm nədən,
Bütün kənd onunçün olub narahat.
Bir vaxt adamlarla zarafat edən
İndi də azarla edir zarafat...

05.08.1974

ATAMIN XATİRƏSİNƏ

Mənzilin yaxınmış, əzabın uzun,
Getdin, doğmaların beli qırıldı.
Gözlərin qapandı, radiomuzun
Nəğməli dilinə qıfıl vuruldu...

Sən susdun ağaclar yarpaq tökəndə,
Nə yaman tez gəldi ölüm, ay ata?
Sənin gözlərinə torpaq tökəndə
Niyə qurumadı əlim, ay ata?

Gözlərdə parladı yaş ulduz-ulduz,
Hörmət qazanmaq da hünərdir, ata.
Bir yerə yığışsa göz yaşlarımız,
Tabutun qayığa dönərdi, ata.

Nə parlaq çıraqlar sönür dünyada,
Bu işdə acizmiş elm də, ağıl da.
Saxlaya bilmədi səni dünyada
Həyat bəxş etdiyin altı oğul da...

19.09.1974

ZARAFATYANA

Dost məclisi dost qəlbini şad elər,
Bir şey gətir, toqqamızı bərkidək.
Çıxış etsin qoy öpüşən badələr,
İclas qurub söz açmağı tərgidək.

Bu rəsmiyyət qəlbimizi hey əzir,
Süfrəmizdə bir nahamar əl gəzir.
Dayanıbdır şampanımız müntəzir,
Ağzındakı "probka"-nı hürküdək.
Tərgitmişəm söyləməyi tərgidək.

Qızıl şərab sanki qızıl qanımız,
Tut arağı şöhrətimiz, şanımız,
Araq bizim ciyərimiz, canımız,
Qızıışanda konyaka da ərk edək.

Nərd oynayaq, könül açsın bu taslar,
Səhərəcən qurtararmı bu tostlar?
Yolumuzu gözləyən var, a dostlar,
Daha bəsdir, bu məclisi tərk edək...

QIZLAR GƏLİN KÖÇƏR...

Toy olsa, daha da şən-lənər Bakı,
Qızlar gəlin köçər, dinər "Vağzalı"...
Qızlıqla gəlinlik arasındakı
Müqəddəs körpüyə dönər "Vağzalı"...

Kaş tərgidəydilər bu pis adəti,
Qəlbi ara sözü dələr biz kimi...
Gəlin gələn gündən sözü, söhbəti
Özüylə gətirər bir cehiz kimi...

19.07.1974

Qubadlı

TERMOS

Əmanətə xəyanət yoxdu. –
Bunun nəyi pisdidi?
Termos ən gözəl əmanətçidi,
Soyuq versən soyuq saxlayar,
İsti versən isti.

30.07.1974

Qubadlı

Bir gözəl çiçəyi dərib gətirdim,
Yenə də dağlarda gözüüm var hələ.

Göydə şəfəqlənir, xumarlanır ay,
Bizə layla çalır aşib-daşan çay.
Gəlin gətirməyə tələsir Oqtay,
Qabaqda Qorxmaz var, Razim var hələ...

Dəyişmir könlümün coşqun ahəngi,
Sanki şəlalələr çalırdı cəngi.
Heyf ki, qurtardı qələmin rəngi,
Mənim söyləməyə sözüüm var hələ...

14.07.1974

Qubadlı

BİZİM KƏNDİMİZDƏ

Qapımız, bacamız qalib başına,
Könlüm sızıldayır yaralı kimi.
Üzüümü sürtürəm qəbir daşına
Dağların bir hürkək maralı kimi.

Sinəmdə illərin həyəcanı var,
Ürək doğmaları yada salıbdır.
Bizim kəndimizdə bizdən yadigar
Təkcə babamızın qəbri qalıbdır...

14.07.1974

Çardaxlı

QONAQLIQDA

Məclis qurub yenə dostlar,
Nə istəsən süfrədə var.
Sağlıqlardan sağolmuşlar
xumar olub.

Dilə gəldim elə bu vaxt:
Tələsməyin, ay uşaqlar,
Bulud dolub, boşqablara
aş yağacaq...

14.07.1974

Qubadlı

TUFAN GÖZLƏYİRƏM

Bilmirəm nə üçün sıxılıram mən,
Adıca sevincdən, adi kədərdən?
Gileyli-gileyli ürək deyindir,
İgid hara çıxsın meydan olmasa?
Dəniz göstərəmməz dənizliyini
Qasırğa olmasa, tufan olmasa.
Mənim qulağıma hərdən çatır ki,
Könlüm bir ilahi insan gözləyir.
Bilmirəm, bildiyim bircə odur ki,
Varlığım qasırğa, tufan gözləyir...

16.07.1974

Qubadlı

Kövrəldim, sən ömrün insana bax,
Mehriban adamlar yadıma düşür.
Sürü həmin sürü, yaylaq o yaylaq,
Bəs hanı baş çoban Mütəllibin kişi?!

O dinsə, dağlar da gələrdi dila
Nərdivan olardı neçə arzuya.
Dağlara səs salan tütəyi ilə
Laylamı çalardı qoyun-quzuya?

Gecə ulduzları yığib başına
Nağıl danışanda solğun üz lü Ay,
Babam uşaqları yığib başına
Nağıl söyləməsə, qopardı haray.

Getdikcə qanrılıb baxıram geri,
Ocaq yerlərində çayır göyərmiş.
Hardan bilərdim ki, köhnə yurd yeri
Boyat fikirləri təzələyərmiş?!

13.07.1974

Qubadlı

SÖZÜM VAR HƏLƏ

Qış gəlib, qapını çovğun alsa da,
Bizim bağçamızda üzüm var hələ.
Sellər çağlasa da, sular daşsa da,
Mənim bu torpaqda izim var hələ.

Gəl biz də qartala qoşulub uçaq,
Doğmadır bu yerdə mənə hər bucaq,
Dinir bulaq üstə çatdığım ocaq,
Şişlərə ət çəkin, közüm var hələ.

Dedim əmlək alağ, dedi çox oldu,
Guya illər acı gözü tox oldu.
Çobanın verdiyi toğlu yox oldu,
Yenə istəməyə üzüm var hələ.

Dedim: – Var dövlətin sellənir, çoban.
Gördüm bir yamacda şellənir çoban.
Eyhamı anlayıb dillənir çoban:
– Sürüdə çox əmlək quzum var hələ!

Meşələri gəzmək oldu canımdan,
Hər tərəf görünür mənim yanımdan.
Dağdayam, axsa da tər dabanımdan
Zirvəyə qalxmağa dözüüm var hələ.

Özümü birtəhər dağa yetirdim,
Güllərin içində sanki itirdim.

YADDAN ÇIXMAZ QARABAĞ

Ağabəyim ağaya

Qəlbə daş atanın insafına bax, –
Bu yerin ən parlaq ulduzu söndü.
Getdi, yasa batdı bütün Qarabağ,
Tehran gəlişiylə cənnətə döndü...
Ey igid cavanlar, alışın, yanın,
Çıxdı əlinizdən elin göyçəyi.
Çiçəyi çırtladı Fətəli xanın
Görəndə bu zərif, incə çiçəyi.
Dəyişdi əhvalı ancaq nədənsə,
Vəhşi ehtiraslar söndü bir anda.
Xanın hüsurunda yarpaq tək əsən
Müqəddəs varlığa döndü bir anda.
Qafil, nə edirsən, bir özüne gəl,
Gör kimdir kökləyən könül tarını?
Əyninə geymişdi bu məsum gözəl
Onun anasının toy paltarını.
Xanın istəkləri gedibdir hədə
Sona olmasa da bu Sona kimi.
Deyirlər Fətəli son günə qədər
Ona səcdə edib bir ana kimi...
...Qürbətdə vətəni düşünüb hər gün,
Yaşarmı budaqdan ayrılan yarpaq?
Tehran cənnətə də dönsə onunçün,
Yadından çıxmayıb doğma Qarabağ...

07.07.1974

İnsan gülmək üçün gəlib dünyaya,
Gərək şən yaşasın həyatı sevən.
Fəqət arzuları viranə qoyar
Bir vədəsiz ölüm, bir vaxtsız şivən.

Niyə bu işlərdə acizlik hələ? –
Kədər buzlarını əritmək olmur.
Elə ağladır ki, həyat insanı
Bir dünya yığılsa kiritmək olmur.

Qoy qismət olmasın heç kəsə şivən,
Ancaq ağlamaq da bizə ar deyil.
Uşaq ağlartısı gəlmirsə evdən
O evdə yaşayan bəxtiyar deyil...

12.07.1974

Qubadlı

KÖHNƏ YURD YERİNDƏ

Köhnə yurd yerində tapdım özümü,
Çoban papaq etdi mənə uzaqdan.
Yenə nəm torpağa qoyub dizimi
Əyilib su içdim “Soyuq bulaq”dan.

Doğmalar, əzizlər dəydi gözümə,
Öz tanış ətrini səpdi qantəpər.
Baldırğan başını sürtdü dizimə,
Yalın ayağımı öpdü qantəpər.

Bir özüm bilirəm çəkmişəm nələr? –
Cəmi birçə gecə qalmışam oyaq.
Ananın qədrini analar bilər,
Nə qədər çətinmiş eh, ana olmaq!

26.06.1974

UŞAQLARDAN YAZMA DEYƏN DOSTUMA

Körpələr dünyasından bir az kənar göz dedin,
Uşaqlardan danışmaq uşaq işi deyilmi?
Yüz körpə bir kişinin yerini verməz dedin...
Bu gün uşaq saydığın sabah kişi deyilmi?!

30.06.1974

XƏZƏRİN SAHİLİNDƏ

Binaları düzüm-düzüm,
Baxmaq ilə doymur gözüm.
Küçələri geniş-geniş,
Küçələri yaşıl-yaşıl.
Sahilinə baş qoyaraq
Xəzər yatıb mışıl-mışıl.
Sərin-sərin külək əsir,
Yuxusundan durub Xəzər.
Dalğaların hər birisi
Nəhəng qağayıya bənzər.
Bax sulardan çıxanlara,
Kimdir çimən səhər-səhər?

110

Dalğaların qoynundadır
Elə bil ki, bütün şəhər.
Axı zəfər qazanmamış
Mübarizə meydanından
kim qayıdar?

Hər insan bir dalğa kimi
Xəzərimin qucağından
Çıxıb gəlir Sumqayıta.
Küçələri gecə-gündüz
İşıqlıdır şəhər kimi.

Şəhər olcaq, Sumqayıt da
Dalğalanır Xəzər kimi.

Dəniz coşur, dəniz daşır,
Yenə güclü külək əsir.

Elə bil ki, bir dalğadır
Donub qalıb

Sahildəki binaların hər birisi.

Deməyin ki, hələ gəncdir,

Uzaqlara səsi çatır.

Xəzərdə su azaldıqca,

Sumqayıtda insan artır...

Bu yüksəliş nəyə bənzər?

Bu yüksəliş eli bəzər.

Sinəsində Sumqayıta

Yermi verir

Sahillərdən uzaqlaşan

Mavi Xəzər?!

06.07.1974

111

Səkkiz əsr əvvəl öldü Nizami,
Onu dəfn etdilər – belədir insan.
Təzədən cücərdi saf toxum kimi,
Heykələ çevrilib qalxdı torpaqdan...

13.02.1974

ÇİÇƏKLƏR ÇİMƏNDƏ

Yağışın altında
Çiçəklər çiməndə,
İkimiz gəzirdik
Çəməndə.

Yuyulmuş güllər tək
Gözlərin gülümsər.
İslənmiş saçını,
Gülüm, sər.

Qoy səni nəfəsim
Soyuqdan qorusun.
Ətirli tellərin
Çiynimdə qurusun...

24.04.1974

Görüşəndə dedim heç nə gərəyim deyil,
Ayrılanda özü məni saldı həvəsə.
Elə bildim sinəmdəki ürəyim deyil,
O gözəldir, bir quş kimi düşüb qəfəsə...

07.06.1974

NƏ QƏDƏR ÇƏTİNMİŞ

Qızıma

Anan xəstələndi, yandım gizlicə
Sən əmzik gəzəndə körpə ağzınla.
Onu əvəz edib tək bircə gecə
Oynamaq istədim sənin nazınla.

Dedim ki, anasız körpəm üşüyər,
Beşikdən götürdüm səni ahəstə.
Qucağım çevrildi isti beşiyə,
Səni yırğaladım qollarım üstə.

Yamanca yoruldum, durdum azacıq,
Aramsız ağlayıb kövrəldin məni.
Səni oxşasam da anandan artıq,
Ovuda bilmədim, ay qızım, səni.

TƏZƏDƏN

Övlad doğulanda onunla birgə
Ana da doğulur sanki təzədən.
Evimiz alıbdır bir ayrı görkəm,
Balamla birlikdə böyüyürəm mən.

Təzədən ömrümün körpə çağıyla
Həmsöhbət olmağım sayılmaz günah.
Bu gün oynayıram oyuncağıyla,
Dərsə gedəcəyəm onunla sabah.

Qayğılar çoxalır, arzular min-min,
Elə bilməyin ki, susacağam mən.
Əlim əsə-əsə balamla bir gün
İlk sevgi məktubu yazacağam mən...

23.12.1973

ÖMÜR YOLDAŞIMA

İsmətin – ömrümə yaraşıq,
Mən gözəm, sən işiq...

27.12.1973

ATA

Bilirəm, sevirsən bizi ürəkdən,
Bəs niyə dilində xoş söz qəhətdir?
Sonsuz məhəbbəti kiçik ürəkdə
Gizləmək özü də bir məharətdir.

Yanına gəlmişəm, bir üzümə bax,
Elə bil mən sənə ögeyəm, yadam.
Bəs sənin borcunu necə qaytaracağam,
Ömrü altı yerə bölünən atam?!

Övladlara bağlı nəçə arzunu
Anama söylədin sən oğrun-oğrun.
Bizə sərt olmusan ömrün uzununu,
Olub başımızda danlaq yumruğun...

Kişi kişi olsun gərək dünyada,
Həyatda bu yolu düzgün seçmişən.
Eh, mən də atayam, ata, ay ata,
Sən mənə atalıq dərsi keçmişən.

Səndən gileylənir anam arabir,
Deyir: –Soyuq olmaz daş sənin kimi.
Düşük atalardan acığım gəlir,
Mən ata olaydım kaş sənin kimi...

06.01.1974

AVTOBUSDA

Oturmuşduq çiyin-çiyinə,
yan-yana.
Baxırdıq bir-birimizə
oğrun-oğrun, yana-yana...
Saçların yandırırdı üzümü,
Sirli bir aləmdə
hiss edirdim özümü...
Bizi doğma bilirdilər,
Tanış da deyildik hələ.
Cavanlar baxırdılar
mənə qibtə ilə.
Süzürdü bizi
bir qoca qarı da.
Nə deyim bu sürücüyə,
Nə deyim bu maşına:
Nə tez çatdıq mənzil başına?
Sən düşüb o yana getdin,
Mən düşüb bu yana...
Baxışlardan aydınca oxuyurdum:
Bunlar ki, tanış deyil?!
Küçə ilə fikirli-fikirli gedirdim,
Bir tərəfim yox idi elə bil...

29.11.1975

Su içində bitən adi bir qarğı
Sənətkar əlində tütəyə dönür.
Toyuğa, cücəyə şığıyan qırğı
Qartalı görəndə cücəyə dönür...

01.12.1975

ZARAFAT

Dedin ki, oxumağa
Bir şeir var, dur gedək.
Sevincdən az qaldı ki,
Sinəmdən qopsun ürək.

Dedim bəs bir gözəl qız
Göstərəcək o, mənə.
Bir zəif şeir oxudu,
Ay dost, nə deyim sənə!

01.12.1975

DAŞBULAQLI GÖZƏLƏ

Sularına bir əks düşdü,
Kükrə bulaq, daş, bulaq.
Gözəlliklər məskənidir
Sən doğulan Daşbulaq.

O insan heç insan deyil
Gözlərindən yaş axmır.
Nə yaxşı ki, Daşbulaqdan
Gözəl axır, daş axmır...

03.12.1975

XALQIN TƏBRİKİ

*Xalq yazıçısı Süleyman Rəhimovun
Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adı alması
münasibətilə*

Səngərin qoynunda dünyaya gəldin,
Özün də ucaldın bir səngər kimi.
Özgənin dərini öz dərdin bildin,
Çarpışdın, vuruşdun bir əsgər kimi.

Sevinci sığmayır yerə yurdumun,
Onunku deyilmi bu şərəf, bu şan?
Mənim söz ordumun, sənət ordumun
Sən axı ilk əmək qəhrəmanısan!

Buludlar düzülüb bax, cərgə-cərgə,
Uç, uç, qoca qartal, yoruldum demə!
Səngər dağını da özünlə birgə
Qaldırıb tanıtdın bütün aləmə.

Xalqımın nuru var iti gözündə,
Elin hikmətləri qəlbinə dolub.
Sənin "Medalyon"un nəsrimizin də
Boynunda qiymətli medalyon olub.

Kəpəzin qoynuna uçub xəyalım,
Ürəyim səni də Kəpəz sanıbdır.
Bir sənət dağısan, "Qafqaz qartalı"
Sənin ürəyindən pərvazlanıbdır.

Qarşımda kitablar çıxıram yola
Ömrümün bu qaynar çağlarında mən.
Bacım Rüksarəylə girib qol-qola
Gəzirəm "Ağbulaq dağlarında" mən.

Sənət gülşənindən gül üzə-üzə
Getdikcə gördüm ki, dəyişir halım.
Şair Ərəstunla gəldim üz-üzə,
Dindi şeirimizin ağsaç qartalı.

Hər sözü toxundu sarı bir simə,
Dedi: – Sənətkarı yaxşı tanı sən!
Mütləq, cavan oğlan, mənim yerimə
Gedib təbrik elə Süleymanı sən!

Layiqdir alqışa yaradan insan,
Gəldi qaçaq Nəbi, gəldi qoç Həcər.
Gəldi Qoşqar qızı, gəldi Məhtaban,
Gəldi Fərzəli də belində xəncər...

Yoxdur bu sevincin əvvəli, sonu,
Sənətkar ürəyi nurlu məşəldi.
Doğma balasını, doğma oğlunu
Bütün Azərbaycan təbrikə gəldi...

05.12.1975

BİĞ

Dədə Qorqud, Koroğlu
Deyir: – Mənim babamdı.
Sifətinə baxırsan,
Elə bil ki, qabandı.
İstəyir ki, danışsın
Babaların diliylə.
Kimi bıqla oxşadır
Özünü Koroğluya,
Kimi də əməliylə...

10.12.1975

İKİ ÇAY KİMİ

Keçib neçə əsr, neçə qərinə,
Kür ürək sözünü çöllərə yazdı.
İki çay qovuşub biri-birinə,
Seç görüm hansı Kür, hansı Arazdı?

Oğlum bir günəşdir, qızım ay kimi,
Onlarsız ömrümüz çil-çıraq olmaz.
Biz ki qovuşmuşuq iki çay kimi,
Daha suyumuzu ayırmaq olmaz...

10.12.1975

TƏYYARƏÇİ

Vətən göylərində süzmək nə xoşdu,
Bir də görürsən ki, göylər gurlayır.
Məndən aşağıda leysan yağışdı,
Məndən yuxarıda günəş parlayır...

Sanki rəqs eləyir şən-şən buludlar,
Mənə nəgmə deyir Vətən yelləri.
Döşəyim – səmanı örtən buludlar,
Yorğanım – günəşin ılıq telləri.

Demə ki, göylərdə var ayrı qanun,
Yerin səmalara axan sözüyəm.
Təyyarə qartaldı, mən isə onun
Vuran ürəyiylə, görən gözüyəm.

Yoxdur yüksələndə yolumu kəsən,
Əngin üfüqlərə can atır ürək.
Yeri bütövlükdə görmək istəsən,
Bu sonsuz göylərə qalxasan gərək...

Səmada ürəyim olur bir dəniz,
Vəsf et yer oğlunun sədaqətini.
Qoynunda o qədər hiss etmirik biz
Vətən torpağının əzəmətini...

14.12.1975

Sən necə uzaqsan, necə yaxınsan,
Ürəyim qopacaq sanki yerindən.
Sanırdım əlinə əlim toxunsa,
Dünya çevriləcək öz mehvərindən.

Ürəyim çırpındı, əllərim əsdi,
Köksün az qaldı ki, deşə köynəyi.
Ömrün sonunacan mənimçün bəsdı,
Titrək barmaqların şirin göynəyi...

BİR LƏÇƏK

Hələ qoxlanmamış təzə çiçəksən,
Nə qədər əzizdir tər çiçək mənə!
Yenəmi görüşə gəlməyəcəksən,
Rəqiblər yenəmi güləcək mənə?

Ayrılacaq, gözlərin dolmayacaqmı?
Açılan nə vaxtsa solmayacaqmı?
Qismət olacaqmı, olmayacaqmı
O gül dodaqlardan bir ləçək mənə?

17.12.1975

Sənsizliyin dəhşəti yadıma düşür hərdən,
Yenə gəldi ayrılıq, bilmirəm heç neyləyim!
Adam var ayrılan tək unuduram onu mən,
Adam var ayrılanda gizildəyir ürəyim...

Sədaqəti, ilqarı saf-çürük edib insan,
Ayrılıq günlərində bir də sınısın gərək.
Məhəbbət ölçüsüdür bu ağrı, bu həyəcan,
Nə qədər göynəyirsə, o qədər sevir ürək...

19.12.1975

ÇİMƏRLİKDƏ

Hər gözəl bir od oldu,
Gizli alışdıq, yandıq
Duyğuların əlində.

Əvvəl çimdik dənizdə,
Bir azdan qurulandıq
Şəfəqlərin selində...

Gəlmişdi çimərliyə
Yansın bir zərif çiçək.
Günəş onu yandırmadı,
O məni yandıran tək...

Sahildədir, bir divanə
Gözləriylə yeyir onu.
Suya girir, şən ləpələr
O gözəlin olur donu.

1975

Axar çimərliyə gəlinlər, qızlar,
Sahili al-əlvan çiçəklər bəzər.
Gecə də deyil ki, deyəm ulduzlar
Soyunub hamısı girib dənizə...

O kimdir qıy vurdu bir qağayı tək?
O kimdir qumların üstündə qaçan?
Bir su sonasıdır sanki o çiçək,
Çimir gün çıxandan gün batanacan...

Dənizə məhəbbət tükənən deyil,
Nazlı gözəllərin sevən çağıdır.
Bunlar qız deyillər, vallah, elə bil
Hərəsi günəşin bir saçağıdır...

1975

POÇTALYONA MƏKTUB

Ümidim şüşədir, qorxuram sına,
Səni gözləyirəm, çırpınır ürək.
Bir məktub atmışam poçt qutusuna,
Durub gözləyirəm Novruzəli tək...

Sizin idarəyə baxmışam hərdən,
Neyləyim, qəlbimə qulaq asmışam.
A poçtalyon xanım, bu məktubu mən
Əlim əsə-əsə sənə yazmışam.

Alışan bir könül çətin ki, susa,
Hər sözüm salacaq köz ürəyinə.
Mənim məktubumu, zəhmət olmasa,
Açıb oxuyarsan öz ürəyinə...

Deyəsən oxudun, üzün qızardı,
Dedin: – Bu məktubu kim yazıb axı?
Hələ yarımçıqdır, bəs hamı ardı?
–Ardını intizar gözümdən oxu...

05.01.1976

BİR GÜNLÜK BAHAR

–Görürsənmi çöllər, düzlər batıb zərə,
Şaxta yoxdur, çovğun yoxdur bu gün niyə?
–Eşqimizin ad günüdür, ona görə
Qış özü də bahar olub bir günlüyə...

11.01.1976

UŞAQLIQ XATİRƏLƏRİNDƏN

Kəndimizin quşu düşür yadıma
Ən şirin, ən əziz bir xatirə tək.
Hansı at çatardı "kəhər atıma"? –
Yel kimi gedərdi altımda xizək.

Şəfəqlər altında bərq vurardı qar
Gecələr ulduzlar parlayan kimi.
Dovşan ləpirinə düşüb o vaxtlar
Özüm də qaçardım bir dovşan kimi...

Özgə bir aləmi var idi qışın,
Ağ libas geyərdi dağlar, dərələr.
Quyruğundan tutub təpəl camışın
Azmi sürüşmüşdüm bulağa qədər?

Doğma kənd... Quş kimi çırpınır ürək,
Qohumlar, tanışlar bürüyür məni.
Ötən xatirələr təpəl camış tək
Qısrıq bulağına sürüyür məni...

Səsini suların səsinə qatıb,
Burda özgə uşaq oynayır indi.
Bu nədir, bulağın bir gözü batıb,
Suyu təzə gözdən qaynayır indi...

Elə bil dağların gözü yol çəkir,
Gedən də, gələn də bu dağlarındı.
Bulağın quruyan gözü bizimki,
Qaynayan indiki uşaqlarındı...

Qışın sazağını canıma hopmuş?
Yenə axtarıram öz gəncliyimi. –
Suvağı tökülmüş, çəpəri qopmuş
Pərişan görkəmli evimiz kimi.

Dinir uşaqlığımı, ağlama, kiri,
Sənin kədərinə ortaqlaram...
Əlimdən alsalar xatirələri
Yarpağı tökülmüş budaqlaram...

16.01.1976

Ürəyimi məst edir saçlarının qoxusu,
Qaçaq düşüb yenə də gözlərimin yuxusu.
Gəzdir baxışlarını intizar gözlərimdə,
Sevincdən dilsiz ürək dilə gəlsin, oxusun...

23.01.1976

SƏMƏD VURĞUNA

Sanki dil açacaq vüqarlı dağlar,
Xəzanım bahara dönəcək indi.
Mənə elə gəlir çaylar, bulaqlar
Daşlar da şeirlə dinəcək indi.

Elə bil ürək də quş olub bu gün,
Çırpınır, istəyir uça dağlara.
Vurğun nəğməsinə qoşulub bu gün
Çıxmaq istəyirəm uca dağlara...

Hər kəlmən, hər sözün dillər əzbəri,
Sözlərin oduna ürək isinsin.
Yanında kimsənin varmı hünəri
Şeirlə danışsın, şeirlə dinsin?

Alışan bir ürək çətin ki, sönə,
Sönmüşlər bu oddan hey od götürdü.
Bahar tərəvətli nəğmələr yenə
Bizim qəlbimizə bahar gətirdi.

Sevən ürəyimiz nəğməylə doldu,
Su içdik bulağın qaynar gözündən.
Sənin şeirlərin bələdçi oldu
Keçdik Mil düzündən,
Muğan düzündən.

Şimşəkli gözündən nur yağa-yağa
Söz qoşdun həyata, sevgiyə dair.
Qalxdı nəfəsindən dağlar ayağa,
Dindirdi könlümü rübabın, şair!

Oldun sevimlisi bütün aləmin,
Əkdinin çiçəklər solmayacaqdır.
Sən and içmişdin ki, bir də qələmin
Gözəllərdən ilham almayacaqdır.

Məhəbbət can verər torpağa, daşa,
Pozdurdu andını o ala gözlər.
“Bir cüt ulduz kimi verib baş-başa
Yanıb şölə salcaq cəməla gözlər”...

Sənin sevən qəlbin duyuram ki, mən
Həmişə alışıb odlar içində.
Yadlar məclisinə getdim xəyalən,
Necə vüqarlıydın yadlar içində!

Gördüm söz köhlənin gəlib cövlana,
Gümüş tellərini dağıdır külək.
Düşməni kəc baxanda Azərbaycana
Mərmiyə çevrildi sinəndə ürək...

Bu ölməz sənətə alqış, Vurğunum,
Vətən torpağını sən tək gəzmirik.
Nə olar, dil açıb danış, Vurğunum,
Heç yana, heç yerə biz tələsmirik!

Saçların darıxıb buludlar üçün,
Heykələ çevrilib sən ucalmısan.
Əlli yaş nədi ki, sənətkar üçün,
Ay şair, nə yaman tez qocalmısan?

Alqış qəhrəmana, qəhrəmanlığa,
Nələr yaranmadı sənin əlinlə!
Qalxaydın torpaqdan bircə anlığa,
Üz-üzə gələydin öz heykəlinlə!

Yox, sən qocalmırsan, cavanlaşırsan,
Hələ cavanlığın gələcəkdədir.
Coşqun dəniz kimi aşıb-daşırsan,
Hər sözün, hər dalğan bir ürəkdədir.

Əgər soruşsalar sənin yerini,
Deyərəm eldədir Vurğunun canı.
Oxuya-oxuya əsərlərini
Gəzdim qarış-qarış Azərbaycanı...

1976, fevral

SƏN AĞLAYIRSAN

Yanaqların dağ laləsimi? –
Lalə də belə gözəl deyil.
Sən ağlayırsan,
Gözlərin bir cüt
bulaqdır elə bil.
Göz yaşların
yanağına süzülür
gilə-gilə, dən-dən...
Elə bil bulaq suyu axır
Çiçəkli bir çəməndən...
Sən ağlayırsan,
Gözlərim gözlərindən
doya bilmir.
Sən ağlayırsan,
Üzündəki gözəlliyi
Göz yaşların da yuya bilmir...

03.02.1976

Mən qaratıkan koluyam,
Sən bənövşə.
Qısqanclığım tikanlarımdır,
Qoruyur səni həmişə...

04.02.1976

MƏNİM DAN ULDUZUM

Gecənin qoynundan
Bir ağ gəmi tək,
Doğma sahillərə
Üz, gözəl mələk!

Gözlərim oyaqdır,
Sübhə qədər.
Gözlərim mayakdır
Sübhə qədər.

Gəl, təşnə ürəklər
Coşub çağlasın.
Qəlbimiz sevincdən
Gülsün, ağlasın.

Gözlərim oyaqdır,
Sübhə qədər.
Gözlərim mayakdır
Sübhə qədər.

Niyə soruşmursan
Halım necədir?
Sənsiz gündüzlər də
Mənə gecədir.

Gəl ərit qəlbimdən
Qarı-buzu.
Gözlərin qəlbimin
Dan ulduzu...

SƏNDƏ DƏ İNSAF OLSUN

Yenə də küçələrə
Ələndi qışın qarı.
Sənə olan eşqimi
Döndərib qar topuna
Tulladım sənə sarı.

Qoymur ki, bir söz deyim,
Ürəyimə bələdəm.
Qar əridi, sel oldu,
Mənim utancaqlığım
Əriməyib hələ də...

Bahar gəldi, sevinclə
Yenə qabardı sinə.
Mən öz məhəbbətimi
Bir dəstə gül eləyib
Sənə gətirdim, sənə!

Ürəyimdə qövr edən
Yaralar köhnə, əski.
Səndə də insaf olsun,
Hər sözü dil deməz ki!

12.02.1976

İnanmaram, heç zaman
Könül verməz o, yada.
Susan dəniz kimiyəm,
Eşqi məni oyada!

İşvələri can alır,
O, nazlı bir gəlindi.
Oğulsansa, nəfsinin
Öhdəsindən gəl indi!

1976, fevral

Musiqidir sözləri,
Segahı var, şuru var.
Zil qaradır gözləri,
Zülməti yox, nuru var.

Şux sinəsi az qalır
Parçasın köynəyi.
Bəs niyə barmaqlarım
Sübhə qədər göynəyir?

Boy-buxunu can alır,
İncə beli pakizə.
Odlu dodaq təşnədir
Gül dodağa, pak üzə.

Gözlərini, qaşını
Böylə gözəl xəlp edən
Gözlərimin yaşını
Çoxmu sevir? Ah nədən

Qəlbim olub birtəhər
İnləyirəm gizlicə.
Odlanıram hər səhər,
Göynəyirəm hər gecə...

Dərdlərimin çarəsi
Həssas ola, dərd bilə!
Dərmanı görcək niyə
Şiddət edir dərd belə?!

22.03.1976

Ürək atəşlə yanır, kimdi baxan sırsıraya?
Düzülübdür yenə də yolda məşinlər sıraya.

Axı toydur, qovuşur bir-birinə bəylə gəlin,
Durmayın gəndə, a dostlar, bu toya siz də gəlin!

Ürək açsın yenə zənguləsi xanəndəmizin,
Sən özün ki, həzin oldun, dinəcək tar da həzin.

Qoşulub bir-birinə rəqs eləyir bir bax hamı,
Rəsmilikdən qutara bəlkə bu konyak yaxamı.

Öpüşür göydə qədəhlər yenə meyxosş oluruq,
Öpüşən badə olur, biz niyə sərxoş oluruq?

1976, aprel

Özgələr mənim kimi çətin sevər,
Gözümə gözün baxıb, nur olmuşam.
Eşqə ki düşüb könül, a bəxtəvər,
Sısqa bir bulaq idim, gur olmuşam.

O ala gözündədir səadətım,
Bir şirin sözündədir səadətım,
Hicranın özündədir səadətım, –
Günahım budur, gülüm, vurulmuşam...

Sızlayan ürəkmi, ya qırıq kaman?
Dad əlindən hicranın, aman, aman...
Həsrətin üzür məni, yar, heç zaman
Demirəm bu sevdadan yorulmuşam.

Gözlərin bulud kimi dolub yenə,
Məndə ki, bu yangı var, çətin sənə.
Qovuşub sənə, çıxınca ağ günə
Mən yazıq kösöv kimi qaralmışam...

07.05.1976

Söylədim dərman elə, yar, sinəmin yarəsinə,
Dedi ki, qəm yemə heç, meydan olar yarə sinə.
Söylədim bəs nə zaman? – Gözlə dedi nazlı mələk,
Gözləyim, gözləməyim? – Bəs sevənin çarəsi nə?!

13.05.1976

–Xəbər ver gəlişimi,
Ləngitmə gəl işimi!
Bağban, insafın olsun,
Məni ötür gülgilə!

–Ağlayır için-için,
Gözündən şəhi için.
Məgər mən istəmirəm
Ağlamaya, gül gülə?!

–Sevgi odu, eşq odu, –
Sönməz ola eşq odu,
Güldən betər olarsan,
Az lağ edib gül gülə...

Eh neyləyim bəs indi?
Öpdüm, dedi bəsindi!
Təşnəyə bircə qurtum
Nədir? – Dedi gül gülə...

24.05.1976

SUMQAYITIN BORULARI

Bir fəhlə dostuma

Sözünü inamla deyər əllərin
Əgər yoğrulubsa poladdan, oddan.
Polad əriməzdi, əgər əllərin
Möhkəm olmasaydı, qardaş, poladdan.

Ekiz yaranıbdır ömrün baharla,
Zəhmətin güc verib obaya, elə.
Sənin düzəltdiyin o borularla
Həyat aparırıq səhraya, çölə.

Dostluq yaxın etdi uzaq yolları,
Dostun töhfəsiylə öyündü insan.
Mənim şəhərimin polad qolları
Axır ki, uzandı Hindistanacan.

Ürəkdə arzular dönər bir selə,
Aşar bərələri, açar bəndləri.
Yurdum Sumqayıtın qolları ilə
Qucar şəhərləri, qucar kəndləri.

21.06.1976

KOSMONAVT V.M.JOLOBOVA

Dedilər: – Kosmosdan birinci dəfə
De, hansı şəhəri görmək dilərdin? –
Şirin xatirələr düzüldü səfə,
Elə bil ürəkdə azaldı dərdin.

Qaynar gəncliyinin ucaldı səsi,
Parklar, xiyabanlar güldü elə bil.
Qopdu dodağından "Bakı" kəlməsi,
Xəzər təlatümə gəldi elə bil.

Elmin qüdrətiylə ucalır insan,
Çox sağ ol, baş əydin bu doğma yurda.
Sən özün Bakıda doğulmamısan,
Ucalmaq istəyin doğulub burda.

Əl etdi göylərin səyyarələri,
Vətən yüksəlişə hazır ol dedi.
Sən qalxdın, Bakının fəvvarələri
Ardınca su səpib yaxşı yol dedi...

07.07.1976

Qubadlı

ODLA OYNAMAYIN

Cavanlar "qoca"ya hey işvə satır,
Oğrun baxışları demirəm hələ.
Yanıb isitməyə gümanım çatır,
Qızlar, kül deyiləm, kömürəm hələ...

21.07.1976

Həsrətindən qovruluram,
Duymayıbdır hələ məni.
Məhəbbəti Məcnun kimi
Salıb dağa, çölə məni.

Onu gördüm səhər tezdən,
Heykəl kimi dayandım mən.
Dedi: – Niyə birtəhərsən?
Dedim: –Çəkmə zilə məni.

Məhzun-məhzun dönüb baxdı,
Oyandımı qara baxtım?
Gözlərimdə şimşək çaxdı,
Qərq elədi selə məni...

26.07.1976

GEOLOQ

Dolanırsan səhər-axşam,
O dağ mənim, bu daş sənin.
Deyirəm uğurlu olsun
Axtarışın, qardaş, sənini!

Bu dağların ürəyini
Ələ almaq deyil asan.
Oyadırsan süxurları
Əsrlərin yuxusundan...

Torpaq sanki asimandır,
Ulduzları inci, gövhər.
Kamalımla kəşf edirsən
Sən onları axşam, səhər.

Təzə-təzə mədənləri
Xəritənə nəqş edirsən.
Neçə-neçə xəzinəni
İnsanlara bəxş edirsən.

02.08.1976

Ürək həsrət yaşadı o vədəyə, o çağa,
Gecə tək yatanların qor ələndi yerinə.
Yana-yana qovuşsa nə vaxt ocaq ocağa,
Bil ki, həsrət ürəklər qovuşdu bir-birinə...

14.08.1976

GÖZƏLLİK BULAĞI

Günah sənin özündədir
Niyə məni qınayırsan?
Bir gözəllik bulağısan,
Qayır-qayır qaynayırsan.

O şəffaflıq, o büllurluq
Tanımırmı təşnəsini?
Gözü ala gözlərindir
Bu gözəllik çeşməsinin.

Hey içirəm, sönmür odum,
Arzulayır yenə ürək.
Qoyub yerə dizlərimi
İçəydim son qətrəyədək...

Dinc qoymayır ürəyimi
Bu ümitsiz istək, arzu.
Ömrüm-günüm, tükənərmi
İçmək ilə bulaqdan su?!

27.09.1976

BİR AHUYA TUŞ OLDUM

Bir ahuya tuş oldum,
Dayandım əfsunlu tək,
Nə dindi, nə danışdı,
Boylandı ürkək-ürkək.

Sükutu ürəyimi
Saldı əcəb rıqqətə.
Axı nə ehtiyacı
Gözəlin, gözəlliğin
Artıq sözə, söhbətə!

10.09.1976

Titrədib əndamını odlara yaxmış canımı,
Yaradan şux yaradıblar bu Mələhət xanımı.

O, dünən qönçə idi, güldür, açılmış təzəcə,
Mən isə hey soluram, sürmüşəm öz dövranı.

Çıxarıb xəncərimi sübhə qədər cəng elədim,
Qalxanı ram elədi cuşə gəlib qalxanımı.

Yandırır qəlbimi atəşlərə süzgün baxışı,
Vermərəm bir ilimə onlu keçən bir anımı.

Oyanıb mən yuxudan gördüm əcəb uyğu imiş,
Büzüşüb yatmış idim mən qucaraq yorğanımı...

10.09.1976

Xalların sol yanağında düzülüb yan-yana, qız,
Yaxınıq biz o qədər ki, toxunur yan yana, qız.

Titrəyir gör necə quyruq kimi şümşad bədənini,
Qorxuram ki, alışıb öz oduna yan yana, qız.

Uçunub hey can atır sevgili yar ağuşuna,
Həsrətimdən əriyər, insaf elə, yan, yana, qız.

Sinənin ahənribə tək cəzb eləyir əllərimi,
Səni candan sevənə baxma belə yan-yan, a qız...

24.09.1976

SƏN AĞLAYIRSAN

Kirpiyindən süzülən
Bənzəmir göz yaşına.
Bilirsən ki, indicə
Çıxacağam qarışına.

Oğrun-oğrun baxırsan
Yol çəkən gözlərimə.
Yanaqların çiçəkdir,
Şeh düşüb üzərinə...

27.09.1976

OĞLUMA

Sənin qulluğunda hər an hazıram,
Eşqinlə gəzirəm aləmi, oğul.
Mən sənə kövrəlib şeir yazıram,
Əlimdən alırsan qələmi, oğul.

Şirin şey yox imiş heç övlad kimi,
Məndən inciyəcək anan bəlkə də.
Axı ona olan məhəbbətimi
Sənə məhəbbətim qoyub kölgədə!

Sevincim kükrəyir güləndə üzün,
Sən addım atırsan tutub əlimdən.
Təzə dil açırsan, hər qırıq sözün
Nəgməyə çevrilir mənim dilimdə.

Qəlbimin arzusu qəlbinə hopub,
Təzə bir qönçəsən güllər içində.
Ay oğul, sən mənim qəlbimdən qopub
Gəzən ürəyimsən ellər içində...

30.09.1976

SƏNSİZ

Sənsiz ürək qovrulub,
Əriyir gilə-gilə.
Həsretin qırov olub,
Düşüb çəmənə, çölə...

GƏL

İnsaf elə, bizə gəl,
Oturaq diz-dizə gəl.
Yaram köz-köz olubdur,
Su çiləmə közə gəl.

Çiçək bitib, düzə gəl,
Saçlarını bəzə gəl.
Dodaqlarım çatlayıb,
Əllərində kuzə gəl.

Quş tək süzə-süzə gəl,
Çiçək üzə-üzə gəl.
Gözlərim yolundadır,
İnanma hər sözə, gəl.

Dolan, gəzə-gəzə gəl,
Qəlbin əsə-əsə gəl.
Daha dözə bilmirəm,
Ağrın alım, kəsə gəl...

03.10.1976

MAKİNAÇI QIZ

Titrək barmaqları naxışlar salır,
Gizlicə baxıram o barmaqlara.
Elə bil oturub piano çalır,
Nəğmələr süzülür
ağ varaqlara...

03.10.1976

QIZ GÜNDƏLİK YAZAR

Xəyalən dolanar dərəni, dağı
Eşqi sudan duru, aydan arıdı.
Ona elə gəlir indi yazdığı
Dünyanın ən kövrək misralarıdır...

Çəkilib bir küncə yazar, hey yazar,
Fikirlər, xəyallar yetişməz sona.
Bir az narahatlıq, bir az intizar,
Bir az da göz yaşı qarışıb ona...

Nə qədər qısqanclıq, nə qədər ümid,
Bir yanda gün çıxıb, bir tərəfdə çən.
Hər ani baxışı, hər təbəssümü
Yozar neçə yerə, yazar yenidən...

Sevgisiz soyuyar, dönər buza o,
Oxu daşa dəysə, gülməz dünyada.
Düşünür, vüsala qovuşmasa o,
Yəqin ki, yaşaya bilməz dünyada.

Gizli alışır o, gizli yanır o,
İşıq kağızın üstünə axır.
Dünyanın ən böyük dərdi sanır o
Arzuya, istəyə qovuşmamağı...

Nə üçün qələmi alıbdır ələ?
Eşqi dilləndirir könül tarını.
Dərdindən öldüyü cavana belə
Qısqanar, oxumaz yazdıqlarını.

Xəyalən dolanar dərəni, dağı
Eşqi sudan duru, aydan arıdı.
Ona elə gəlir indi yazdığı
Dünyanın ən kövrək misralarıdır...

06.10.1976

BALAMIN GÜLÜŞLƏRİ

Körpə balam, gülüşlərin çaydır elə bil,
Varlığımıza dalğa-dalğa sevinc gətirir.
Mənim ata ürəyimdə, bu gizli deyil,
Gülüşünün hər dalğası bir gül bitirir...

16.10.1976

UTANCAQ MƏHƏBBƏT

Həsərət üzür məni, yenə yalqızam,
Uzaqdan başına fırlanıram mən.
Elə bil günəşsən, mənə ulduzam,
Səndən işıq alıb nurlanıram mən.

Dinir ürəyimin kövrəlmiş simi,
Vüsal istəsə də könüm hər zaman
Sən göyün üzündə görünən kimi
Mən gözdən itirəm utandığımdan...

14.11.1976

Vərdiş etməmişən dil-dil ötməyə,
Elə bil dilinə vurulub kilid.
Nə var saman altdan su yeritməyə,
Oğulsan samanın üstündən yerit...

26.11.1976

HƏYAT

Oğlum Gündüza

Səpə-səpə gəlmişəm ömrümü;
Bir az kəndimizdəki yamaqlara,
Bir az budaqları yerə dəyən ağaclara.
Bir az çeşmə başına,
Bir az kəndimizin baharına,
Bir az qışına.
Səpə-səpə gəlmişəm ömrümü;

195

Bir az bürküyə,
 Bir az borana.
 Bir az yaylağa,
 Bir az arana.
 Bir az parta arxasına
 Bir az dostlarımın arasına.
 Bir az kitabxanaya,
 Bir az kababxanaya.
 Səpə-səpə gəlmişəm ömrümü;
 Bir az tələbə yataqxanasına,
 Bir az auditoriyalara.
 Bir az qatara,
 Bir az təyyarəyə,
 Bir az maşına.
 Bir az gündüzlərin
 Bir az gecələrin ağuşuna.
 Səpə-səpə gəlmişəm ömrümü;
 Bir az o tinə,
 Bir az bu tinə.
 Bir az sevdiyim qızın evlərinin
 həndəvərinə,
 Bir az oxuduğu məktəbin orbitinə.
 Bir az çörək növbəsinə,
 Bir az toya,
 Bir az yasa.
 Bir az kino-teatra,
 Bir az iclasa.
 Səpə-səpə gəlmişəm ömrümü;
 Bir az məktəbə,

Bir az şagirdlərin ürəyinə,
 Bir az gözlərinə.
 Bir az yoxladığım dəftərlərin üzərinə.
 Bir az miz arxasına,
 Bir az redaksiya qapılarına.
 Özümə heç nə qalmayacaq,
 Səpəcəyəm ömrümün qalanını –
 Kasıbın olanını...
 Sonra şirəsi sorulmuş cəcik kimi
 Torpağa atacaqlar cəsədimi.
 Ömrüm-günüm, ciyərparam,
 Görə bilmədiyimi sən görərsən,
 Dada bilmədiyimi sən dadarsan,
 Deyə bilmədiyimi sən deyərsən...
 Bəsimdir yerimdə
 Bir çiçək boy atsa,
 Bir yarpaq göyərsə...

22.12.1976

NİYƏ KƏNDƏDƏN YAZIRAM

Qardaşım Oqtaya

Bəyənmədi şeirim
 mövzunu qardaşım.
 Dedi ki, çıxmasa da
 belə işlərdən başım,
 Bir az seçə bilirəm

mən də yaxşını pisdən.
Hamı kosmosdan yazır,
sən isə kəndimizdən.
Şeirinin qəhrəmanı
Fərzalıdı, Əhəddi,
Elə bil əsrimizdə
sənə mövzu qəhətədi?!
Əyri kənd cığırında
bəsdir düşdün bəndə sən,
İrəliyə uçmaqdan,
xəyalın qanadında
Qayıdırsan kəndə sən...
...O əyri cığırlara
tökülüb ömrüm-günüm,
Kahaların üstündə
süzmək istəyirəm mən.
Muncuq dənələri tək
o kəndə səpələnən
Günləri bircə-bircə
yığıb dağdan, dərədən
Şeirimin misrasına
düzmək istəyirəm mən.
İstəyirəm yenə də
çıxam Mistan yalına,
Odun yığam obaşdan.
Keçmək istəyir könlüm
Pəyhandan, Qarağacdən...
İçmək istəyirəm mən
yenə Quş bulağından.

Səpmək istəyirəm mən
o müqəddəs torpağa
Ömrümün bu çağından.
Öpmək istəyirəm mən
Qısrağın dodağından.
Görmək istəyirəm mən
Çardaxlını Əyindən,
Dərmək istəyirəm mən
dağların çiçəyindən...
Dolanmaq istəyirəm
bu düzlərin başına,
Bulanmaq istəyirəm
o yerlərin müqəddəs
Torpağına, daşına.
Cevizə tolamazda
atmaq istəyirəm mən,
Qapımızdakı tutun
kölgəsində uzanıb,
Yatmaq istəyirəm mən.
Soxulmaq istəyirəm
yenə kolxoz bağına
Qorxmayıb qoruqçunun
tük ürpədən səsindən.
Yıxılmaq istəyirəm
lap elə sənin kimi
Gilasın təpəsindən...
Atam acıqlananda
canımın qorxusundan
Yal aşmaq istəyirəm.

Çilingağac üstündə
 uşaqlıq dostlarımla
 Dalaşmaq istəyirəm.
 Nə qərribə istəkdi,
 nə qərribə arzudu,
 Ürəyim o çağlara
 elə bil tamarzıdı...
 Kəndimizə gedirəm
 qapayaraq gözümü,
 Əvəz edə bilmirəm
 heç özüm də özümü...
 İndiki tək deyildim,
 ayrı idim keçən il,
 Geri qaytarmaq olmur
 ömrümüzdən keçəni...
 O çağları mən yığıb-
 yığışdıra bilmirəm,
 Qayğısız günlərimi
 beş-on vərəq kağıza
 Sığışdıra bilmirəm.
 Ömrün ötən çağları
 yadıma düşür hərdən.
 Təkcə kənddən yazmıram,
 yazıram ona bağlı
 Şirin xatirələrdən...

28.12.1976

YENİ İL QABAĞI

Ardıc gəlib mağazaya,
 ardıc gəlib bazara,
 İstəyirəm ardıc alıb
 yolka qurum Gülzara.
 Hansından alsam sevinər,
 qızım açar qol-qanad.
 Təbiisi üç manatdır,
 sünisi səkkiz manat...

31.12.1976

QİYMƏTLƏR ARTIR

Dünən on beş misra üçün
 on bir manat,
 Bu gün on beş misra üçün
 on beş manat...
 Hə, deyirsən sevincimdən
 Bir quş kimi açım qanad?
 Dünən meyvə verməyən bağ
 Meyvəlidir, bəhərlidir.
 Bu gün mənim yaratdığım
 Dünənkindən zəifə də,
 Dünənkindən dəyərlidir.
 Artır insan övladının
 Hünəri də, qeyrəti də,
 Zəhmətimin qiyməti də –
 Vay alanın halına!

04.01.1977

İLK MƏHƏBBƏT

Əlacı yoxdur,
dərdimə çarə axtarmayın
yenidən.
Mənim uğursuz məhəbbətim
mənim xərcəngimdi,
Kəsib atmaq istəsən,
Onu da öldürəcəksən,
Məni də...

11.01.1977

Hayanda gərəklişən,
Orda qal, orda otur.
Çayır çöldə çəməndir,
Bostanda alaqlı otu...

11.01.1977

Gül qabında qurumayıb güləb hələ,
Utanmadan, qızarmadan gəlib dilə
Danışanda o namusdan, o qeyrətdən,
Donacaqsan öz yerində sən heyrətdən...

14.01.1977

Bu dağların çiçəyini
Bu dağlardan qaçırmayın.
Dərələri doldurmaqçün
Zirvələri uçurmayın...

16.01.1977

DÖYÜŞLƏRDƏ HƏLAK OLAN DAYILARIMIN XATIRƏSİNƏ

Gözəllər gül bağı saldı,
Yal üstündə, yal üstündə.
Qızılgüllər pardaqladı
Kol üstündə, kol üstündə.

Xəbər yoxdu oğullardan,
Şəkərlərdən, noğullardan.
Min söz keçir ağıllardan,
Xal yaranır xal üstündə.

Ocaq yandı, hamı közü?
Ayrılığa də, kim dözüb?
Anaların ağlar gözü
Bulaq oldu yol üstündə.

Nə söyləyim soruşsalar?
Kədər üzə qırıq salar.
Arı hamı? – Qarışqalar
Şənlik edir bal üstündə.

Qoruyanda yurdumuzu,
Axdı qanım qızıl-qızıl.
Öldüm, məni bir rus qızı
Dəfn etdi bir yal üstündə.

Səni andım, könül coşdu,
Altım torpaq, üstüm daşdı.
Dara çəksələr də xoşdu
Bülbülü vüsal üstündə.

Nazlı yarım, qurban olum,
Çıxart qoynundan qolunu.
Bəlkə dirildim, yolunu
Gəl qəbrimin sal üstündən...

16.01.1977

NÖVBƏSİZ BURAXIN

Cavanlar, bir az da gözləyersiniz,
Növbəsiz buraxın qocaları siz.
İllər hamısını heydən salıbdır,
Xəyala başqa şey gətirməsinlər.
Onların beş-on gün ömrü qalıbdır,
Onu da növbədə itirməsinlər...

10.03.1977

Heç zaman itirmə öz inamını,
Həmişə dünyadan toy-düyün istə.
Zaman ovundurar gec-tez hamını,
Zaman qaysaq qoyar yaralar üstə.

18.04.1977

Uşqlıq çağlarımda
Çox girmişəm bu dama.
Dərdim özümə bəsdİ,
Məni döymə, budama.

20.04.1977

ƏLİMDƏ ƏLACIM OLA

Əlimdə əlacım ola,
hamını evləndirəm, –
Bircə subay da qalmaya!
Bircə ev uşaqsız olmaya.
Atalar düşünə öz balasını.
Şad xəbər yayıla
obalara, ellərə.
Körpə gözləri əriddə
mənamlik ehtirasını,
Körpə baxışları
kəmənd ola
nadinc əllərə!

19.04.1977

AĞ YALAN VƏ QIRMIZI HƏQİQƏT

Dedi: –Yaxın sirdaşınam,
Səni özüm bilirəm.
Dedim: –Ay dost, qanım azdır,
Bir az qan ver, ölürəm.
–Dost olsa da, gəl üz vurma, –
Cavabı çox oldu sərt.
...Ağ yalanı utandırdı
Bir qırmızı həqiqət...

23.04.1977

Çiçək kimi dərildim,
Qürbətdəyəm bir ildi.
Vətəndən külək əsdi,
Cana gəldim, dirildim...

Üzündəki o məsumluq
Şərəfimdır, ismətimdir.
Təbəssümün bir ləpədir,
O da mənim qismətimdir.

29.04.1977

BU GECƏ

Ay da sərxoşdur
bu gecə,
Ulduzlar da
bir balaca məstdilər.
Yarpaqlar da titrədilər,
Xumar-xumar əsdilər.
Ürəyimdə dəli həsrət
Oğrun-oğrun süzdüm
səni yenidən.
Təbəssümün məst elədi
Ulduzu da, ayı da,
Gecəni də, məni də.
Sən də sərxoşsan, gülüm,
Məst olmusan ay işığından,
Bulaqların asta-asta

danışığından.

Və bir də...

Boylanırsan bir ağacın

Dibinə hərdən-hərdən...

05.05.1977

DƏRDİN VARSA

Qələm dolaşdı birdən,
Gileylər daşdı birdən.
Dərdlərimi yazırdım,
Kağız dil açdı birdən.
Dedi: –Dönə-dönə sən,
Gileylənmə mənə sən.
Dərdin varsa, ay oğlan,
Yaz buza, qoy günə sən...

13.05.1977

DƏNİZ VƏ SAHİL

Günəş qalxdı üfüqdən,
Torpağın canı qızdı.
Qızıl şəfəqləriylə
Günəş afişa yazdı:

“Dənizin konserti var
Səhərdən axşamacan.” –
Dənizin görüşünə
Tələsdi cavan, qoca.

Uzandım qumlar üstdə,
Dalğalar nənni oldu.
Sahil konsert salonu,
Dəniz müğənni oldu.

Gözlərimin yuxusu
Düşüb itdi sulara.
Süstlüyün, yorgunluğun
İşi bitdi sulara.

Ləpələrin diliylə
Odlu nəgmə oxudu. –
Çılpaq qızları görüb,
Titrəyirdi dəniz də...
Bütün şəhər burdaydı,
Heyf ki, sən yoxudun
Dənizdə...

29.05.1977

Pay umaram o əldən, o dodaqdan,
Gözlərində mənim eşqim nurlanar.
Pərvanələr uçub gələr uzaqdan,
Ay üzünün dövrəsində fırlanar.

13.06.1977

BU GƏLƏN YAR

Bu gələn yar Səlbidi,
Boyu məndən qəlbidi.
Üz-gözü gözəl deyil,
Gözəl onun qəlbidi.

Bu gələn yar Sonadı,
Tellərini sanadı.
Məhəbbət yollarında
Məni xeyli sınadı.

Bu gələn yar Lalədi,
Gözləri piyalədi.
İçdim təbəssümünü,
Məni xoşbəxt elədi.

Bu gələn yar Dürdanə,
Gözəllikdə bir dənə.
İnciməsin, eşqimi
Deyim mərdi-mərdanə.

Bu gələn yar Zərifə,
Möhtac deyil tərifə.
Gözlərinin dediyi
Qismət olar arifə.

Bu gələn yar Aliyə,
Həyat verər ölüyə.
Bircə qıyğac baxışı
İşləyəcək iliyə...

Bu gələn yar incidi,
Qəlbimin sevincidi.
Mənim dilim qurusun,
Nə dedim ki, incidi.

Bu gələn yar Səlimə,
Əmr et, gedim ölümə.
Dirilərəm əlini
Toxundursan əlimə.

Bu gələn yar Sevildi,
Neçə dəfə sevildi.
Ancaq bircə oğlanı
Qəlbinin dostu bildi.

Bu gələn yar Ballıdı,
Yanaqları xallıdı.
Sədəf diş şəkərdi,
Dodaqları ballıdı.

Bu gələn yar Şəkərdi,
Ellər ona nökərdi.
Gözəllərin gözəli
Əlinə su tökərdi.

Bu gələn yar Bircəgül,
Bircə danış, bircə gül.
Utandım, aparmadım
Bircəgülə bircə gül...

Bu gələnlər elmin,
Obamın ulduzları.
Xoşbəxt olsun yurdumun
Sədaqətli qızları...

17.06.1977

SƏNİN ARŞININLA – MƏNİM ARŞINIMLA

Bir valideyn – mağaza müdiri mənə dedi
ki, nə üçün güzəşt edib bizim uşağa yüksək
qiymət yazmamısan?

Lap gülməyim tutur dediyin sözə,
Bir şey anlamazsan sən bu gülüşdən.
Deyirsən: –Nə vaxtsa gəlsək üz-üzə
Xəcalət çəkərsən tutduğun işdən...

Mənim təmizliyim hər vaxt ram edir
Bağrımın başından qopan ağrını.
Qəribə məntiqdir, ittiham edir
Əyri həqiqəti, doğru doğrunu.

Yüz il ac da qalsam, susuz da qalsam,
Düşmərim bir saxta var həvəsinə.
Var-dövlət önündə əyilən olsam,
Qələm 5 yazdı 3 əvəzinə.

Gör nə şax baxıram sənin üzünə? –
Xəcalətli olsam, gözlərim enər.
Mən öz mənliyimi, baxma özünə,
Satmaram milyona, satmaram minə.

Yoxdur umacağım pak addan qeyri,
Həqiqət yalanın bağrını dəlib.
Düzün qapısına bir köhnə əyri
Yüz yerdən, min yerdən əyilib gəlib.

Düzlər çox ayrını salıblar yola,
Eybi yox, bir az da olarıq sərvaxt.
Sən saxta yol ilə aldığın pula,
Mənsə paklığımıza güvəndim hər vaxt.
Nə vaxtsa alışar, gur işıq salar,
Həqiqət elə bil kül altı közdür.
Sənin arşınınla düz düzdə qalar,
Mənim arşınım la düz elə düzdür....

20.06.1978

TƏBİƏTİN BÖLGÜSÜ

Fikirləşirəm
görən nədəndi:
Dəniz şəhərin
payına düşüb,

Çaylarsa kəndin?
Dağı, aranı
xəyalım gəzdə,
Bu cür bölgüyə
sevindi ürək.
Bir çay şəhərə
bəsləməzdə,
Bir dəniz kəndin
nəyinə gərək?

12.07.1977

Hərəməz bir çayın qoluyuq
Hamımız vətənin qoluyuq,
Biz onu anamız bilmişik.
Hərəməz bir çayın qoluyuq,
Hərəməz bir dağdan,
bir kənddən gəlmişik.
Birisi kövrəklik gətirib,
Birisi kobudluq, loru luq.
Birisi təmizlik, duruluq...
Birimiz bir bina tikmişik,
Birimiz bir ağac əkmışik.
Axırda bu doğma ananın
körpəsi olmuşuq,
Hərəməz Bakının – Xəzərin
Bir doğma ləpəsi olmuşuq...

12.07.1977

KƏNDƏ KEÇƏN BİR AYIM

Unutmaq olarmı bu doğma yeri? –
Qəribsəyən kimi yenə gəlirəm.
Bir ay kəndimizdə oluram hər il,
Elə bil imana, dinə gəlirəm.

Bir ay yaddan çıxır vəzifəm, adım,
Bir ay çevrilirəm şıltaq uşağa.
Elə bil açılır qolum, qanadım,
Qonuram quş kimi uca budağa.

Futbol oynayıram uşaqlar ilə,
Tənəyə, gileyə qulaq yumuram.
Şirin xatirələr gəlibsə dilə
Niyə özgələrdən mən pay umuram?

Əlimə yetişən merdən-meyvədən
Yolub doldururam qoynuma yenə.
Qoruqçu bu işə bənd olmur nədən,
Nə üçün köpəyi qısıqırtmır mənə?

Yoxsa bir yaşdayam qızım Gülzarla,
Tənqidi nə yaman yumşaq deyirlər.
Kəndin qocaları giley-güzarla
Adıma “saqqallı uşaq” deyirlər.

Anıram ömrümün körpə çağını,
Qövr edir bir dəli haray içimdə.
Şəhərin bir illik yorğunluğunu
Kənddə əridirəm bir ay içində...

23.07.1977

QOCA ZURNAÇININ ÇALDIĞI HAVA

Təzə deyil aləmə səs saldığı,
Qara zurna ayqır kimi kişnəyib.
Bizim qoca zurnaçinin çaldığı
Cavanların sümüyünə düşməyib.

Kəndimizdə yenə toy var, düyün var,
Zurna səsi ulduzlara ucalar.
Elə bil ki, qocalıblar cavanlar,
Toyxanada meydan sular qocalar...

25.07.1977

Qubadlı

Ürəyinin ağrısını
gözlərin deyər,
Bilirəm ki, nə söyləyir
o hiss, o xislət! –
Meyvələrin dəymişini
quş dimdikləyər,
Armudların yetişmişini
ayıya qismət...

28.07.1977

Qubadlı

ALMA ALMAYA BƏNZƏR

Alma almaya bənzər,
Hamısı bir biçimdə.
Alma seçmək istərim
Almaların içindən.

Alma gördüm budaqda,
Yanağında göz yeri.
Hər almanın öz dadı,
Hər almanın öz yeri.

Alma almaya bənzər,
Bir dadda olmayırmı
Bir ağacın alması?
Gərəkdir əkizlər də
Eyni dadda olmasın.

Yerə düşən almanı
Qaldırmaq hünər istər.
Sən mənə diş dəyməmiş,
Qurdu yox alma göstər...

01.08.1977
Qubadlı

QIZLAR GÖLÜ

Üzməyin qaydasını
Bilməsək də hələ biz,
Dəlik daşın üstündən
Tullanardıq gölə biz.

Bu göl yaman dərinə,
Suyu buz tək sərinə.
Bir az yuxarı üzdüm,
“Qızlar gölü” görüldü.

Burdakı göl girdədi,
Yox səs-səmir bu yerdə.
Bu göl dalda yerdədi,
Qızlar çimir bu yerdə.

Seytan doldu qəlbimə,
Ürək əsdi bir azdan.
İstədim ki, bu gölə
Yaxınlaşım bir az da.

Hədə yağdı üstümə:
—Öz gölündə öl, ədə!
Bizim çimdiyimiz su
Gəlir sizin gölə də...

Ölərəm, düşsəm əgər
Bu qızların əlinə.
Üzüb qayıtdım yenə
Oğlanların gölünə...

02.08.1977
Qubadlı

KÖÇ GEDƏR

Düşər qatı qaranlıq
Göydə günəş sönəndə.
Bulaq susar bir anlıq,
Dağda tütək dinəndə.

Yollar dağa səmt düşər,
Yada oba, kənd düşər.
Yadıma bir bənd düşər
Kəhər ata minəndə.

"Köç gedər ha, köç gedər,
Qaşqa madyan boş gedər.
O qızı mənə versələr,
Allaha da xoş gedər"...

Dayanıbdır uca dağ,
Zirvələri ağappaq.
Quyruq doğdu, a yaylaq,
Çoxmu qalaq sinəndə?

Hələlik dedim dağa,
Az qalıb ki, qar yağa.
Axsaq düşər qabağa,
Köç arana dönəndə...

03.08.1977
Qubadlı

KƏNDİMİZƏ GEDƏN CİĞİR

Yol azdırmaz heç zaman bu bələdçi cığırılar.
Nədənsə onlar çox vaxt çeşmə üstə çıxırlar.
Özünə cığır açıb axır, axır sular da.
"Geniş yol"a qovuşur əvvəl-axır sular da.
Cığır səni qurtarar çox bələdan, xətərdən.
Cığırılarda içində baxma ot bitdiyinə
Yola da dönə bilər, öz-özünə itər də,
O baxır cığırılarda hayana getdiyinə!
Gəlib bir çəmənliyə tuş olduq gəzə-gəzə,
Eh, bir vaxt bu taladan əlvən güllər dərmişik.
Cığırılar babalardan miras qalıbdır bizə,
Biz onların çoxunu yollara döndərmişik.
Yada düşdü uşaqlıq, quş tək çırpındı ürək,
O köhnə cığır ilə dedim gedim kəndimə.
Zaman keçib, böyüyüb mən ata olduğum tək,
Bu cığır da böyüyüb yol olubmuş sən demə...

04.08.1977
Qubadlı

İKİ BEYT

Əl götürmə Sevdadan,
Gözəlləri sev, dadan...

Yeri, əsdirə-əsdirə,
Yeri əsdirə-əsdirə...

Oğrun-oğrun gözlərimə baxanda
O çağları xəyalıma gətirdin.
Gilə-gilə gözümdən yaş axanda,
Gülə-gülə qabağımdan ötürdün.

Sən mənim ömrümün yazı olmadın,
Nə oldu, bəs niyə əhdi pozursan?
Əzizim olmağa razı olmadın,
Məşuqəm olmağa indi hazırsan...

06.09.1978

MƏNƏ NƏ

Gözlərin bir cüt ülkərdi,
Dodaqların baldı, şəkərdi.
Yanaqların dağ çiçəyi,
Nəfəsin bahar küləyi.
Özün – yeriyan sərv ağacısan.
Saçların – bir topa bulud kimi
tökülüb sinənə...
Baxışların bahar şimşəyi...
Ancaq mənə nə bunlardan,
mənə nə?!

12.09.1977

QURTARIR

Ət alıram,
yağ qurtarır,
Yağ alıram,
ət qurtarır.
Çay alıram,
qənd qurtarır,
Qənd alıram
çay qurtarır.
Bu münvalla
İl qurtarır,
ay qurtarır...

21.09.1977

Bir gözələ tuş oldum
Gedəndə Ordubada.
Bircə baxışın ilə
Gedər min ordu bada..

1978

Nə danışır ürəyinin vurğusu?
Kimin üçün bəsləmişən o narı?
İstəmirəm o çiçəyi, doğrusu,
Ləçəyindən bal çəkibse on arı...

31.07.1978

Bir də dolanarmı qolun boynuma,
Bir də o gözlərə gözüm baxarmı?
Bir də alarsanmı məni qoynuna,
Bir də gözlərimdə şimşək çaxarmı?

Bir də qayıdarmı geriye o an? –
Yenə sevincimə sevinc qatarmı?
Bir də iki dağın tən arasından
Bir öpüm səadət mənə çatarmı?

Bir həsrət sinəmdə közərdi, söndü,
Ələndi üstümə qırıq kəlmələr.
Mənim hər barmağım bir simə döndü...
Həsrətin köksümdə quzu tək mələr.

Əlinə dəyəndə dinən əllərim,
İlahi diyarda yenə gəzərmim?
Sinəndə kösövə dönən əllərim
Sehrdən düşübdür, daha közərmir...

Ötəri bir şeydir bəlkə də bu qəm,
Axı bu dünyada nə çox gözəl var.
Məndən nə qaldığın deyə bilmərəm,
Səndən bu misrələr qaldı yadigar...

17.11.1978

Gözəl gərək odumdan od götürə,
Elə bilmə alışmaqda bircəsən.
Huşum yoxdur, hər şey çıxır yadımdan,
Xəyalımdan silinmirsən bircə sən...

26.02.1979

Yola düşdü həsrətimin qatarı –
Xata oldu gəlib çıxdım vağzala.
Bir qız gördüm, yollar onda qurtarır,
Yanaqlar al, qaşlar qara, göz ala.

Arxasınca küçələri ölçərəm,
Baxışım ilə yad baxışı biçərəm.
Razı olsa, başımdan da keçərəm, –
Kim istəməz o gözlərə göz ola?!

Könül istər yar araya, yar seçə,
Sevgisiz gün bərabərdir bir heçə.
Xoş halına o kəsin ki, bir gecə
O boyasız dodaqlardan söz ala.

Gərək bir gün subaylığı atam mən,
Can atıram vüsalına çatam mən,
Arzum budur təzə tonqal çatam mən,
Könül istər bu ocaqdan köz ala...

22.01.1980

BİR NƏFƏRLİK GÜNƏŞ

–Alovlandır ürəyimin qorunu,
Mənə pay ver gözündəki atəşdən.
Bir kimsədən əsirgəməz nurunu,
Səxavəti barı öyrən günəşdən!

–Bəsdir məni qoydun naşı yerinə,
Ariflərə bir işarə bəs edər.
Ürəyimi bağlamışam birinə,
Odu çatmaz hər yetəni isidəm...

13.02.1980

BİR GÖZƏLƏ

Sən gedirdin
“xuraman-xuraman”,
Mən Tanrısı gözəllik olan
Cavid kimi
Süzürdüm qamətini arxadan.
Füzuli babam kimi
gözlərim ləzzət çəkirdi,
ürəyim əziyyət...
Baxa bilmirdim başqasına,
Gözlərim qoşulub
“gözəllik qoşqu”suna
Arxanca çəkirdi məni...
Ancaq...
Görə bilmirdim çöhrəni, –
O da qamətin kimi gözəlmi? –
Soruşdum özümdən.
Birdən bir oğlan

üz-üzə gəldi səninlə,
Onun özünü itirməsi
qaçmadı gözümdən.
Lalələr açıldı
fağırın yanağında...
Mən onun utancaq baxışında,
Büdrəyən ayağında
Gördüm sənin üzünü də...

23.06.1980

TELEFON NÖMRƏSİ HAQDA REKVIYEM

Yəhya Seyidovun xatirəsinə

Yaddaşım yaşıl bir budaq,
Üstündə telefon nömrələri
yarpaq-yarpaq...
Hər yarpaq bir yolun başlanğıcı,
Hər yarpağın arxasında
bir insan həniri...
Ən iri bir yarpaq düşdü,
ən iri.
Kəsildi bir insanın səs-səmiri,
Söndü bir ürəyin odu.
Zəngim gedər-gəlməz oldu.
Barmağımı yenidən soxdum
telefonun gözlərinə
günahı varmış kimi...
Bir qadın harayı
doğradı ümidimi.

Ürəyim qana döndü.
 Quşu uçmuş yuvaya,
 Suyu sovulmuş dəyirman
 döndü – 37-75-02...
 Bir dəli həsrət
 hıçqırır-hıçqırır susacaq.
 Bir vaxt döyənək olan
 bir səs cığırını ot basacaq...
 Bir telefon nömrəsi ölüb
 cib dəftərimdə...

10.12.1980

HƏZİ ASLANOVUN EV MUZEYİNDƏ

Öz komandır
 tankının üstündə,
 əlində durbin
 uzaqlara göz dikən Həzi
 müharibə tüstülərinin arasından
 bu günə baxır elə bil...
 Görür qanı rəngində
 qalstuk bağlamış
 xoşbəxt uşaqları!
 Cavanları, qocaları –
 Evinə gələn bütün qonaqları...
 Yan-yana düzülən
 qızıl bayraqları,
 İstisuyun büsatını.
 Lənkəranın dağını, düzünü,
 Azərbaycanın "iri addımlarını",
 Xanbulançayın ayna üzünü,

Ziyahılar evində keçirilən görüşləri...
 Təbəssümləri, gülüşləri...
 Xəyala dalıb,
 uzaqlara dikib gözünü.
 Eşidib "Lənkəran bağlarında"
 mahnısını,
 Dodağı qaçır Həzinin...

26.03.1981

Lənkəran

ÜÇÜNCÜ OĞUL

H.Aslanov deyərmiş: "Bir oğul oğul deyil, iki
 oğul yarım oğuldu, üç oğul oğuldu" ...

Ev muzeyinin direktoru Həlimə xanımın
 sözlərindən

Həyatın bir üzü şirindi,
 bir üzü acıdı.
 Gah təbəssüm,
 gah göz yaşı
 qonur yanaqlara.
 Üçüncü oğlun
 evinin həyatında
 əkdinin innab ağacıdı,
 Qapıda dayanıb
 "xoş gəldin" deyir
 Səni deyib gələn
 qonaqlara...

25.03.1981

Lənkəran

TƏK QALDIM

Mən neyləyim, ürəyimi üzür dərd,
Yuxarı bığ, aşağısa saqqaldı.
Yar inadkar, qardaş kobud, qohum sərt,
Doğmaların arasında tək qaldım.

Gecə-gündüz için-için ağladım,
Özüm oldum boğulan öz tüstümə.
Böyüklerin hörmətini saxladım,
Kiçiklər də ayaq açdı üstümə...

Mənə qarşı məhəbbət də qəlp imiş,
İnanmıram məni duyan tapılsın.
Nə günahı, yoxsa şiltaq qəlbimin
Təpik ilə sındırılan qapısı?!

Bu dünyadan axı hara köçüm mən? –
Ürəyimdən axşam-səhər qopar ah.
Gözəllərin, göyçəklərin içindən
Qismətimə düşənə bax, ay Allah?!

Hələ xəzan gəlməmişdən sovuğdum,
Ürəyimə daş atdılar, kiridim.
İki odun arasında su oldum,
Sönmədilər, gilə-gilə əridim.

Neyləyəydim, dost-tanışdan etdim ar,
Sükutum da sinələrə dağ olub.
Yolunuzu gözləyəni, doğmalar,
Ögey kimi tapdadınız, sağ olun!

07.09.1984

NAHAQ KÜSMÜŞƏM

Qohum-qardaş, sizdən nahaq küsmüşəm,
Həqiqəti kim vicdanla ölçüb ki?!
Tapdamı siz, xətrinizə susmuşam, –
Üzr istəyim, – könlünüzdən keçib ki...

Yolunuzu gözləyirəm mən, fəqət
Hörmət yoxdu qanacağa, biliyə.
Qəlbinizdə yatan saxta məhəbbət
Qurban verir ağıllını dəliyə.

Deyirsiniz: yovuşmazam, quruyam, –
Yalançının bəbəkləri ağarsın.
Hörmətimi saxlayanın quluyam,
Mənliyimi tapdayanın ağası...

02.06.1985

BU NƏ DƏLİLİKDİ

Gör kimi seçmişən, gör kimi, ürək? –
Məni el qınayar, oba qınayar.
O qızın nəfəsi üzümə dəycək,
Dəli bəbəyimdə həsrət qaynayar.

Elə hönkürürsən sən için-için,
Geriye yol yoxdu, qabaq uçurum.
Neyləyim, bir sənə dincliyin üçün
Qırx illik hörməti yerəmi vurum?!

İçimdə elə bil ildırım çaxır,
Ağıl öz işində, öz hədəsində.
Bu nə dəlilikdi edirsən axı
Yaşın bu çağında, bu vədəsində?!

12.02.1986

O boy-buxun, o şux sinə, o gözəl baxış...
İnildədi ürəyimin qırılmış simi.
Taleyimə belə gözəl yazılmayıbmış, —
Onu görüb dərk elədim bədbəxtliyimi...

12.09.1986

İKİ EVİN ARASINDA

Dözmüsən ağrı-acıya,
Bəlkə də səhv eləmişən.
İki körpəni böyüdüb,
Sən iki ev eləmişən.

İki evin arasında
Xətir-hörmət dönüb tora.
Üstündən səni top kimi
O vurur bura, bu vurur ora.

Ürəyinin ağrısını
Vermirsən büruzə, nənə.
Bu taleyin oyunudu,
Ağlama, Füzə nənə!

Qocalığa gülənlər də
Sənin yaşına gələcək.
İndi baş aparənların
Bir gün başına gələcək, —
Ağlama, Füzə nənə!

26.02.1987

Sənin də evində kişi səsi var, —
Kövrəldin, bir anda gözlərin doldu.
Adi qadın idin əynində paltar,
Soyunub dünyanın gözəli oldun...

1987

SƏNƏ DƏ QAR YAĞDI...

Nə vaxt girəcəyəm, torpaq, qoynuna? —
Bu dünya gözümdən düşüb yamanca.
Mişar tək sürtülür mənim boynuma, —
Dərdlərim kəməyə, qəlbim kəməyə...

Ürəyim budaqda əsən son yarpaq,
Əsər də qalmayıb mənə dözümdən.
Sənə də qar yağdı, güvəndiyim dağ, —
Bir qətrə yaş olub çıxdın gözümdən.

Uddum həqiqəti, susdum nə qədər,
Yamanca özündən razısan, — dedin.
Ələndi üzümə həzin bir kədər,
Üstümə çımxırıb mızısısan, — dedin.

Mənim tək səbirli olarmış çətin,
Heç zaman çıxmadım öz cızığımdan.
Sənin təkəbbürün, sənin hörmətin
Çox şey qazanmış mızılığımdan.

Mənim ürəyimə çəkildi yüz dağ,
Dilimdən qığılıcım çırtladı bu gün.
Üfürüb, üfürüb dağ etdiyim "dağ"
Adicə sözümdən partladı bir gün...

İlahi, təpə də deyilmiş bu heç,
İlahi, İlahi, günahımdan keç...

08.10.1988

BİR DOSTUMA

Kövrək hisslərini örtüb boran, qar,
Dost gülsə, sevincdən gözün dolardı.
Səni vəzifədən çıxartsaydılar,
Təzədən çevrilib adam olardın...

22.10.1988

Nə ağılla üç nəfər bir kabinaya
minmişdiniz deyən bir nəfərə

Qoruq-qadağaya sığa bilmirəm,
Bəlkə də yanında ən əskik mənəm.
Bir günəş olsam da, doğa bilmirəm,
Günəşin önünü kəsən dik mənəm.

Ləbbəh deyə-deyə yaşa dolardım,
Yeməkdə, içməkdə mahir olmuşam.
Ağlım olsa idi, rəis olardım,
Ağlım olmayıb ki, şair olmuşam...

1991

YALOTU

Dağlarda doludur Yalotu,
Küləyin quludur Yalotu.
Min üzlə yaşamaq hünərmiş,
Katib də valiyə dönərmiş...

1991

Cızığımdan çıxmadım
xoş sözlərə aldanıb,
Elə üzümə gülür,
nə yağ, nə də ət verir.

Qoruqlar, qadağalar
ayağımdan sallanıb,
Nadanların yekəsi
mənə nəsihət verir.

Deyir: – Burda belə dur,
ordasa elə otur,
Canıma bir qorxulu
ağrı, vicvicə düşüb.

Özüm də mat qalmışam,
bu qotur oğlu qotur,
Dərs vermək həvəsinə
bilmirəm necə düşüb?

05.07.1991

Başa düşər bu dünyada yalqızlar məni,
Xatirələr ürəyimə axın eyləyər.
Əsir etdi, yesir etdi bu qızlar məni,
Gözəllikdən zövq almayan axı neyləyər?

Bir istəklim səsimə səs verməyəcəksə,
Özün düşün, o ev mənə gor deyil, nədir?
Əgər sənin gözlərini görməyəcəksə,
Mənim nurlu bəbəklərim kor deyil, nədir?

09.10.1993

ARAQ

Şeytansan, yolumun üstə durmusan,
Qoy Tanrım dərdimə eyləsin əncam.
Həmişə sən məni yerə vurmusan,
Bu dəfə mən səni yerə vuracam...

13.12.1993

Çöldə qar ələdir,
evdə saz dinir,
Qış susub, ürəkdə
bahar, yaz dinir...

1994

Ürəkdə məhəbbət yoxsa,
Gizli görüşə dəyərmimi?
Sənin bütün cızmaqaran
Bircə öpüşə dəyərmimi?

Mənə xəyanət edən
Dodaqları kəsərdim.
Diz arzulayan başı
Nə çəkilə əzərdim?

1994

Vidalaşasan gərək
ötən günlərin ilə,
Yarından ayrı düşən
tək sənsənmi, ağlama!
Keçmiş qeydlərimi
cırıb verirəm yelə,
Nə mənasız kəlmələr
gəlibmiş gör ağlıma!

13.09.1995

Dərd torpağı gil eylər,
Ömrü üzdü gileylər.
Bülbülə nə eyləsə,
Özgə etməz, gül eylər...

1996

DALĞALAR

Əllərim dünyadan üzülüb,
Yenə də karvana düzülüb,
Sahilə, yanıma gəlirsiz,
Elə bil dərdimi bilirsiz.

Nəqarat

Dalğalar, dalğalar, dalğalar,
Mənim də qəlbimdə dalğa var.
Üzümdə buludlar oynayır,
Gözümdə bulaqlar qaynayır.

Bəs hanı, bəs hanı su pərim?
Yoluna incilər səpərim...
Yarımdan bir xəbər gətirin,
Qəlbimdən həsrəti itirin.

Nəqarat

1996

ZARAFAT

Məni qınayan bir qıza

Kimsəyə atından düş deməmişəm,
Dözmüşəm həyatın soyuğuna da.
Bil ki, ömrüm boyu kiş deməmişəm
Hələ bir qonşunun toyuğuna da...

O boş eyhamları duyar fərsiz də,
Sataşma, ürəyim kövrəkdi, yavrum!
Pulsuz da yaşamaq olar, ərsiz də –
Mənə pul, sənə ər gerekdi, yavrum...
Sevsəydin, qəlbində sökülərdi dan,
Məhəbbət ürəyi bəzəyir, gülüm.
Mənim pul sevdamla, sənin ər sevdan
Elə bir-birinə bənzəyir, gülüm...

15.01.1997

Qalmamışam bu dünyadan tamarızı,
Hər neməti şəkər olub, bal olub.
Taleyimdən necə qalım narazı? –
Neçə cığır qabağında yol olub.

Dostum vardı, sanardım ki, qalamdı,
Ürəyimdə sevgi qalam-qalamdı.
Aylar keçdi, illər ötdü, dolandı,
Məsləksizə könül verib, qul olub.

Xosunlaşdı mələk donlu ilanlar,
Sünbülləri alaf kimi yolanlar.
Aman Allah, ayaq tutdu yalanlar,
Həqiqətin doğanağı pul olub...

08.08.1997
Xəstəxana

EŞQ İLDIRIMI VURAN AĞAC

Bir ılıq nəfəsə təşnəyəm, acam,
Göz dağı olmuşam bir şux gəlinə.
Mən eşq ildırımını vuran ağacam,
Quruyub dönmüşəm qəm heykəlinə.

Necə yola verdin mənsiz ayları?
Könlü qırılmışa könlü bağlama.
Dibimə gözümdən sevgi çayları
Axsa da bitmərəm, daha ağlama!

16.08.1997
Xəstəxana

Əgər nəfəs dəysə açıla bilər,
Yol çəkər kösövün mürgülü gözü.
Bir təzə ocağın təməl daşdı,
Sönməyə qoymayın sonuncu közü...

30.09.1998

ZƏFƏR YOLU

(Poema)

416-cı Taqanroq atıcı diviziyası 1368-ci alayın
komandirinin siyasi işlər üzrə keçmiş müavini,
görkəmli partiya və dövlət xadimi, filosof əmim
Mirağa Əliyevin əziz xatirəsinə.

Gəldi xəyalıma alovlar, odlar,
Vulkana çevrildi yrayımda kin.
Günahsız körpələr, ərsiz arvadlar
Qanlı misrasıdır müharibənin...

Döyüş meydanıdır sanki masam da,
Eşitdim ellərin ahü-zarını.
Hərb "şeyr yazanda" mən olmasam da,
Əzbərdən bilirəm yazdıqlarını:
Torpağa qarışan qanlar, cəsədlər,
Yaralı şəhərlər, yaralı kəndlər...

Davadır, göynədir bu söz sinəmi,
Fikirlər axışır od-alov kimi.
Masamın üstündə mən öz sinəmi
İrəli vermişəm Matrosov kimi...

Qəlbimdə alışır sönən mərmilər,
Ağrı yaş gətirib yaşıma üstə.
Nələrdən söz salır dinən mərmilər? –
Hələ də qorxu var başımız üstə...

Elin sinəsinə çəkildi min dağ,
Bu ağrı sümükdən iliyə keçdi...

Mən zəfər çalmışam otuz il qabaq,
Nə olsun ki, yaşıım iyirmi beşdi...

Bitdi əfsanələr, bitdi nağıllar,
Sanki silkələndi torpağın altı.
Yığıldı bir yerə igid oğullar,
Dünyaya göz açdı 416...

Görəsən hardadır igid Koroğlu? –
Açım ürəyimi, deyim dərdimi.
Babəklər yetirən torpağın oğlu
Döyüşə girməkdən çəkinərdimi?

Otuzu noyabr, qırx ikinci il...
Gecə... Ürəklərin həyəcanları...
O gün yaddaşımdan silinən deyil,
Unutmaq olarmı heç o anları?!

Elə bil alovdur əsgər nəfəsi,
Darıxdıq, hücumlar başlasın barı!
İlk hucum, ilk “ura”, ilk mərmə səsi,
Qarşıda alışıq düşmən tankları...

Torpağın dərdini əsgərdən soruş,
Eh, ona tanışdır hər dərə, hər dik.
Vətən torpağını biz qarış-qarış
Azğın düşmənlərdən təmizdəyirdik...

Əllərdə od saçan silah – avtomat,
Ürəkdə vətənə sonsuz məhəbbət...
İnsana bir dəfə verilir həyat,
Hamıda olurmu hünər, cəsarət?

Çətinlik istəyi sozalda bilmir,
Ürəkdə arzular hey gəlir dilə...
Ürəyin odunu azalda bilmir
Şimalın şaxtası, sazağı belə...

Qoruna-qoruna güllə selindən
İrəli gedirdi yenə dəstəməz...
Müqəddəs torpağı düşmən əlindən
Alırdıq qurbanlar bahasına biz....

Yatma, vətən oğlu, ardımca tez gəl,
Amansız olana aman da yoxdur.
İrəli, irəli sözündən özgə
416-da komanda yoxdur!

Şir kimi atılaq düşməne qarşı,
Saralsın çaqqalın bəti, bənizi...
Qırx ikinci ilin şaxtalı qışı,
Donubdur Don çayı, Azov dənizi....

Könül dünyamızda hava nə xoşdur! –
Şaxta neyləyəcək bilmirəm bizə?!
Elə bil düşmən də çovğunlu qışdır,
Yaxın düşə bilmir ürəyimizə...

İgid öz işini qoymaz yarıda,
Çiçək gözləriylə güləcək bahar...
Əriyib axacaq buz qatları da,
Vətən torpağına gələcək bahar...

Buz üstə yol getdik Taqanroqacan,
Yağdı üstümüzə düşmən gülləsi...
Neçə dönməz igid yolda verdi can,
Eh, neçə nəğmənin kəsildi səsi...

Geriyə dönmədik ancaq bu yoldan,
Bizi qorxutmadı nə çovğun, nə qış...
Zərbəmiz düşməni salırdı haldan,
İrəli gedirdik biz qarış-qarış...

İtkilər artdıqca əzab da artır,
Kəsib qarşımızı neçə qarlı dik.
Düşmən – torpağımı saran buz qatı
Biz sanki günəşin şəfəqləriydik...

İnamım həmişə dadıma yetər,
İnamla döyüşsün gerek hər əsgər.
Vaxtı da qalmayıb istirahətə,
Döyüşə-döyüşə dincəlir əsgər...

Gözümə neçə mərd insan görünür,
Neçə yaz, neçə qış olduq ərəsən...
“Döyüşdüm” söyləmək asan görünür,
Gərək o anları özün görəsən...

Qardaş, zəfər çalmaq çətinmiş necə!
Gərək qorxutmaya hər hədə səni.
Gərək o ağrılar sinəndən keçə,
Gərək o yaralar göynədə səni...

Tökülən qanımız getmədi hədə,ər,
Sinəmiz ordenlə, medalla dolu...

Qafqaz dağlarından Berlinə qədər
Üç ilə yol saldıq, zəfərlər yolu!

Dinlə bu topların qorxunc səsinə,
Qansızlar könlümü al qan edibdir.
Eh, neçə qəhrəman öz sinəsini
Vətənin önündə qalxan edibdir...

...Səhnələr gözümün önündən ötür,
Qəzetlər bu gündən qoparır məni.
Odlu bir cığıra dönür hər sətir,
Qanlı döyüşlərə aparır məni...

Düşmənin ilk oxu daşa toxunur,
Nəfəslər əridir qışın buzunu.
Silahlardan qopan ulduz axını
Söndürür düşmənin bəxt ulduzunu...

İrəli şığıyır 416,
Hər vətən oğlunda hünər görürəm!
Torpaqda nə qədər igidlər yatır,
Qan ilə yoğrulan zəfər görürəm...

Ağ günlər eşqiylə çırpınır ürək,
Pozur dincliyimi alçağın biri.
Düşmən səngərinə bir qumbara tək
Atılan görürəm bir komandiri...

Dinir pulemyotlar, dinir mərmilər,
Səngərdə ildırım çıxır elə bil...
İrəli şığıyır o ər oğlu ər,
Güllə də igiddən qorxur elə bil...

İşıq tək zülmətin durub qəsdinə,
Həmişə düşməndən zirək olubdur.
Ona güllə batmır, sanki üstünə
Vətən məhəbbəti zireh olubdur...

Nələr etmədiniz axı el üçün?!
Tökülən qanınız getmədi hədə.
Cəbhə xatirənə baxıram bu gün,
Özündən yazmırsan bircə kəlmə də...

Əlimdən qoymuram yerə qələmi,
Çağırış duyuram sənin səsində...
Şəklini veriblər, 43-də, əmi,
Qəzetin birinci səhifəsində...

Axı sən özün də qəhrəman idin,
Dillərdə nəğməyə dönmüşdü adın.
Özün zəfər çaldın, özgədən dedin,
O ağır günləri hey xatırladın...

Qəhrəman adınla hamı öyünür,
Qəzetlər, jurnallar səndən çox yazıb...
Analar, bacılar qələbə günü
Səni muştuluq tək bağrına basıb...

Vətən sürünməsin deyə sən o gün
İrəli süründün hey dizin-dizin...
Vuran ürəyiydın, görən gözüydün
O zaman min üç yüz altmış səkkizin...

Min dəfə sağ olsun bu torpaq özü,
Dünyaya sənin tək oğul gətirdi...

Hayana baxıram, qəhrəman sözü
Adının əbədi epitetidi...

Könlünün atəşi çətin ki, söne
Elə bil yatdığın torpaq da dindi...
Güllələr önünə qoyulan sinə
Ordenlə, medalla bəzənib indi...

Anırıq keçmiş bir xəyal kimi,
Bu həsrət, bu itki bilmirəm nədir?
Müqəddəs qəbrin də bir medal kimi
Anamız torpağın sinəsindədir...

Ad var ki, igidlik rəmzinə dönər,
Bir qəhrəman kimi yaşamısan sən.
Hünərsiz oğuldan danışmaz "Hünər",
"Hünər" də adını çəkdiilər dünən...

Məlumat yığırlar nə vaxtdan bəri
Necə döyüşübdür bizim ordular?
Dünən də Xersonun pionerləri
Sənin ünvanını soruşurdular...

Mənim sevincimin hüdudu hamı? –
Ürək iftixarla alışdı, yandı...
Yazdım ki, əmimin yeri, ünvanı
İgidlər diyarı Azərbaycandı...

9 may 1975

TƏMSİLLƏR VƏ SATİRİK ŞEİRLƏR

QARĞA MƏHƏBBƏTİ

Qarğanın qulağına
çatdı belə bir xəbər,
Rəis təyin ediblər
Sağsağanı bu səhər.
Sağsağanın yanına
tez uçub gəldi qarğa,
Nəvazişlə əyildi
gah sola, gah da sağa.
Dedi: – Məhəbbətimdi
məni bura gətirən,
Sağsağan, ey sevgilim,
bil, səni sevirəm mən.
Çox keçmədi, Sağsağan
çıxdı vəzifəsindən,
Qarğa dedi: – Heç zaman
səni sevməmişəm mən...

1966

ALA QARĞA

İclasda söz alıb
bir gün Saxsağan,
Bütün Qarğaları
tənqid eylədi.
Dedi ki, düzəlməz
bunlar heç zaman,
Onların mayası
riya, hiylədir.
Yerdən söz atdılar
elə bu zaman:
– Sarsaq,
bəs sən kimsən? –
Ala qarğasan!

İŞ PLANI

İdarədə Çaqqalın
İşi yağ tək gedirdi.
Şirin iş planını
Tülkü təsdiq edirdi...

İÇİ BOŞ OLMASA

Hər yana səs düşdü,
dəfin üstündə
Elə ki, çalğıcı
əlləri gəzdirdi.
Kimsə pıçıldadı
qulaqlarıma:
İçi dolu olsa,
səs eləməzdi...

25.06.1973

QƏND VƏ ÇAY

Ətriylə, dadıyla
öyünürdü Çay:
–Yanğı söndürməkdə
varmı mənə tay?

Qənd dözə bilmədi:
– Dadlısan əgər
Niyə mənsiz içmir
səni bir nəfər?

05.08.1974

XORUZZLAR VƏ BEÇƏLƏR

Həmişə özlərini
Xoruz sanır beçələr.
Xoruzlar olmayanda
Xoruzlanır beçələr.

21.02.1975

KAĞIZ

Qələm öz dərdlərini
pıçıldadı kağıza,
Kağızsa bir gün onu
saldı dil-ağıza...

05.03.1975

CƏCİK

Cəcik hesabına
böyüyər meyvə,
Ağaclar dil açar:
–Hələ biz cəcik!
Meyvə yetişəndə,
meyvə dəyəndə
Gərəksiz şey kimi
atılar cəcik.

SEL VƏ BULAQ

Yağış yağdı şıdırğı,
Sel öz yolunu azdı.
Bəyənmedi Bulağı,
Dedi: – Suyu çox azdı!

Yağış kəsdi, susdu Sel,
Göydən şəfəq yağdı.
Bulağın şəffaf suyu
Əvvəlki tək axırdı...

03.07.1975

Qubadlı

SARMAŞIQ

Sarmaşiq dırmanaraq
Bir gün lobyə şaxına,
Dedi ki, əziz dostlar,
Bir az gəlin yaxına.

Bütün bağa, bostana
Yaraşıqam, yaraşıq...
Nə qədər suvardılar,
Bar vermədi sarmaşiq...

19.07.1975

Qubadlı

QUŞUN CAVABI

Günahsız quşcığazın
Qırılmışdı qanadı.
Kərtənkələ gülərək
Onu xeyli qınadı.

Dedi: – Nə sızlayırsan,
Nə var burda, ay dəli?
Mənim qanadım yoxdur,
Yaşamıram deməli?

Quş güldü:

– Heç zaman sən
Anlamazsan bu dərdi.
Uçmaqçın yaranmışa
Sənin kimi sürünmək
Ölümdən də betərdi...

23.10.1975

BEÇƏ BƏYİN TOYUNDA

Təkəbbürlə əlini
Sinəsinə döyürdü.
Beçə bəyin toyunda
Xoruz sağlıq deyirdi:

—Özünə uğurlu yol
Seçənin sağlığına.
İçək iftixarımız
Beçənin sağlığına.

Baxın, ona yaraşır
Bu toy-büsat necə də! —
Sağlıqdan xoşallanıb
Xoruzlandı Beçə də...

Ayağa durdu Toyuq,
Dedi ki, gedir ərə,
Gözümüzün işığı,
Əzizimiz Çil Fərə.

Xoruzun sağlığına
Mənim bir əlavəm var:
Fərə xanım, Beçə bəy
Qoy qoşa qarısınlr!

Bir toyuq rəqsi çalın,
Biz də əl vuraq gəlin,
Oynasın bəylə gəlin...

Beçə ağzını büzdü,
Deyilik kəndçi, kündçü.
Bir Qarğa rəqsi çalın
Mümkünsə bizim üçün.

Çalğıçılar qızışdı,
Meydana girdi beçə.
Səs-küydən bilmirdi ki,
Neyləsin toyuq-cücə.

Göyərçin Hinduşqayla
Gəlib çıxdı bir azdan.
Zorla şabaş aldılar
Burda Ördəkdən, Qazdan.

Bıçarə Alabaxta
Təzə almışdı maaş.
Son qəpiyinə qədər
Beçəyə verdi şabaş.

Toy qurtardı, qonaqlar
Evə döndü nələc.
O ay Alabaxtanın
Balaları qaldı ac...

31.10.1975

ODUN VƏ ÇIRPI

Çırpı öyündü:

–Mən tez yanıram,

Odundan əvvəl

Alovlanıram.

O hey danışdı,

Dinmədi Odun.

Dedilər girək

İçinə odun.

Elə o saat

Çırpı od aldı.

Odun gec yandı,

Közləri qaldı.

Lovğa Çırpının

Közü qalmadı.

Daha deməyə

Sözü qalmadı...

11.07.1976

Qubadlı

ARI VƏ KƏPƏNƏK

Nə vaxtdandır kəpənək

Yana-yana qalıbdır.

Söyləyir ki, bu arı

Çiçəklərin balını

Daşıyıb ad alıbdır.

Çəmənlərə baxın bir,

Elə bil ki, xalıdır.

Arıda bal nə gəzir,

Bal güllərin balıdır...

Dedilər ki, kişinin

Zəhmətini danırsan.

Gül-çiçəyin üstünə

Sən ondan çox qonursan.

Arı güldən bal çəkir,

Yoxdur bunun yalanı.

Ay kəpənək, bəs sən

Düzəlt diyin bal hanı?!

16.01.1977

İKİ QANCIQ

Haray-həşir qopdu birdən

Qarşdakı təpə üstə. –

İki qancıq boğuşurdu

Bir heyvərə köpək üstə...

15.01.1977

İKİ KÜÇÜK

Məqsədləri, istəkləri,
Niyyətləri bir idi.
İki küçük həvirləşib,
Boğu yekə bir iti.

03.08.1977

QURD VƏ QOYUN

Qurd görəndə sürüdən
Ayrı düşən Qoyunu,
Dedi: -İndicə onun
Tutacağam toyunu.

Gülüb, şirin dilini
O saat saldı işə:
-Qoyun bacı, bilirsən,
Çaqqalsız olmaz meşə.

Deyirlər ki, Canavar
Kül üfürüb gözlərə,
Qoyunları öldürür, -
İnanma bu sözlərə.

Bilirsən, qurdların da
Yaxşısı var, pisi var.
"Bir dana bir naxırın
Ad-sanını batırar"...

Qulağını bəri əy,
Gizli sözüm var sənə.
Birdən düşmən eşidər,
Hoqqa düzəldər yenə.

Qoyun bərk sevinirdi,
Özünə dost tapmışdı.
Yaxın gəlcək Qurd onun
Boğazından yapışdı.

Qoyun dedi: -İncidir,
Dost, zarafatı burax!
-Axı Qurdla Qoyunun
Nə dostluğu, ay axmaq?!

Qoyun içini çəkdi:
-Mənə nə etsən, azdı.
Əgər ağlım olsaydı,
Adım Qoyun olmazdı...

05.03.1977

TISBAĞANIN HƏDƏSİ

Tülkü, Çaqqal, Tısbağa,
Yığıldılar bir bağa.
Çaqqal dedi: – Ay Bağa,
Öldük axı acından.
Tez gedib yemək alsan,
Biz çıxarıq borcundan.
Tısbağa razılaşdı,
Sonra yola düzəldi.
Tülküylə Çaqqal bağda
Onu durub gözlədi.
Keçdi iki-üç saat,
Gəlib çıxmadı bağa.
Tülkü hey sümsünərək
Baxırdı sola, sağa.
Söydülər Tısbağaya:
Ay filan oğlu filan!
Onların yanındakı
Kol tərpendi bu zaman. –
Niyə məni söyürsüz? –
Tısbağa verdi sual. –
Yoxsa yemək dalınca
Getmərəm ha, ay Çaqqal!

23.03.1977

İKİ HƏPƏND

Sısqa sular kimi
Araq selindən
coşdular.
Əvvəl qədəhləri
toqquşdurdular,
Sonra özləri
toqquşdular...

SƏRXOŞUN ARIYA MƏSLƏHƏTİ

Bəsdir şirə yığdığın
Gül-çiçəkdən,
yarpaqdan.
Sənin yerinə olsam,
Bal çəkərdim
araqdan...

16.01.1977

İCLASBAZ

V. Mayakovskiya

Dedilər ona:

–Belə yaramaz,

Lap təngə gəldik,

Gündə bir iclas...

Tərk edək gəlin

Bu iclasları,

Tərgidək gəlin

Bu iclasları.

Dedi iclasbaz:

–Razıyam, ancaq

Səsə qoymaqçın

Bu məsələni

İclas çağıraq...

20.02.1973

ARAVURAN

Üzdə günahsızdır bir mələk kimi,

Daldada şişirdər hər adi sözü.

Vurar bir-birinə bütün aləmi,

Çəkilib kənarda dayanar özü.

19.07.1974

Qubadlı

QƏZET KÖŞKÜ

ÖNÜNDƏ

Gör nə qədər növbə var,

Görəsən nə satırlar?

Baxıb gördü qəzetdi,

Kişi uğundu getdi:

–Neyləyirlər qəzeti? –

Düzü baş açmıram mən.

Bizdə bir top qəzet var,

İşlənmir keçən ildən...

10.12.1973

SƏRXOŞUN

ARAĞA SÖZÜ

Süfrədə hər şey bütöv,

Dost, bircə sən yarımсан.

Kim nə deyir qoy desin,

Sən ki, mənim yarımсан!

27.09.1975

BUYNUZLU DƏLİ

Azman bir

dayı kölgəsində

yatardı,

Yetdiyinə yetər,

Yetmədiyinə

daş atardı.

Onun əlindən
qonşular bizar idi. —
Dəlinin buynuzu
olmaz deyiblər,
Bunun buynuzu da
var idi...

09.03.1975

BİR NƏFƏRƏ

Mən bir dəri, bir sümüyəm,
Dağ gövdəli "igiddi"...
O yaxşıca içən idi,
Ancaq bir gün tərgitdi.

O nadanın tənəsinə
Oğulsan döz.
Ona araq təsir edir,
Mənəşə söz...

22.06.1975

BU GİCBƏSƏR

Bircə ilin içindəcə
Batıb zərə bu gicbəsər.
Qocaları, cavanları
Salıb şərə bu gicbəsər.

Alıb səpir sağa, sola,
"Uğur ola! Uğur ola"!
Ar eləmir, bir xaxola
Gedib ərə bu gicbəsər.

Naz eləyir lata, lütə,
Mələk donlu bu ifritə.
Elə bil ki, dönüb itə
Hürə-hürə bu gicbəsər.

Vətən üçün yanar çətin,
Muğamatı qanar çətin.
Millətini danıb bütün
Birdən-birə bu gicbəsər.

Anlamaq olmur sözünü,
Pudralayır üz-gözünü,
Qoca toyuqdur, özünü
Sanır fərə bu gicbəsər.

Nələr qazanır bir günə,
Gözəl söyləyir çirkinə.
Axır sən də kürkünə
Düşər birə, ay gicbəsər.

13.08.1975

XORUZ

Soruşursunuz ki,
nə üçün səhər-səhər
banlayıram?

Səhər mənsiz də
açıla bilər,
bunu anlayıram.

Unutmayın ki,
xoruz toyuqların əri,
cücələrin atasıdır....

Quqquluqu
toyuq dilincə
qalx komandasıdır...

26.11.1975

İNDİNİN XORUZLARI

İndinin xoruzları

Cılızlaşıb nə qədər,
Banlayır axşam, səhər.

Ancaq öz aramızdır,
Günah onlarda deyil,

İndiki gecələr də

Gündüz olub elə bil...

27.11.1975

BİR İLİN İÇİNDƏ

Bir qoca var idi,
cavan qız aldı,
Özü cavanlaşdı,
qadın qocaldı...

18.12.1975

BİR ŞÖRGÖZƏ

Üz-üzəsən bir alagöz,
kənül yaxan dul ilə,
Gözlərindən odlu-odlu yaş axır.
İki dağın arasından
enib gedən yol ilə
Enib gedir sənin həris
baxışların aşağı.
Nə yaxşı ki, sərhəddi tək
kəsir sənin yolunu,
Onun zərif əndamını
qucaqlayan qurşağı...

ALTDAN-ALTDAN

O yan, bu yana yortdu,
Dövləti, varı artdı.
Pendir adıyla satdı
Qurudu altdan-altdan.

Qızdı, azdı yolunu,
Görmədi sağ-solunu.
Vidən satıb, pulunu
Qorudu altdan-altdan.

Cadı lavaş yerinə,
Darını maş yerinə,
Bezi qumaş yerinə
Sırdı altdan-altdan.

Namus, qeyrət talandı,
Görmürsən nə kalandı?
Quyruğu tapdalandı,
Qıvrıldı altdan-altdan.

Görünəndə gözümə,
Zəhər qatdım sözümə.
Hırıldadı üzümə,
Qovruldu altdan-altdan...

12.01.1977

Könlündən alimlik keçir,
Saya bilmir üçə kimi.
Özünü çəkir hər yerdə
Beş şahılıq beçə kimi...

15.02.1977

BİR REDAKTORA

Hərdən yağlı tikələri
Özü üçün çəkə bilir.
Hər misranı bir şiş sanır,
Hər sözü bir tikə bilir...

21.04.1977

ZARAFATYANA

Ceyran südü selə döndü,
Dəyirmanlar düşdü işə.
Şışdən çəkib tikələri
İsti-isti çəkdik dişə,
Rəhimağalı kəndində.

Az gəlməyib başımıza,
Axı biz də əhli-halıq.
Pozulmaz andlar pozuldu,
Qoltuqda qayıtdı balıq
Rəhimağalı kəndindən.

Toxundu kəllə-kəlləyə
Neçə qədəh cingildədi.
Birdən girdik toyxanaya,
Dingir-dingir dingildədik
Rəhimağalı kəndində.

Getmədiyim yer qalmadı,
Dərilməmiş nar qalmadı.
Sevilməmiş yar qalmadı
Rəhimağalı kəndində...

Ağsu, 1979

BİR İLDƏ SÜRDÜYÜM KEFLƏR

(Zarafat)

Ay olur ki, dincəlirik
Qadınların hesabına.
Nə söyləyim heç bilmirəm
Mən onların insafına?

Hünərin var hədiyyə tap,
Hünərin var bir az ləngi.
Səkkizi mart körpüsündə
Dayanıbdır Ərəbzəngi.

Dediyini eləməsən,
Tapança tək açılacaq.
Bir ildə sürdüyüm keflər
Bircə gündə puç olacaq...

02.03.1980

TƏRPƏNMƏRƏM

Bəzi sürücülərin dilindən

Tələsməsin hər kimin ağı varsa başında,
Mənim tək səbri olmaz torpağın da, daşın da.
Batdı sakit adamlar, yatacaq bu maşında,
Məndən də həyasız olmasa, tərپənməyəm,
Müştərilər hay-haray salmasa, tərپənməyəm.

Basabasdı, neyləyim, götürməzdin "veş", bacım,
Adamların çiyindən iməkləyib keç, bacım.
Dal qapını açmaram, gəl qabağa düş, bacım,
Bircə nəfər də bilet almasa, tərپənməyəm,

Oğulların içində varmı mənə tay, kişi?
Neyləyim gecikirsən, salma hay-haray, kişi.
Cibim dolub kassaya, nə borcuna, ay kişi,
Dönməsə qara qəpik almasa, tərپənməyəm,
Müştərilər hay-haray salmasa, tərپənməyəm.

Yağış yağır gör necə, sən küçədə bax suya,
Sel-su olmasa axı işlərimiz axsıyar?!

Kim tələsir, ay bacı, düşüb minsin taksiyə,
Ağzınacan avtobus dolmasa, tərپənməyəm,
Müştərilər hay-haray salmasa, tərپənməyəm.

27.09.1974

MƏNƏ NƏ

Özü yanmırsa əgər çarə tapılmaz sönənə,
Yanmayır peçləriniz? – Gözlərim aydın, mənə nə?!

Ev soyuqdursa əgər çarəsi var, çıx eşiyə,
Qıymayırsız nə üçün, ay dayı, yorğan-döşəyə?
Nə şikayətdir axı, dost, kişi də heç üşüyər?
Özü yanmırsa əgər çarə tapılmaz sönənə,
Yanmayır peçləriniz? – Gözlərim aydın, mənə nə?!

Uşağın xəstələnib? – Mən həkiməmmi, a xala?
Məndə vicdan nə gəzir körpələrə rəhmim ola?
Səndən əvvəl yüzü gəldi, lələşin saldı yola.
Bacı bəsdir, bu qədər zəhməti verdin çənənə,
Yanmayır peçləriniz? – Gözlərim aydın, mənə nə?!

Neyləyim ki, eviniz hey soyuyub döndü buza,
O karandaş, o kağız, başlayın hey yazhayaza.
Siz alınca cavabı qış da dönər güllü yaza,
İsinər evləriniz, qorxma soyuqdan, a nənə,
Yanmayır peçləriniz? – Gözlərim aydın, mənə nə?!

1976, noyabr

ƏLLİLİYİM, YÜZLÜYÜM

Yuxum qaçıb, yatmamışam heç gecə,
Varlığımı sarıb qorxu, vicvicə.
Lüt oğlu lüt şax yeriyr gör necə? –
Əbəs imiş ona ağız büzdüyüm,
Əldən çıxdı əlliliyim, yüzlüyüm...

Kasıbları astanadan qovurdum,
Bu dərd mənim ürəyimi qovurdu.
Tufan gəldi, sizi göyə sovurdu...
Əllərimi birdəfəlik üzdüyüm –
Palazqulaq əlliliyim, yüzlüyüm.

Olmamışdı heç bu qədər yandığım,
Yetər daha özümü şah sandığım,
Hərdən açıb çomadanı, sandığı
Dəstəsini heyran-heyran süzdüyüm –
Əldən çıxan əlliliyim, yüzlüyüm...

20 Yanvar tərpətmədi telimi,
23 yanvar qırdı mənim belimi.
Gözləməirdim heç bu qəfil ölümü...
Ütüləyib səliqəylə düzdüyüm,
Qalaq-qalaq əlliliyim, yüzlüyüm...

Görməmişdim ürək didən güvəni,
Siz batdınız, indi kimə güvənim?!
Arzum budur olasınız kəfənim,
Bəsdə daha bu zillətə dözdüyüm,
Mənim xəzəl əlliliyim, yüzlüyüm,
Mənim gözəl əlliliyim, yüzlüyüm...

25.01.1991

BAMƏZƏ XATİRƏLƏR

MƏŞƏDİ MURAD

“Bibimin xatirə boğçası”ndan

Uzun boylu imiş bizim Məşədi,
Məzəsi boyundan uzunmuş hələ.
Yenə bir gün ondan bibim döşədi,
Mən də qələməmi götürdüm ələ.

Bizim tərəflərdə hər yan meşədi,
Meşə kənarında bir dəyirman var.
Dəyirmançı imiş bir vaxt Məşədi,
Yanına gələrmiş çoxlu adamlar.

Deyirlər bir dəfə bir cüvəllağı
Deyib oğurlaram Məşədidən un.
Ancaq baş tutmayıb bu firıldaqı,
Qulaq as danışım, gülməkdən uğun...

Kişinin atını açıb buraxıb,
Qışqırıb: – At getdi, kişi, durma, qaç!
Məşədi oğlanın üzünə baxıb,
Deyib ki, ay bala, əllərini aç!

Un ilə doldurub onun ovcunu,
Sonra da üstündən çəkib bir cızıq.
Qorxub ki, tərپənsə dağıtsın unu,
Məşədi gəlincə düz durub yazıq...

Səfərdən dönəndə qalır gecəyə,
Bir sünnü kəndinə o gəlib çıxır.
Sünnüsən, şeyəsən?
Deyib ki, şeyə. –
Görüb hamı ona çəpəki baxır.

Kəndin kənarında görür bir ev var,
Deyir: – Qəbul edin Allah qonağı.
Göz-gözü görməyir, həm də yağır qar,
İnsafınız olsun, donuram axı?!

Bu dəm qonaq gəlir Hafiz əfəndi,
Ona sual verib gedir fikirə.
Biçarə Məşədi neyləsin indi? –
Yazığın kürkünə darışır birə.

Paxırı açılır namaz qılanda,
Yatanda altına salırlar çapıd.
Ac qarın qəribə bir fit çalanda,
Xeyri yox, yenə də özünü tox tut.

Yumşaq döşək üstə, sən işə bax bir
Gedib xorultuya Hafiz əfəndi.

Onunsa yerinə qor dolub, bilmir
Bu mərdiməzarla neyləsin indi?!

Hafiz əfəndinin bel dolağını
Evin gəlininin yerinə atır.
Əvvəlcə seyr edib o, sol-sağını
Yuxulu gəlini yerindən dartır.

Sonra öz yerinə girir xəlvətcə,
Gəlin haray salır, düşür hay-həşir.
Əfəndi möhkəmcə döyülür gecə,
Məşədi kənardan baxıb irişir...

Novruz bayramında bir adət imiş
Qadından bəy seçib məzə çıxartmaq.
Bəydən asılıymış həmin gün hər iş,
Taxtda əyləşərmiş əlində çomaq.

Arvadlar hər kəsdən etsə şikayət,
Onun hüzuruna gətirərmişlər.
Günahı olmasa verərmiş xələt,
Günahın ki, oldu, korlandı işlər.

Bəyin hüzurunda durub Məşədi,
Hər yandan ortaya şikayət yağır.
Qorxudan boynunu burub Məşədi,
Deyəsən cəzası olacaq ağır.

Asılısın! – Deyirlər keçmədən bir az,
Bir məsləhət verir ağaya hələ.
Oğulsan ağacdən Məşədini as,
Bir şərtlə, ayağı dəyməsin yerə.

Ay qızlar, ay qızlar, məni buraxın,
Bəyə bir sözüüm var, – xoş dil açır o.
Sonra "təxti-taca" gələrək yaxın,
Bəyi marçhamarçla öpüb qaçır o.

Kənardan qışqırır: – Ay bəy, incimə,
Bayram öpüşünün öz ləzzəti var.
Arvadlar başlayır yenə him-cimə,
Tutun! – Məşədini tutmaq mı olar?!

Dinçlik də yox imiş obaya, elə,
Ən adicə iş də bir savaş imiş.
Deyirlər yadelli torpağı ilə
Sərhəd tarladakı böyük daş imiş.

Gecələr Məşədi durub yuxudan
Daşı o tərəfə yomalayarmış.
Hər dəfə qayaya güc vuran zaman
Torpağı artarmış on-on beş qarış.

Yerin sahibləri gələrək dilə
Heyrətlə baxarmış biri-birinə.

Beş-altı yadelli güc-bəla ilə
Daşı qaytararmış köhnə yerinə.

Yola qoymaq üçün davalı işi
Bir gün xaçpərəstlər deyiblər ona.
Əgər sənindisə bu torpaq, kişi,
And iç Yaradana, and iç Qurana.

Birbaş evlərinə yollanır Murad,
Bu saat Quranı gətirim deyə.
Ay kişi Quranla olmaz zarafat, –
Deyərək arvadı əl açır göyə.

Fəqət Məşədinin qərarı qəti,
Heyrət götürübdür yazıq qarını.
Əri əlləriylə eşib həyəti
Torpaqla doldurur çarıqlarını.

Quranı götürüb qayıdır birbaş,
Yalan söyləyənə Quran qənimdir.
Deyir: – Bu Qurana and olsun, qardaş,
Üstündə durduğum torpaq mənimdir.

Özgə bu torpaqdan götürməz xeyir,
Hamı çaşıb qalır, mənzərəyə bax.
Şərt qoyan xaçpərəst nələc deyir:
Ay kivrə, bağışla, səninmiş torpaq...

MƏCİD KİŞİ

O verdi qoltuğuma
qulpu sınıq bardağı,
Göstərdi uzaqdakı
paqqıldayan bulağı.

Dedi ki, tez ol görüm,
nə durmusan, a tənbel,
Tez apar bu bardağı
doldur, bulaqda qoy gəl.

Anlamadım onu mən
ağıl olmaz uşaqda,
Mən doldurub bardağı
qoyub gəldim bulaqda.

Acıqlandı üstümə,
dedi: – A fərasətsiz,
Dodağımız çatlayıb,
susuz qalaq indi biz?!

Mən qayıdıb bulaqdan
gətirəndə bardağı,
Gördüm Məcid kişinin
azca qaçdı dodağı...

28.12.1977

MƏMİŞİN MƏHƏBBƏTİ HAQQINDA BALLADA

Zarafat

Evlənmək istəyirdi
Məmiş otuz yaşında,
Dedilər ki, bir qız var
bu namda, bu nişanda.
İstəyirsənsə əgər
görüş düzəldək sizə,
Qızı razı salarsan
özün başlayıb sözə.

Məmiş ilə o qızı
tək qoydular otaqda,
Yazıq qız neyləyəydi,
yoruldu oturmaqdan.
Gördü daşdan səs çıxır,
haray yoxdu Məmişdən,
Süpürgəni götürdü
əlinə o "gülbədən".

Başladı süpürməyə,
öz-özünə döz, – dedi.
Məmiş gəldi qeyrətə,
qıza "qızıl söz" dedi:
–Ürəyimin dərdini
sənə necə deyim, az?
Nə qəşəng süpürürsən,
süpürgəni yeyim, az!

—Əlimdəki köhnədi,
təzəsi var örüşdə...
Bir şey başa düşmədi
Məmiş heç bu görüşdən.
Qız qapını göstərdi,
Məmiş yola düzəldi.
Soruşdular: —Nə xəbər?
Məmiş dedi: —Düzəldi...
Düşündü, qız arıfıdı,
dərclərimdən halıdı,
Doşab aldım bal çıxdı,
bir gör nə həyalıdı?!
O məni sevməsəydi,
qızarmazdı pul kimi,
Həvəslənib açıldı
Məmiş qızılgül kimi.
Məhəbbət Məcnun kimi
o gənci saldı dağa,
Getdi sevgilisinə
təzə süpürgə yığa...

02.01.1977

AĞ YOXUŞ

Ayrıldı kəndlərindən,
on il qaldı şəhərdə,
Dədə-baba yurduna
gələrdi hərdən-hərdən.
Eyninə almazdı heç
nə qarı, nə yağışı,
Qalxırdı birnəfəsə
Şərif bu Ağ yoxuşu.
Ağ yoxuşun başında
gəncliyi, uşaqlığı,
Ağ yoxuşun başında
doğmalar yığın-yığın.
Avtobusdan düşən tək
üz tutdu dağ yoxuşa,
Şəhərdən gələn kişi
dırmandı Ağ yoxuşa.
Yolun tən yarısında
oturdu dincin ala.
Gileyləndi: — Ağ yoxuş
əcəb ucalıb, balam!
Girdi xatirələrin
geniş, isti qoynuna,
Şərif qocalığını
götürmədi boynuna....

11.01.1977

DANIŞQAN

Nəzər kişi danışanda
verməzmiş sözünə ara,
Bir evə qonaq gəldimi,
verərmiş özünü ora.
Kəndə dönürmüş rayondan
bir gün Nəzər pay-piyada,
Katibin maşını gəlib
ona çatır yarı yolda.
Saxladıb maşını katib
deyir: – Əyləş, Nəzər kişi.
Nəzər o qədər danışır,
belə görcək katib işi
Deyir ona: – Ay ağsaqqal,
bir söz deyim, ancaq küsmə!
Sən canın, al bu onluğu,
kəndə qədər kəlmə kəsmə!
Kişi alıb on manatı
söhbətinə verir ara,
Katib dalır düşüncəyə,
fikri gedir uzaqlara.
Birdən dilə gəlir Nəzər
ölçə-ölçə əl-qolunu.
Susmaqdan bağrım çatladı,
qardaş, geri al pulunu!..

21.01.1982

PALTO

Qonşumuzun əynində
Təptəzə palto gördüm,
Qəşəng idi, kişiyyə
Gözaydınlığı verdim.
Dedim: – Palton mübarək!
Tərs-tərs baxdı üzümə,
Susdu, cavab vermədi
Ancaq mənim sözümə.
“Heyvagülü” çalındı,
Toyxanaya girdik biz.
Əynində təzə palto
Rəqs elədi kəndçimiz.
Kişinin geyimini
Heyranlıqla süzüb mən,
Bilmirəm necə oldu,
Dedim ona yenidən:
– Yaxşı paltodur, ancaq
Bir az uzundur sənə.
Aparıb ayağını
Bir azca kəsdirsənə!
O, rəng verib rəng aldı,
Yaman pörtdü, qızardı.
Dodağını gəmirib
Üstümə bərk bozardı:
– Ay rəhmətliyin oğlu,
Sözün yoxdu deyəsi?
Qoyar onu kəsdirim
Heç paltonun yiyəsi?!

06.03.1991

KİTABIN İÇİNDƏKİLƏR

Ön söz əvəzi.....	3
İlk addımlar	
Ürək telləri.....	4
Yuxusuz gecələr.....	5
Çağırır məni.....	6
İki qələm.....	7
Oyanmışam mən.....	7
Çəki.....	8
Sənin nəğmələrin.....	8
Qış.....	9
Tez gəl, ay bahar.....	10
İşə bax.....	11
Dostbazlıq.....	11
Nümayişdə.....	12
“Nə vaxtdır əsirsən”.....	12
Səlimə.....	13
“Sevən bir ürəyin səsinə boğma”.....	13
Zarafat.....	14
“Çiçəklər xəzanın girinə düşür”.....	14
Araz haqqında düşüncələr.....	15
Baş məqalənin monoloqu.....	16
Dəlil.....	16
Bəlkə də.....	17
Qəzəl.....	17
“Yenə təsadüfən üz-üzə gəldik”.....	18
Payızda görüş.....	19
Gitara.....	20
“Sözün varsa, astaca de, əzizim, yetər”.....	20
Qızıl haqqında düşüncələr.....	21
Heykəllər.....	22

“Atılar meydana birdən şir kimi”.....	23
Mən də aktyoram.....	24
Arılar.....	24
Cirə.....	25
Yenə.....	26
“Demə bu hicrana şeir yazmadım”.....	26
“Ürək isinməyir hicran oduyla”.....	27
Küləklər.....	28
“20 vərəq oxynmuşam...”.....	29
“Hicran acısını...”.....	29
“Axtardığım mehriban göz...”.....	29
“Söndün, göydən axan bir ulduz kimi”.....	29
“O gün sən ağladın...”.....	30
“Düşməni ki deyiləm sənə...”.....	30
“Elə bil bir mızrab toxundu simə”.....	30
“Məhəbbət oduna bir pərvanə tək”.....	30
Diş həkimi ilə söhbət.....	31
Dil və ürək.....	31
Soyuq əllərin.....	32
Əgər.....	32
İstəyirəm.....	33
“Qara gözlər gözlərimə”.....	33
Barısacağam.....	34
“Sevdiyim qız hanı”.....	34
Donmuş uşaqlığım.....	35
“Günlər uçdu quş kimi”.....	36
Sarı.....	36
Nə yaxşı ki.....	37
Elegiya.....	38
“Məhəbbət dünyasında”.....	38
“Sən məni sevirсэн...”.....	39
Qərribə huşsuzluq.....	39
“Əgər ürəyimin əziz yerində”.....	40
Necə unudum.....	40

Olmaz.....	41
Yurdumun qızları.....	42
Nağıl bulağı.....	42
“İmtahandan kəsilmisən”.....	43
Metroda.....	43
Üzmə məni.....	44
“Ürəyimi ayrılığın qəmi, sitəmi”.....	44
Dünyamız şeirdir.....	45
Tənqidçi dostuma.....	46
Əli əmi.....	47
Göz yaşı.....	49
Sənli xatirələr.....	49
Kənd cığırında.....	50
Bir gözələ.....	51
Kaş.....	51
“Hələ o körpədir, çəmənzarında”.....	52
Bülbül.....	52
Zəriflik.....	53
Bənnə qardaş.....	53
“Bir anda yumşalıb olar mum kimi”.....	54
“Elə uca bir budağa qonam ki”.....	54
Gözlərim.....	54
Qəribə qısqanclıq.....	55
Sevgilim.....	55

İrəvanda keçən günlər

“Əsgərlik...”.....	56
“Quşbaşı qar yağır...”.....	56
Yoldaş komandır.....	57
“Əlimdə avtomat qələm”.....	57
Nə geyinim.....	58
“Çöllərin soyuğu səni andırdı”.....	59
Əbədi ünvan.....	59
Mənim komandirim.....	60

Sənsiz.....	61
Çətindir.....	61
Zövqlər.....	62
Dəmir kimi.....	62
Sağlıqlar söyləyəndə.....	63
Can sağlığı.....	63
Gedir.....	64
Əsgərliyə nə var.....	65
“Küçənin qarını təmizləyirdik”.....	66
İrəvanda.....	67
Lermontov kimi.....	68
Babam.....	69
Ana.....	70
Zaman.....	70
“Desələr ki, bu dünyada”.....	70
Dünyam.....	71
“Demə ki, qəfəsə salıblar şiri”.....	71
Məktublar.....	72
“Şənlik bir aləmdir sənin üçün də”.....	73
Qabarlı əllər və.....	74
Səni görürəm.....	75
“Sona yetən kimi...”.....	75
Ən böyük sevincim.....	76
Olarımı.....	76
Dördlükələr.....	77
Durna qatarı.....	79
8 Mart.....	80
“Bəzən ürək həqiqəti”.....	80
Əsgərlər.....	81
Kor cəviz.....	81
Dəvələr.....	82

İllər gəlib keçdi ömürdən illər

Mirağa əmimin xatirəsinə.....	83
Nənəm və kəndimiz.....	84
“Ögey olmayaydı...”.....	85
Mart çıxdı.....	85
Gərəkdi.....	86
Ən ağır itki.....	87
Bənnə.....	88
Əbədi həsrət.....	89
Qoşa qanad.....	89
Hədiyyə.....	89
Dostumun gileyi.....	90
Sən heç uşaq olmamısan.....	91
Altı kişi.....	92
Suçu.....	93
Dul arvadlar məhləsində.....	94
Ay bəri bax.....	95
Lal.....	97
Olmuşdu.....	98
Qaçaq Nəbi, Qaçaq Həcər.....	99
Xətrinə.....	100
Poladəridən.....	101
İşıq.....	101
“Səni düşünürəm...”.....	102
“Ata evimizə...”.....	102
“Yad döyüş...”.....	103
Sevinc şaləsi.....	103
Qızıma.....	104
Təzə il.....	104
“Dünyaya göz açdı...”.....	104
“Qonur gözlərlə...”.....	104
“Uşaq aləmi”.....	105
Nəcəf bəy Vəzirova.....	105

Təzədən.....	106
Ömür yoldaşıma.....	106
Ata.....	107
İstedad.....	108
Çiçəklər çiməndə.....	108
“Görüşəndə dedim...”.....	109
Nə qədər çətinmiş.....	109
Uşaqlardan yazma dəyən dostuma.....	110
Xəzərin cahilində.....	110
Yaddan çıxmaz Qarabağ”.....	112
“İnsan gülmək üçün...”.....	113
Köhnə yurd yerində.....	113
Sözüm var hələ.....	115
Bizim kəndimizdə.....	116
Qonaqlıqda.....	117
Tufan gözləyirəm.....	117
Zarafatyana.....	118
Qızlar gəlin köçər.....	119
Termos.....	119
Atam xəstələndi.....	120
Atamın xatirəsinə.....	121
Abbas Səhhətə.....	122
Gözləllərə.....	123
Nəğmə.....	124
Təzə mənzil aldım.....	125
İşdən evə gələndə.....	125
Yuxumda bir ata yaşar.....	126
“Qapının zəngini...”.....	126
Acı həqiqət.....	127
Saat.....	128
İstirahət günü.....	129
Atamın xatirəsinə.....	129
“Adam əlindən...”.....	129
Qonşunun bir qızı var.....	130

"Eşqindir qurtaran..."	131
Sən bahar yağışı, mən çiçək	131
Arasında	132
"Yenə meydan oxudular"	133
Qızılgülüm	133
"Yar ürəyin yar alar"	134
Könlümü	135
Musa Qubadlının xatirəsinə	136
30 iyul	137
Ay mənim Gündüz bəlam	137
"Arzu o arzu deyil"	138
"Qoy şeirsiz olmasın..."	139
İşıqçı qız	139
Zarafat	139
"Lalə" qızlar	140
Sarı sırğa	140
Mənimdi	141
Qızım	142
Güldu	142
"Gözəllik aşiqinə"	143
Uzun don	143
Bilməzdim ki	144
"Eşqin bilirəm ki..."	144
"Gözlərim gözüne..."	145
"Mənim baxışlarım..."	145
Yox, mən qocalmıram	146
Getdin	146
Səməndər kimi	147
Qızıma	148
Qızıma	148
Ürəyim ağrıyorsa	149
"Deyirsən qovuşmarıq..."	149
"Qayğısız çağlarımı"	150
"Əbədi sakin oldun"	150

İki qəpiklik söhbət	151
Vağzalda düşüncə	151
"Əllərimdə əllərinin istisi"	152
"Göy çəməndə gül daşır"	153
Ata arzusu	153
Ömür yoldaşıma	153
Lolita haqqında nəğmə	154
Əntiqədir	155
Təmənnasız məhəbbət	156
İki maşın	156
"Mənim şəvə saçlarım"	157
Deyirsən ki	158
"Tuş gəlcən bir gözələ"	158
Subaylıq soltanlıqdır	159
Tələsirəm mən	160
Sənin iki yaşın	160
Avtobusda	162
"Su içində bitən..."	163
Zarafat	163
Daşbulaqlı gözələ	163
Xalqın təbriki	164
Bığ	166
İki çay kimi	166
Təyyarəçi	167
"Sən necə uzaqsan..."	168
Bir ləçək	168
"Sənsizliyin dəhşəti"	169
Çimərlikdə	169
"Gəlmişdi çimərliyə"	169
"Sahildədir bir divanə"	170
"Axır çimərliyə..."	170
Poçtalyona məktub	171
Bir günlük bahar	171
Uşaqlıq xatirələrindən	172

“Ürəyimi məst eldir...”	173
Səməd Vurğuna.....	174
Sən ağlayırsan.....	177
“Mən qaratikan koluyam”	177
Mənim dan ulduzum.....	178
Səndə də insaf olsun.....	179
“İnanmaram, heç zaman”	180
“Musiqidir sözləri”	180
Qəzəl.....	181
“Özgələr mənim kimi...”	182
“Söylədim, dərman elə...”	183
“Xəbər ver gəlişimi”	183
Sumqayıtın boruları.....	184
Kosmonavt V.M.Jolobova.....	185
Odla oynamayın.....	186
“Həsərdindən qovruluram”	186
Geoloq.....	187
“Ürək həsrət yaşadı...”	187
Gözəllik bulağı.....	188
Bir ahuya tuş oldum.....	188
“Titrədib əndamını...” (qəzəl)	189
“Xalların sol yanağında...” (qəzəl)	190
Sən ağlayırsan.....	190
Oğluma.....	191
Sənsiz.....	192
Gəl.....	192
Makinaçı qız.....	193
Qız gündəlik yazar.....	193
Balamın gülüşləri.....	194
Utancaq məhəbbət.....	195
“Vərdiş etməmişən...”	195
Həyat.....	195
Niyə kənddən yazıram.....	197
Yeni il qabağı.....	201

Qiyətlər artır.....	201
İlk məhəbbət.....	202
“Hayanda gərəklisən...”	202
“Gül qabında...”	202
“Bu dağların çiçəyini”	202
Döyüşlərdə həlak olan dayılarımın xatirəsinə.....	203
Növbəsiz buraxın.....	204
“Heç zaman...”	204
“Uşaqılıq çağlarımda”	204
Əlimdə əlacım ola.....	205
Ağ yalan və qırmızı həqiqət.....	205
“Çiçək kimi dəridim”	206
“Üzündəki o məsumluq”	206
Bu gecə.....	206
Dərdin varsa.....	207
Dəniz və sahil.....	207
“Pay umuram...”	208
Bu gələn yar.....	209
Sənin arşınla, mənim arşınla.....	211
Təbiətin bölgüsü.....	212
“Hərəməz bir çayın qoluyuq”	213
Kənddə keçən bir ayım.....	214
Qoca zurnaçının çaldığı hava.....	215
“Ürəyinin ağrısını”	215
Alma almaya bənzər.....	216
Qızlar gölü.....	217
Köç gedər.....	218
Kəndimizə gedən cıdır.....	219
İki beyt.....	219
“Oğrun-oğrun”	220
Mənə nə.....	220
Qurtarır.....	221
“Bir gözələ tuş oldum”	221
“Nə danışır”	221

"Bir də dolanarmı..."	222
"Gözəl gərək..."	223
Bir nəfərlik günəş...	224
Bir gözələ...	224
Telefon nömrəsi haqqında rekviyem...	225
Həzi Aslanovun ev muzeyində...	226
Üçüncü oğul...	227
Tək qaldım...	228
Nahaq küsmüşəm...	229
Bu nə dəlilikdi...	229
"O boy-buxun..."	230
İki evin arasında...	230
"Sənin də evində..."	231
Sənə də qar yağdı...	231
Bir dostuma...	232
Adsız şeir...	232
Yolotu...	233
"Cızığımdan çıxmadım..."	233
"Başa düşər bu dünyada..."	234
Araq...	234
"Çöldə qar ələnir"	234
"Ürəkdə məhəbbət yoxsa"	234
"Mənə xəyanət edən"	235
"Vidalaşasan gərək"	235
"Dərd torpağı..."	235
Dalğalar...	236
Zarafat...	237
"Qalmamışam bu dünyadan..."	237
Eşq ildırımını vuran ağac...	238
"Əgər nəfəs dəysə"	238
Zəfər yolu (poema)...	239

Təmsillər və satirik şeirlər

Qarğa məhəbbəti...	246
Ala qarğa...	247
İş planı...	247
İçə boş olmasa...	248
Qənd və çay...	248
Xoruzlar və beçələr...	249
Kağız...	249
Cəcik...	249
Sel və bulaq...	250
Sarmaşıq...	250
Quşun cavabı...	251
Beçə bəyin toyunda...	252
Odun və çırpı...	254
Arı və kəpənək...	254
İki qancıq...	255
İki küçük...	256
Qurd və qoyun...	256
Tısbəğanin hədəsi...	257
İki həpənd...	258
Sərxoşun arıya məsləhəti...	259
İclasbaz...	260
Aravuran...	260
Qəzet köşkü önündə...	261
Sərxoşun arığa sözü...	261
Buynuzlu dəli...	261
Bir nəfərə...	262
Bu gicbəsər...	262
Xoruz...	264
İndinin xoruzları...	264
Bir ilin içində...	265
Bir şorgözü...	265
Altdan-altan...	265

“Könlündən alimlik keçir”	266
Bir redaktora.....	266
Zarafatyana.....	267
Bir ildə sürdüyüm keflər.....	268
Tərpənməyəm.....	269
Mənə nə.....	270
Əlliliyim, yüzlüyüm.....	271

Baməzə xatirələr

Məşədi Murad.....	273
Məcid kişi.....	278
Məmişin məhəbbəti haqqında ballada.....	279
Ağ yoxuş.....	281
Danışqan.....	282
Palto.....	283

RAFİQ YUSİFOĞLUNUN ÇAP OLUNAN KİTABLARI

1. Yurdum-yuvam (şeirlər). Bakı, Gənclik, 1983.
2. Ətirli düymələr (şeirlər). Bakı, Gənclik, 1986.
3. Ocaq yeri (şeirlər). Bakı, Yazıçı, 1989.
4. Aylı cığır (şeirlər və poemalar). Bakı, Gənclik, 1992.
5. Qəm karvanı (şeirlər və poema). Bakı, Sumqayıt, 1997.
6. Həsərət köçü (şeirlər). Bakı, Sumqayıt, 1998.
7. Sladkiy dojd (şeirlər, rus dilində). Bakı, Şuşa, 1998.
8. Dünya xalqlarının nağılları (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 1998.
9. Azərbaycan poeması: axtarışlar və perspektivlər (monoqrafiya). Bakı, Elm, 1998.
10. Xatirə kəcəvəsi (elmi-publisistik məqalələr). Bakı, Elm, 1999.
11. Bahar qatarı (hekayələr və nağıllar). Bakı, Azərbaycan, 1999.
12. Kitabı-Dədə Qorqud (komikslər). Bakı, İşiq, 1999.
13. Böyük arzuya gedən yol (şeirlər). Bakı, Azərbaycan, 2000.
14. Möcüzəli xəzinə (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2000.
15. Təzə sevdalara doğru (şeirlər və tərcümələr). Bakı, Şuşa, 2000.
16. Çiçək yağışı (şeirlər və poemalar). Bakı, Şuşa, 2000.
17. Ədəbiyyatşünaslığın əsasları (dərslük). Bakı, Sabah, 2001.
18. Söz çəmənisi (şeirlər). Bakı, Azərbaycan, 2002.
19. Uşaq ədəbiyyatı (dərslük). Bakı, Təhsil, 2002.
20. Ayrılığın qəm hasarı (şeirlər). Bakı, Təhsil, 2002.
21. Günlərimiz, aylarımız (şeirlər). Bakı, Azərbaycan, 2000.
22. Bir sevdalı türəyim var (məqalələr). Bakı, Çasıoğlu, 2003.
23. Ədalətli hakim (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2004.
24. Şirin yuva (hekayələr və nağıllar). Bakı, Azərbaycan, 2004.
25. Müasir ədəbi proses və ədəbi tənqid (dərslük). Bakı, Çasıoğlu, 2004.
26. Min dovşan otaran çoban (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2005.
27. Zamanın qatarı (şeirlər). Bakı, Azərbaycan, 2005.
28. Həsərət sazağı (şeirlər). Bakı, Şirvanəşr, 2005.

29. Ədəbiyyatşünaslığın əsasları (dərslük). Bakı, Şirvanəşr, 2005.
30. Dəniz səviyyəsi (nəsr əsərləri). Bakı, Şirvanəşr, 2005.
31. Meymunlar ölkəsi (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2006.
32. Yollar (şeirlər). Bakı, Azərbaycan, 2006.
33. Uşaq ədəbiyyatı (dərslük). Bakı, Şirvanəşr, 2006.
34. Daha uşaq deyiləm (şeirlər). Bakı, Şirvanəşr, 2006.
35. Sevdalı sabahlar (şeirlər və poema). Bakı, Şirvanəşr, 2007.
36. Namuslu oğru (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2007.
37. Ana dilim (şeirlər). Bakı, Azərbaycan, 2007.
38. Tanrının ömür payı (məqalələr). Sumqayıt, 2007.
39. İlahi qazlar (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2008.
40. Sehrli üzük (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2008.
41. Ana dili -1 (Əlifba, oxu) Birinci siniflər üçün dərslük. Bakı, Çarşıoğlu, 2008.
42. Eşqin qarlı yollarında (şeirlər). Bakı, ADPU, 2008.
43. Ana dili -1 (Əlifba, oxu) Birinci siniflər üçün dərslük. Bakı, Çarşıoğlu, 2009.
44. Dəniz, sən və mən (şeirlər). Bakı, ADPU, 2009.
45. Ədəbiyyatşünaslığın əsasları (dərslük). Bakı, ADPU, 2009.
46. Qızıl balıq (tərcümələr). Bakı, Lider-press, 2009.
47. Ulu yurd yerlərimiz (məqalələr). Bakı, Lider-press, 2009.
48. Azərbaycan dili – 2. İkinci siniflər üçün dərs vəsaiti. Bakı, Çarşıoğlu, 2009.
49. Çiçək yağışı (şeirlər). Bakı, Çarşıoğlu, 2009.
50. Pamela Trevers. Meri Poppins (tərcümə). Bakı, Çarşıoğlu, 2009.
51. Möcüzəli ağac (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2010.
52. Elm və helm (hekayələr və nağıllar). Bakı, Azərbaycan, 2010.
53. Qoruq və yasaqlıklarımız (məqalələr). Bakı, Azərbaycan, 2010.
54. Azərbaycan poemasının sənətkarlıq xüsusiyyətləri (monoqrafiya). Bakı, ADPU, 2010.
55. Qızıl saçlı gözəl (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2011.
56. Quşlar dünyası (şeirlər). Bakı, Azərbaycan, 2012.
57. Qurbanğa libaslı gözəl (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2012.
58. Xoşbəxt günlər yolçusu (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2012.
59. Könül səltənəti (şeirlər və tərcümələr). Bakı, ADPU, 2012.

60. Tapmacalar ölkəsi (nağıllar və hekayələr). Bakı, Azərbaycan, 2013.
61. Həyat ağacı (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2013.
62. Kiçik siçanən böyük sərgüzəştəri (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2013.
63. Qızılı məktublar (şeirlər). Bakı, ADPU, 2013.
64. Müasir ədəbi proses və ədəbi tənqid (dərslük). Bakı, Çarşıoğlu, 2014.
65. Ağıl sınağı (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2014.
66. Arzular kəhkəşanı (şeirlər). Bakı, ADPU, 2015.
67. Xeyirxah ovçu (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2015.
68. Ədəbi-nəzəri fikrin inkişaf mərhələləri (monoqrafiya). Bakı, Elm və təhsil, 2016.
69. Sabahın sorasında (şeirlər). Bakı, ADPU, 2016.
70. Durna lələyi (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2016.
71. Bulud fayton (şeirlər). Bakı, ADPU, 2017.
72. Üçüncü qərinə (şeirlər). Bakı, ADPU, 2017.
73. Gəzən balqabaq tağı: tərcümələr. Bakı, Azərbaycan, 2017.
74. Rain, flowers and I. Yağış, çiçəklər və mən. Şerlər və kiçik hekayələr (ingilis dilində və orijinalda). Bakı, ADPU, 2017.
75. Bədii söz – məna ocağının közləri (ədəbi-tənqidi məqalələr) Bakı, ADPU, 2018.
76. Ağıllı dovşan (tərcümələr). Bakı, Azərbaycan, 2018.
77. Bitdiliçə (hekayələr və nağıllar) Bakı, Azərbaycan, 2018.
78. Nağıl qapısı (şeirlər, poemalar, mənzum nağıllar). Bakı, ADPU, 2018.
79. Ömür ağacından düşən yarpaqlar (şeirlər). Bakı, ADPU, 2019.

Rafiq Yusifoğlu

(Əliyev Rafiq Yusif oğlu)

ÖMÜR AĞACIMDAN DÜŞƏN YARPAQLAR

(şeirlər)

Bakı, ADPU nəşriyyatı, 2019

Rəssamlar:

İlqar Tofiqoğlu

Kübra Əkbərova

Korrektor:

Günəl Almaz

Arzu və təkliflərinizi bu ünvana göndərməyi xahiş edirik:

rafig_yusifoglu@mail.ru

Nəşriyyatın direktoru: Hüseyn Hacıyev
Texniki redaktor: Gülbəniz Məmmədova
Dizayn: Müşfiq Hacıyev
Montajçı: Elmira İsmayılova

Çapa imzalanmış 10.01.2019-cu il
Kağız formatı 60x84^{1/16}, çap vərəqi 19
Sifariş 14, sayı 200

ADPU-nun mətbəəsi
Bakı, Ü.Hacıbəyli küçəsi, 68
Tel: (+912) 493-74-10
Email: poliqrasiya@mail.ru